คู่มือหะละเกาะฮฺ อัลกุรอาน

เรียน อ่าน ฟัง ใคร่ครวญ ร่วมศึกษา และอธิบาย

ผศ.ดร.อิสมาอีลลุตฟี จะปะกียา

คู่มือ

หะละเกาะฮฺอัลกุรอาน

เรียน อ่าน ฟัง ใคร่ครวญ ร่วมศึกษา และอธิบาย

ผศ.ดร.อิสมาอีลลุตฟี จะปะกียา

คู่มือหะละเกาะฮฺอัลกุรอาน

เรียน อ่าน ฟัง ใคร่ครวญ ร่วมศึกษา และอธิบาย

สู่ **ศรัทธา , ปฏิบัติ, ประพฤติ, ตัดสิน และดะอฺวะฮฺ**

เพื่อเป้าหมาย **ทางนำ, วิถีชีวิตที่เป็นเลิศ,ความเมตตา, ความช่วยเหลือ ให้พ้นโทษ และสวนสวรรค์**

เขียน | ผศ.ดร.อิสมาอีลลุตฟี จะปะกียา

แปล | อนัส แสงอารี

บรรณาธิการ | ซุฟอัม อุษมาน, อุษมาน อิดรีส

จัดพิมพ์โดย องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี

เนื่องในโอกาส งานมุลตะกอมุสลิมะฮฺ ครั้งที่ 9

24 สิงหาคม 2557

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

ด้วยพระนามของอัลลอฮ์ ผู้ทรงเมตตาปรานีเสมอ

กิจกรรมงาน **"วันพบปะมุสลิมมะฮ์"** นับได้ว่าเป็นกิจกรรมที่ยิ่งใหญ่ที่สุดแห่งปีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ได้รวมพลมุสลิมะฮฺที่มาจากทั่วทั้งจังหวัด และจังหวัดใกล้เคียง ทั้งยะลา นราธิวาส สงขลา สตูล และนครศรีธรรมราช

ในปี พ.ศ. 2557 กิจกรรมวันพบปะมุสลิมะฮ์ จัดขึ้นนับเป็นครั้งที่ 9 ภายใต้แนวคิด **"อัล-กุรอาน....ทางนำชีวิตแห่งมนุษยชาติ"** (Alquran : Pedoman Hidup Manusia) โดยจัดขึ้น ณ บริเวณสนามกีฬาองค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี ในวันที่ 24 สิงหาคม พ.ศ. 2557 ตั้งแต่ 08.00 น. เป็นต้นไป การจัดกิจกรรมแต่ละครั้งได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน รวมทั้งมหาวิทยาลัยในพื้นที่ สถาบันปอเนาะ และโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

การดำเนินกิจกรรมนี้วางอยู่บนรากฐานอันสำคัญ ภายใต้ยุทธศาสตร์การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี ในวิถีแห่งคุณธรรมที่มีความยั่งยืน นับตั้งแต่แนวคิดการพัฒนามุสลิมมะฮ์ในพื้นที่ จนได้มีการขยายโครงการพัฒนาศักยภาพมุสลิมะฮ์สู่พื้นที่อำเภอต่างๆ ทั้ง 12 อำเภอ โดยโครงการเหล่านี้ได้รับความร่วมมือจากนักวิชาการทางศาสนา ในการลงพื้นที่ไปให้ความรู้ในด้านศาสนายังสถานที่ต่างๆ ซึ่งจากประเมินแล้วปรากฏว่าโครงการนี้ได้รับความสนใจเป็นอย่างยิ่ง และสิ่งเหล่านี้เองนำความสำเร็จอย่างยิ่งใหญ่ให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานีและสังคมมุสลิมโดยรวม

เป็นที่ยอมรับกันอย่างถ้วนหน้าแล้วว่า ศตวรรษนี้เป็นยุคที่สังคมมุสลิมเริ่มตื่นจากภวังค์และประชาชาติเริ่มหันมามองตนเองว่าห่างไกลจากหลักคำสอนอัลกุรอาน เริ่มมองเห็นความสำคัญว่า อัลกุรอานคือหนทางเดียวเท่านั้นที่เป็นทางรอดของมนุษยชาติ ที่เป็นคำสอนที่ส่องแสงสว่างนำผู้คนสู่ความสำเร็จได้

จากความสำคัญนี้เอง องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี โดยได้รับความอนุเคราะห์จากผู้เขียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อิสมาแอล ลุฏฟีย์ จะปะกียา เพื่อตีพิมพ์หนังสือ **"หะละเกาะฮฺอัลกุรอาน"** เพื่อแจงจ่ายให้แก่ผู้มาร่วมงานในงาน **"พบปะมุสลิมะฮฺ"** ครั้งที่ 9 โดยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือเล่มนี้จักได้เป็นแนวทางในการทำความเข้าใจในหลักคำสอนอัลกุรอานให้ลึกซึ้ง อันจะนำสู่การปฏิบัติอย่างถ้วนหน้าต่อไป

องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี

คำขอบคุณสำหรับการพิมพ์ครั้งที่สอง

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِيْ بِنِعْمَتِهِ تَتِمُّ الصَّالِحَاتُ، اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيْمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيْمَ إِنَّكَ حَمِيْدٌ مَجِيْدٌ

อัลหัมดุลิลลาฮฺ ขอสรรเสริญอัลลอฮฺ ข้าพเจ้ามีความรู้สึกยินดีเป็นอย่างยิ่ง ที่ความพยายามในการรณรงค์ “หะละเกาะฮฺอัลกุรอาน” ได้รับการตอบรับอย่างดีจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี ภายใต้การนำของท่านเศรษฐ์ อัลยุฟรี ซึ่งท่านและทีมงาน อบจ.ปัตตานี รวมทั้งคณะกรรมการจัดงานพบปะมุสลิมะฮฺครั้งที่ 9 ที่จะจัดขึ้นในวันที่ 28 เชาวาล 1435 ตรงกับ 24 สิงหาคม 2014 ณ สนามกีฬากลาง อบจ.ปัตตานี ภายใต้หัวข้อ “อัลกุรอาน ทางนำชีวิตแห่งมนุษยชาติ” ได้ตกลงที่จะจัดพิมพ์หนังสือ “คู่มือหะละเกาะฮฺอัลกุรอาน” เล่มนี้ ทั้งในภาษามลายูและภาษาไทย เพื่อเผยแพร่แก่ชาวมุสลิมที่มาร่วมงานดังกล่าว ซึ่งคาดว่าน่าจะมีจำนวนมากกว่าสองหมื่นคน ขออัลลอฮฺตอบแทนความดีงามแก่พวกเขาด้วยเถิด ด้วยความหวังว่า ความเมตตาของอัลลอฮฺจะแผ่กระจายในโลกนี้อย่างกว้างขวางและดีเลิศยิ่งขึ้นไปอีก

ขอดุอาอ์จากเอกองค์อัลลอฮฺ ให้ทรงตอบรับการงานนี้ของพวกเราให้เป็นการงานที่ดีและเป็นความรู้ที่ยังประโยชน์ อันจะนำมาซึ่งความเจริญในโลกนี้ และเป็นมรรคผลแห่งความดีในตาชั่งแห่งโลกหน้าด้วยเทอญ อามีน

وصلى الله على نبينا محمد وعلى آله وصحبه وسلم.

พี่น้องของท่าน

ผศ.ดร.อิสมาอีล ลุตฟี จะปะกียา

หมายเหตุบรรณาธิการ

“คู่มือหะละเกาะฮฺอัลกุรอาน” ฉบับที่ท่านอ่านอยู่นี้ เดิมนั้นอาจารย์อนัส แสงอารี ได้แปลจากต้นฉบับภาษามลายูที่พิมพ์ครั้งแรก และเมื่อมีการจัดพิมพ์ครั้งที่สอง ผศ.ดร.อิสมาอีลลุตฟี จะปะกียา ได้มีการเพิ่มเติมเนื้อหาต่าง ๆ ค่อนข้างมาก เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้อ่านตามที่ท่านแสดงเจตณารมณ์ไว้ ทางกองบรรณาธิการจึงได้แปลเพิ่มเติมและเรียบเรียงให้ตรงกับต้นฉบับที่จะพิมพ์ใหม่ ฉบับภาษาไทยเล่มนี้ผู้เรียบเรียงได้สอดแทรกข้อมูลบางจุดที่ยังไม่ได้เพิ่มเติมในต้นฉบับภาษามลายูเนื่องจากความกระชั้นชิดของเวลาในการเตรียมต้นฉบับเพื่อจัดพิมพ์ให้ทันงานพบปะมุสลิมะฮฺครั้งที่ 9 ในส่วนของภาษาไทยเองก็ดำเนินการอย่างเต็มไปด้วยข้อจำกัดในเรื่องของเวลา จึงอาจจะมีข้อผิดพลาดให้เห็นบ้าง กองบรรณาธิการหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ท่านผู้อ่านจะช่วยกรุณาชี้แนะและแจ้งให้เราทราบถ้าหากพบเห็นสิ่งใดที่ต้องแก้ไขสำหรับการจัดพิมพ์ครั้งต่อ ๆ ไป ขอขอบคุณ ญะซากุมุลลอฮุค็อยรอ

บรรณาธิการ

บันทึกจากผู้แปล

บรรดาการสรรเสริญทั้งหลายเป็นสิทธิของอัลลอฮฺ ขอบคุณพระองค์ผู้ทรงเปี่ยมล้นด้วยความเมตตา ที่พระองค์ทรงให้บ่าวของพระองค์มีส่วนร่วมในความดี ในงานรับใช้อัลกุรอานที่เป็นคัมภีร์อันไพโรจน์ของพระองค์ เพื่อปวงบ่าวของพระองค์ผู้แสวงหาทางนำ ความโปรดปราน การอภัยโทษ และสวนสวรรค์ของพระองค์

ขออัลลอฮฺ سبحانه وتعالى ทรงตอบแทนความดีแด่ท่านอธิการบดีมหาวิทยาลัยฟาฏอนี **ผศ.ดร.อิสมาอีลลุตฟี จะปะกียา** حفظه الله ที่ได้ให้เกียรติผมแปลหนังสือเล่มนี้ของท่าน "فدومن حلقة القرآن" เป็นภาษาไทย **"คู่มือหะละเกาะฮฺ อัลกุรอาน"**

ในการเขียนคำที่มาจากภาษาอาหรับเป็นภาษาไทยของผมอาจไม่ได้ยึดหลักของการออกเสียงให้พ้องกัน อันเป็นแนวที่ใช้กันแพร่หลาย แต่ยึดแนวการเปรียบเทียบพยัญชนะระหว่างภาษาอาหรับกับภาษาไทยเป็นเกณฑ์ เพื่อให้สามารถแยกแยะระหว่างพยัญชนะต่าง ๆ และไม่ซ้ำซ้อนกัน ซึ่งต้องขออภัยที่ไม่ได้แสดงไว้ในหนังสือเล่มนี้

ด้วยข้อจำกัดหลาย ๆ ประการ โดยเฉพาะเรื่องเวลา ทำให้ผมไม่สามารถทบทวน ตรวจทาน ปรับแก้ภาษา สำนวนภาษา และข้อผิดพลาดในการพิมพ์ การเว้นวรรค ย่อหน้า และอื่น ๆ ได้เท่าที่ควร ใคร่ขออภัยมา ณ โอกาสนี้ อินชาอัลลอฮฺ หวังว่าจะได้แก้ไขปรับปรุงให้สมบูรณ์ยิ่ง ๆ ขึ้นในการพิมพ์ครั้งต่อ ๆ ไป

أقول قولي هذا، واستغفرالله لي ولكم، أفوض أمري إلى الله ، إنه سميع بصير.

พี่น้องของท่าน **โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาคาร**

อนัส แสงอารี ศุกร์ที่ 12 เชาวาล 1435 / 8 สิงหาคม 2557

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

คำนำ

اَلْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِيْ أَنْزَلَ عَلَى عَبْدِهِ الْكِتَابَ وَلَمْ يَجْعَلْ لَهُ عِوَجًا، قَيِّمًا ...
اَللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيْمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيْمَ، وَبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا بَارَكْتَ عَلَى إِبْرَاهِيْمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيْمَ، إِنَّكَ حَمِيْدٌ مَجِيْدٌ.

ศตวรรษที่สิบห้าแห่งฮิจฺญเราะฮฺศักราชถือเป็นช่วงเวลาของการเปลี่ยนแปลงที่ยิ่งใหญ่ โดยที่ประชาชาติอิสลามทั่วโลกได้ตระหนักถึงสาเหตุแห่งความตกต่ำของพวกเขาโดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศต่าง ๆ ในทวีปเอเชีย นั่นคือ **การหันหลังให้กับอัลกุรอานและอิสลาม** แต่ก็เป็นที่น่าเสียดายที่ในหมู่ประชาชาติอิสลามผู้ศรัทธาในอัลกุรอาน ยังมีจำนวนไม่น้อยที่ยังไม่รู้ถึงความจริงที่ว่าอัลกุรอานอันทรงเกียรติคือทางออกและทางนำแห่งการดำเนินชีวิตที่ได้เคยจารึกประวัติศาสตร์อันรุ่งโรจน์ของ **"ค็อยเราะอุมมะฮฺ – ประชาชาติที่เป็นเลิศ"** ซึ่งเคยแพร่กระจายความเมตตาของอัลลอฮฺไว้บนโลกนี้แล้วอย่างกว้างขวาง ทำให้พวกเขายังไม่คิดหวนกลับไปแสวงหาการนำของทางจากอัลกุรอานในชีวิตของพวกเขาด้วยวิธีการที่ถูกต้องเที่ยงตรง ทั้งนี้สภาพเช่นนี้ได้เกิดขึ้นทั้งในระดับปัจเจกบุคคล ครอบครัว สังคม และประเทศ ยิ่งไปกว่านั้น ยังมีส่วนหนึ่งจากหมู่พวกเขาที่แสวงหาทางนำจากสิ่งอื่นที่ไม่ใช่อัลกุรอาน และมีบางส่วนที่ยึดเอาอัลกุรอานเป็นทางนำแบบไม่ค่อย

ถูกต้อง หรือไม่ก็ด้อยด้วยวิทยปัญญาบนฐานแห่งสภาพความเป็นจริงของประชาชาติอิสลามในปัจจุบันนี้ เหตุดังกล่าวทำให้ผู้เขียนตระหนักถึงความรับผิดชอบในการทำหน้าที่ปกป้องประชาชาติอิสลามให้พ้นจากสภาพและกระแสเลวร้ายอันเป็นมหันตภัยดังกล่าวนี้ ทั้งนี้ก็เพื่อนำมวลมนุษย์โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชาติอิสลามไปสู่การรู้จักถึงแก่นสารของอัลกุรอานและวิธีการที่จะทำให้ได้มาซึ่งทางนำของอัลกุรอาน พร้อม ๆ กับคำอธิบายจากสุนนะฮฺของท่านนบี ผ่านคำอธิบายของบรรดานักวิชาการตัฟสีรฺที่ได้รับความเชื่อถือ

อัลหัมดุลิลลาฮฺ นี่คือสารที่ใช้ชื่อว่า **"คู่มือหะละเกาะฮฺอัลกุรอาน"** ที่ได้มีโอกาสในการนำเสนอ ด้วยเตาฟีกของอัลลอฮฺและความช่วยเหลือของพระองค์ เพื่อเรียกร้องเชิญชวนประชาชาติอิสลามสู่การศรัทธา การปฏิบัติ การมีจรรยามารยาท การตัดสิน และการเรียกร้องเชิญชวนด้วยอัลกุรอานกันอย่างแท้จริง ทั้งนี้เพื่อให้ได้รับการนำจากทางนำของอัลกุรอานสู่วิถีชีวิตที่ **"เที่ยงตรงยิ่ง" (أقوم)** อันแฝงไว้ด้วยความเมตตาของอัลลอฮฺแก่มวลมนุษยชาติในโลกนี้ บนความพยายามให้ได้รับความโปรดปรานของอัลลอฮฺและสวนสวรรค์ของพระองค์ ณ ปรโลก

สารเล่มนี้ ประกอบไปด้วยคำสั่งสอนของอัลลอฮฺและเราะสูลของพระองค์ ﷺ เพื่อเป็นคู่มือในการทำความเข้าใจแก่นสารของอัลกุรอานผ่านการอ่าน การฟัง การท่องจำ การใคร่ครวญความหมาย การศึกษา และตัฟสีรฺ (การอรรถาธิบาย) โดยใช้ตำราตัฟสีรฺที่ได้รับความเชื่อถือในหมู่ชาวอะฮฺลุสสุนนะฮฺ วัล–ญะมาอะฮฺ

ผู้เขียนเชื่อมั่นว่า ทุกบทบาทและความพยายามในการต่อสู้เพื่อตีแผ่เนื้อหาของอัลกุรอานที่บรรจุไว้ด้วยความเมตตาของอัลลอฮฺแก่มวลมนุษย์นั้น

จริง ๆ แล้วคือสารัตถะของการต่อสู้ของท่านเราะสูลุลลอฮฺ ﷺ ซึ่งจะทำให้เกิด **"อุมมะฮฺวาหิดะฮฺ – ประชาชาติเดียวกัน"** ﴿أُمَّةً وَاحِدَةً﴾ โดยการอนุมัติของอัลลอฮฺ ขึ้นในหมู่ประชาชาติอิสลามในฐานะของ **"อุมมะตันวะสะฏอ – ประชาชาติมัชฌิมา"** ﴿أُمَّةً وَسَطًا﴾ และ **"ค็อยเราะอุมมะฮฺ – ประชาชาติดีเลิศที่ถูกอุบัติขึ้นเพื่อมนุษยชาติ"** ﴿خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ﴾ ทำให้ความเมตตาแห่งอัลกุรอานได้แผ่ขยายถึงสากลโลก

ผู้เขียนใคร่ขอขอบคุณ พี่น้องอับดุลกะรีม อะหฺมัด และ พี่น้องอุษมาน อิดรีส ที่ได้ทำงานอย่างขยันขันแข็งให้สารเล่มนี้แล้วเสร็จออกสู่สายตาของพี่น้องมุสลิมชายและหญิงทั้งหลาย พร้อมกันนี้ใคร่ขอขอบคุณพี่น้องอนัส แสงอารี และพี่น้องซอฟี อุษมาน ที่ได้ทำหน้าที่แปลสารเล่มนี้เป็นภาษาไทย และขอบคุณพี่น้องท่านอื่น ๆ ที่ได้มีส่วนช่วยเผยแพร่ ไม่ว่าในภาษาหรือฉบับพิมพ์ใด ๆ เพื่อให้ได้รับประโยชน์กันอย่างกว้างขวางทั่วถึงที่สุด ด้วยอนุมัติของพระองค์อัลลอฮฺผู้ทรงกรุณาผู้ทรงเมตตาเสมอ

ผู้เขียนขอเรียกร้องเชิญชวนพี่น้องชายหญิงที่ได้รับสารนี้แล้ว ให้ท่านพยายามยามอ่าน ทำความเข้าใจ และนำไปปฏิบัติด้วยความบริสุทธิ์ใจต่ออัลลอฮฺ แล้วพยายายามตีแผ่ความเข้าใจที่ได้รับและจุลสารนี้ให้กว้างขวางออกไปให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ เผื่อว่าจะทำให้โลกนี้เต็มไปด้วยรัศมีแห่งแสงสว่างแห่งอัลกุรอานที่บรรจุไว้ด้วยความเมตตาและความสงบร่มเย็นจากอัลลอฮฺผูทรงกรุณาผู้ทรงเมตตายิ่ง อันทำให้พระองค์อัลลอฮฺทรงรับเราทั้งหลายเป็น **อะฮฺลุล–กุรฺอาน** (ชาวอัลกุรอาน) เพราะอะฮฺลุล–กุรฺอาน

คือ **อะฮฺลุลลอฮฺ** (คนของอัลลอฮฺ) และคนพิเศษที่มากล้นด้วยเกียรติยศ ณ พระองค์อัลลอฮฺ

رَبَّنَا آمَنَّا فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِيْنَ. أَقُوْلُ قَوْلِيْ هَذَا وَأَسْتَغْفِرُ اللهَ الْعَظِيْمَ لِيْ وَلَكُمْ وَلِسَائِرِ الْمُسْلِمِيْنَ مِنْ كُلِّ ذَنْبٍ، وَأُفَوِّضُ أَمْرِيْ إِلَى اللهِ، إِنَّ اللهَ بَصِيْرٌ بِالْعِبَادِ.

وَصَلَّى اللهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَلَّمَ. سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُوْنَ وَسَلاَمٌ عَلَى الْمُرْسَلِيْنَ وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِيْنَ.

อะฮูกุมฟิลลาฮฺ
อิสมาอีล ลุตฟี จะปะกียา

มหาวิทยาลัยฟาฏอนี
7 เราะมะฎอน ฮ.ศ.1435

สารบัญ

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

اَلْحَمْدُ لِلَّهِ نَحْمَدُهُ وَنَسْتَعِيْنُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنَسْتَهْدِيْهِ وَنَتُوْبُ إِلَيْهِ، وَنَعُوْذُ بِاللهِ مِنْ شُرُوْرِ أَنْفُسِنَا وَمِنْ سَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا، مَنْ يَهْدِهِ اللهُ فَلاَ مُضِلَّ لَهُ، وَمَنْ يُضْلِلْ فَلاَ هَادِيَ لَهُ. وَأَشْهَدُ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيْكَ لَهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُوْلُهُ، اَللهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلَى نَبِيِّنَا وَحَبِيْبِنَا الْمُصْطَفَى مُحَمَّدٍ، وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِيْنَ. أَمَّا بَعْدُ:

พี่น้องมุสลิมและมุสลิมะฮฺที่รักทั้งหลาย

ใคร่ขอเรียนว่า ข้าพเจ้ารักพวกท่านทั้งหลายในหนทางของอัลลอฮฺ ขอเชิญชวนพวกท่านว่า มาพร้อมใจกันฟื้นฟูความศรัทธาของเราในโองการของอัลลอฮฺที่ว่า

﴿ إِنَّ هَٰذَا ٱلْقُرْءَانَ يَهْدِى لِلَّتِى هِىَ أَقْوَمُ وَيُبَشِّرُ ٱلْمُؤْمِنِينَ ٱلَّذِينَ يَعْمَلُونَ ٱلصَّٰلِحَٰتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا ﴾

ความว่า **“แท้จริงอัลกุรอานนี้ นำสู่หนทางที่เที่ยงตรงยิ่ง และจงแจ้งข่าวดีแก่บรรดาผู้ศรัทธาผู้ประกอบการดีต่าง ๆ ว่า สำหรับพวกเขาคือรางวัลตอบแทนอันยิ่งใหญ่”**[1]

---

[1] สูเราะฮฺอัล–อิสรออ์ อายะฮฺที่ 9

เรามาพร้อมใจกันศึกษาแก่นสารของอัลกุรอานและวิธีการทำหะละเกาะฮฺอัลกุรอานที่มีชีวิตชีวา ตามคำสอนของอัลกุรอาน สุนนะฮฺภาคปฏิบัติของท่านเราะสูลุลลอฮฺ صلى الله عليه وسلم และเหล่าเศาะหาบะฮฺ رضي الله عنهم ดังที่จะนำเสนอต่อไปนี้กันเถิด ...

หนึ่ง : อัลกุรอานุล-กะรีม

1.1 นิยาม อัลกุรอานุล-กะรีม

อัลกุรอานเป็นพระดำรัสของอัลลอฮฺที่ได้ถูกประทานลงมาโดยวิธีวิวรณ์ (วะหฺย์–وحي) ให้แก่ท่านนบีมุหัมมัด صلى الله عليه وسلم เป็นภาษาอาหรับ ซึ่งถูกบันทึกไว้ในมุศหัฟ(คัมภีร์) เริ่มต้นด้วยสูเราะฮฺ อัล–ฟาติหะฮฺ ไปจบด้วยสูเราะฮฺ อัน–นาส อัลกุรอานถือเป็นสิ่งมหัศจรรย์อันเป็นอมตะ ที่ท้าทายทุกคน การอ่านอัลกุรอานถือเป็นอิบาดะฮฺ(แสดงการเคารพภักดีต่ออัลลอฮฺ)

คำนิยามข้างต้น นำมาจากคุณลักษณะเฉพาะบางประการที่อัลลอฮฺตรัสไว้เกี่ยวกับการประทานอัลกุรอานลงมา ดังนี้

﴿ تَنزِيلُ ٱلۡكِتَٰبِ لَا رَيۡبَ فِيهِ مِن رَّبِّ ٱلۡعَٰلَمِينَ ﴾

ความว่า **“การประทานคัมภีร์อัลกุรอานลงมา ไม่มีข้อสงสัยคลางแคลงใด ๆ ในนั้นว่ามาจากพระผู้อภิบาลแห่งสากลโลก”**[2]

﴿ وَإِنَّهُۥ لَكِتَٰبٌ عَزِيزٞ ۝ لَّا يَأۡتِيهِ ٱلۡبَٰطِلُ مِنۢ بَيۡنِ يَدَيۡهِ وَلَا مِنۡ خَلۡفِهِۦۖ تَنزِيلٞ مِّنۡ حَكِيمٍ حَمِيدٖ ﴾

---

[2] สูเราะฮฺอัส–สัจญฺดะฮฺ อายะฮฺที่ 2

ความว่า **“ และแน่นอนยิ่ง นั้นคือ คัมภีร์อันทรงเกียรติยิ่ง ความมดเท็จไม่สามารถเข้าสู่คัมภีร์นี้ได้ไม่ว่าจากทิศทางใด เป็นคัมภีร์ที่ถูกประทานลงมาจากพระผู้ทรงปรีชาญาณผู้ทรงได้รับการสรรเสริญ”** [3]

﴿ إِنَّهُۥ لَقُرْءَانٌ كَرِيمٌ ۝ فِى كِتَٰبٍ مَّكْنُونٍ ۝ لَّا يَمَسُّهُۥٓ إِلَّا ٱلْمُطَهَّرُونَ ۝ تَنزِيلٌ مِّن رَّبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴾

ความว่า **“ แท้จริงมันคือ อัลกุรอานอันทรงเกียรติ ที่ถูกเก็บรักษาไว้ในแผ่นบันทึกที่ถูกรักษาอย่างดี ไม่สามารถสัมผัสมันได้นอกจากบ่าวของอัลลอฮฺผู้สะอาดบริสุทธิ์ อัลกุรอานถูกประทานลงมาจากพระผู้อภิบาลแห่งสากลโลก”**[4]

﴿ وَكَذَٰلِكَ أَوْحَيْنَآ إِلَيْكَ قُرْءَانًا عَرَبِيًّا ... ﴾

ความว่า **“ และในทำนองนั้น เราได้ประทานวิวรณ์แก่เจ้าซึ่งอัลกุรอานเป็นภาษาอาหรับ..”**[5]

1.2 แก่นสารและความประเสริฐของอัลกุรอาน

1.2.1 อัลกุรอานเป็นรูหฺ (วิญญาณ) และแสงสว่างสำหรับชีวิตมนุษย์

อัลลอฮฺตรัสว่า

---

[3] สูเราะฮฺฟุศศิลัต อายะฮฺ 41–42

[4] สูเราะฮฺอัล–วากิอะฮฺ อายะฮฺที่ 77–80

[5] สูเราะฮฺอัฏ–ฏูรอ อายะฮฺที่ 7

﴿ وَكَذَٰلِكَ أَوۡحَيۡنَآ إِلَيۡكَ رُوحٗا مِّنۡ أَمۡرِنَاۚ ﴾

ความว่า **“และเช่นนั้นแหละ ที่เราได้ประทานวะห์ยูอัลกุรอานมาแก่เจ้าโอ้มุหัมมัด ซึ่งเป็น รูหฺ (วิญญาณ) จากคำสั่ง/ดำรัสของเรา”**[6]

﴿ أَوَمَن كَانَ مَيۡتٗا فَأَحۡيَيۡنَٰهُ وَجَعَلۡنَا لَهُۥ نُورٗا يَمۡشِي بِهِۦ فِي ٱلنَّاسِ كَمَن مَّثَلُهُۥ فِي ٱلظُّلُمَٰتِ لَيۡسَ بِخَارِجٖ مِّنۡهَاۚ كَذَٰلِكَ زُيِّنَ لِلۡكَٰفِرِينَ مَا كَانُواْ يَعۡمَلُونَ ﴾

ความว่า **“หรือว่าผู้ที่ถูกถือว่า(หัวใจของเขา)ตายแล้วเราได้ให้ชีวิตใหม่แก่เขา (ด้วยอัลกุรอานและการศรัทธา) และเราได้ให้แสงแสงสว่างแก่เขา ให้เขาสามารถเดินไปในหมู่ผู้คน (คือได้ประกอบการงานที่ดีตามแบบอย่างของท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะ สัลลัม) เหมือนกับผู้ที่ตกอยู่ในความมืดโดยไม่มีทางออกจากมันกระนั้นหรือในทำนองนั้นแหละที่เหล่าผู้ปฏิเสธถูกทำให้เห็นดีเห็นงามในสิ่งที่พวกเขากระทำ”**[7]

อัลลอฮฺตรัสว่า

﴿ وَأَنزَلۡنَآ إِلَيۡكُمۡ نُورٗا مُّبِينٗا ﴾

ความว่า **“ และเราได้ประทานลงมาแก่เจ้าซึ่งแสงสว่างอันชัดแจ้ง”**[8]

อัลลอฮฺตรัสว่า

﴿ فَـَٔامِنُواْ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ وَٱلنُّورِ ٱلَّذِيٓ أَنزَلۡنَاۚ ﴾

---

[6]สูเราะฮฺอัช-ชูรอ อายะฮฺที่ 52

[7]สูเราะฮฺ อัล-อันอาม อายะฮฺที่ 122

[8]สูเราะฮฺอัล-นิสาอ์ อายะฮฺที่ 174

ความว่า “ **ดังนั้น สูเจ้าจงศรัทธาในอัลลอฮฺ ในเราะสูลของพระองค์ และในแสงสว่าง(อัลกุรอาน)ที่เราได้ประทานลงมา**”[9]

สรุป เป็นที่ชัดเจนว่า

1. ปราศจากอัลกุรอาน มนุษย์ถูกถือว่าตกอยู่ในสภาพเหมือนคนตาย ไม่มีแสงสว่าง ต้องคลำหาทางในความมืด เช่นนั้นแหละคือผู้ปฏิเสธศรัทธา มุนาฟิกผู้กลับกลอก ที่กำลังเดินอยู่ท่ามกลางความมืด นั่นแหละคือบรรยากาศหรือสภาพแวดล้อมของญาฮิลียะฮฺ เราวิงวอนขอความคุ้มครองต่ออัลลอฮฺให้พ้นจากสภาพเช่นนั้นด้วยเทอญ

2. อัลกุรอานจะให้วิญญาณที่ทำให้หัวใจตายด้านของมนุษย์กลับมามีชีวิตอีกครั้ง ให้พลังที่ขับเคลื่อนเขาสู่เส้นทางแห่งความดีและเจริญรุ่งเรือง ให้แสงสว่างที่ส่องทางให้ชีวิตเขามุ่งสู่ความก้าวหน้าที่เจิดจรัสในดุนยาและอาคิเราะฮฺ

1.2.2 อัล-กุรอานเป็นความรู้ของวิถีการดำเนินชีวิตของมนุษย์

อัลลอฮฺตรัสว่า

﴿ٱلۡحَمۡدُ لِلَّهِ ٱلَّذِيٓ أَنزَلَ عَلَىٰ عَبۡدِهِ ٱلۡكِتَٰبَ وَلَمۡ يَجۡعَل لَّهُۥ عِوَجَاۜ ١ قَيِّمٗا لِّيُنذِرَ بَأۡسٗا شَدِيدٗا مِّن لَّدُنۡهُ وَيُبَشِّرَ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ ٱلَّذِينَ يَعۡمَلُونَ ٱلصَّٰلِحَٰتِ أَنَّ لَهُمۡ أَجۡرًا حَسَنٗا ٢﴾

---

[9] สูเราะฮฺอัต-ตะฆอบุน อายะฮฺที่ 8

ความว่า **“บรรดาการสรรเสริญเป็นสิทธิของอัลลอฮผู้ทรงประทานคัมภีร์แก่บ่าวของพระองค์ และพระองค์มิได้ทรงทำให้มันมีการบิดเบือนแต่อย่างใด เป็นคัมภีร์ที่เที่ยงธรรม เพื่อเตือนสำทับ(บรรดาผู้ปฏิเสธ)ถึงการลงโทษอย่างสาหัสจากพระองค์ และเพื่อแจ้งข่าวดีแก่บรรดาผู้ศรัทธาที่กระทำความดีทั้งหลายว่า สำหรับพวกเขานั้นจะได้รับรางวัลสวนสวรรค์อันดีเลิศ”**[10]

อัลลอฮฺตรัสว่า

﴿ وَإِنَّهُۥ لَكِتَٰبٌ عَزِيزٌ ٤١ لَّا يَأۡتِيهِ ٱلۡبَٰطِلُ مِنۢ بَيۡنِ يَدَيۡهِ وَلَا مِنۡ خَلۡفِهِۦۖ تَنزِيلٌ مِّنۡ حَكِيمٍ حَمِيدٖ ﴾

ความว่า **“และแน่นอนยิ่ง นั้นคือ คัมภีร์อันทรงเกียรติยิ่ง ความมดเท็จไม่สามารถเข้าสู่คัมภีร์นี้ได้ไม่ว่าจากทิศทางใดทั้งข้างหน้าและข้างหลัง เป็นคัมภีร์ที่ถูกประทานลงมาจากพระผู้ทรงปรีชาญาณผู้ทรงได้รับการสรรเสริญ”**[11]

อายะฮฺนี้ให้การอธิบายว่า อัลกุรอานคือความสัจจริง และความสัจจริงของมันจะถูกพิทักษ์โดยเอกองค์อัลลอฮฺผู้ทรงปรีชาและผู้ทรงได้รับการสรรเสริญ ไม่มีทางที่ความพยายามชั่วร้ายใด ๆ จะกล้ำกรายเข้ามาปะปนด้วยความเท็จใด ๆ ทั้งสิ้น ไม่ว่าจะในรูปแบบใดก็ตาม ตั้งแต่อดีตมาจนถึงวันกิยามะฮฺ

อัลลอฮฺตรัสว่า

---

[10] สูเราะฮฺอัล-กะฮ์ฟฺ อายะฮฺที่ 1-2

[11] สูเราะฮฺฟุศศิลัต อายะฮฺที่ 41-42

﴿إِنَّآ أَنزَلۡنَا عَلَيۡكَ ٱلۡكِتَٰبَ لِلنَّاسِ بِٱلۡحَقِّۖ فَمَنِ ٱهۡتَدَىٰ فَلِنَفۡسِهِۦۖ وَمَن ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيۡهَاۖ وَمَآ أَنتَ عَلَيۡهِم بِوَكِيلٍ ﴾

ความว่า " **แท้จริงเราได้ประทานลงมาแก่เจ้า โอ้มุหัมมัด ซึ่งคัมภีร์อัลกุรอานนี้ เพื่อ(เป็นทางนำแก่)มนุษยชาติ ด้วยการแถลงไขถึงสัจธรรมทั้งมวล (ที่มนุษย์จำเป็นต้องมี) ดังนั้น ผู้ใดได้รับทางนำ (ให้ได้ปฏิบัติตามนั้น) ดังนั้นประโยชน์ก็กลับสู่ตัวเขา และผู้ใดหลงทาง (ไม่ศรัทธาและไม่ปฏิบัติตามอัลกุรอาน) ดังนั้น ความเลวร้ายของการหลงทางนั้นก็ตกอยู่กับเขา และเจ้า(มุหัมมัด เป็นเพียงแค่ผู้ประกาศคำสอนในอัลกุรอานและเป็นผู้อธิบายความหมายที่ชัดเจนของมันแก่มนุษย์) ไม่ใช่ตัวแทนที่จะมีอำนาจเหนือพวกเขา(เพื่อบังคับให้สามารถรับทางนำจากอัลกุรอาน)ได้**"[12]

ท่านอิบนุ กะษีรฺ กล่าวว่า คำว่า (للناس بالحق) เพื่อมนุษยชาติด้วยสัจธรรม นั้นคือ **เพื่อสิ่งถูกสร้างทั้งหมด ทั้งมนุษย์และญิน เพื่อให้เจ้า (มุหัมมัด) เตือนสำทับพวกเขาด้วยคำสอนจากคัมภีร์อัลกุรอาน**[13]

อัลลอฮฺตรัสว่า

﴿وَنَزَّلۡنَا عَلَيۡكَ ٱلۡكِتَٰبَ تِبۡيَٰنٗا لِّكُلِّ شَيۡءٖ وَهُدٗى وَرَحۡمَةٗ وَبُشۡرَىٰ لِلۡمُسۡلِمِينَ ﴾

[12] สูเราะฮฺอัซ–ซุมัรฺ อายะฮฺที่ 41

[13] อิบนุ กะษีรฺ , ตัฟสีรฺ อัล–กุรฺอานุลอะซีม อายะฮฺ 41 จากสูเราะฮฺ อัซ–ซุมัร

ความว่า **"และเราได้ประทานลงมาแก่เจ้าซึ่งคัมภีร์อัลกุรอาน เป็นคำอธิบายสำหรับทุก ๆ สิ่ง เป็นทางนำ เป็นความเมตตา และเป็นข่าวดีสำหรับปวงมุสลิม"**[14]

เกี่ยวกับอายะฮฺนี้ ท่านอิบนุ มัสอูด กล่าวว่า **"ทุก ๆ ความรู้ และทุก ๆ เรื่องได้ถูกประทานลงมากับอัลกุรอานนี้ ซึ่งจริง ๆ แล้วอัลลอฮฺได้ทรงอธิบายแก่เราแล้วในอัลกุรอาน"**[15]

ท่านอิบนุ กะษีรฺได้อธิบายเพิ่มเติมว่า **"อัลกุรอานบรรจุไว้ด้วยความรู้ทั้งหมดที่เป็นประโยชน์ต่อมนุษย์ เรื่องราวที่ผ่านมา ความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่จะเกิดขึ้น ทุก ๆ เรื่องว่าด้วยสิ่งที่หะลาลและหะรอม และทุกความจำเป็นของมนุษย์ไม่ว่าจะเป็นเรื่องที่เกี่ยวของกับโลกนี้ หรือเรื่องศาสนา และไม่ว่าจะเกี่ยวข้องกับชีวิตในโลกนี้ หรือเรื่องที่จะเกิดขึ้นในอาคิเราะฮฺ"**[16]

ท่านอิบนุ มัสอูด กล่าวว่า **"ผู้ใดต้องการความรู้ ดังนั้นจงศึกษาอัลกุรอานอย่างมุ่งมั่นจริงจัง เพราะในอัลกุรอานมีทั้งความรู้ของคนยุคก่อนและความรู้ของคนยุคหลัง"**[17]

1.2.3 อัลกุรอานเป็นการสะกิดเตือนและสำทับ

---

[14] สูเราะฮฺอัล–นะหฺลุ อายะฮฺที่ 89

[15] อัฏ–เฏาะบะรีย์, ญามิอุล บะยาน ٢٧٩/١٧

[16] อิบนุ กะษีรฺ, ตัฟสีรฺ อัล–กุรฺอานุล อะซีม ٥٩٤/٤

[17] อัฏ–ฏอบรอนีย์ ใน อัล–กะบีรฺ (٨٦٦٦)١٤٦/٩ ด้วยสายรายงานที่เศาะฮีหฺ ตามเงื่อนไขของอัซ–ซัยคัยน์

ด้วยมนุษย์มีธรรมชาติของการเพิกเฉยและหลงลืม มีความจำเป็นอย่างยิ่งต่ออัลกุรอานที่เป็นการรำลึก (ซิกิรฺ) ข้อเตือนสติ (ซิกรอ) และคำตักเตือน (ตัซกิเราะฮฺ)

อัลลอฮฺตรัสว่า

﴿وَأَنزَلۡنَآ إِلَيۡكَ ٱلذِّكۡرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ﴾

ความว่า **"และเราได้ประทานแก่เจ้า (โอ้ มุหัมมัด) ซึ่งอัลกุรอานที่มีข้อเตือนรำลึก (ซิกิรฺ) เพื่อให้เจ้าใช้แจกแจงแก่มวลมนุษย์"**[18]

อัลลอฮฺตรัสว่า

﴿إِنَّ هَٰذِهِۦ تَذۡكِرَةٞ﴾

ความว่า **"แท้จริง เหล่านี้คือโองการอัลกุรอาน อันเป็นคำตักเตือนหรือการสะกิดให้สำนึก (ที่เป็นทางนำชีวิตอันเที่ยงตรงสู่เส้นทางแห่งพระผู้เป็นเจ้า)"**[19]

อัลลอฮฺตรัสว่า

﴿وَكَذَٰلِكَ أَوۡحَيۡنَآ إِلَيۡكَ قُرۡءَانًا عَرَبِيّٗا لِّتُنذِرَ أُمَّ ٱلۡقُرَىٰ وَمَنۡ حَوۡلَهَا وَتُنذِرَ يَوۡمَ ٱلۡجَمۡعِ لَا رَيۡبَ فِيهِۚ فَرِيقٞ فِي ٱلۡجَنَّةِ وَفَرِيقٞ فِي ٱلسَّعِيرِ * وَلَوۡ شَآءَ ٱللَّهُ لَجَعَلَهُمۡ أُمَّةٗ وَٰحِدَةٗ وَلَٰكِن يُدۡخِلُ مَن يَشَآءُ فِي رَحۡمَتِهِۦۚ وَٱلظَّٰلِمُونَ مَا لَهُم مِّن وَلِيّٖ وَلَا نَصِيرٍ﴾

ความว่า **"และในทำนองนั้นแหละ เราได้ประทานวะหฺย์(อัลกุรอาน)แก่เจ้า(โอ้มุหัมมัด)เป็นภาษาอาหรับ เพื่อเจ้าจะได้เตือนสำทับชาวเมือง**

---

[18] สูเราะฮฺอัล-นะหฺลุ อายะฮฺที่ 44

[19] สูเราะฮฺ อายะฮฺ 19

มักกะฮฺและผู้คนโดยรอบนั้นทั่วโลก (เนื่องจากมักกะฮฺเป็นกิบละฮฺของชาวมุสลิมทั้งโลก) และเตือนสำทับถึงวันแห่งการชุมนุมมนุษย์ทั้งหมด (วันฟื้นคืนชีพ) ที่ไม่มีข้อสงสัยคลางแคลงใด ๆ ว่ามันต้องเกิดขึ้น (ในวันนั้น) คนพวกหนึ่งจะอยู่ในสวนสวรรค์ และอีกพวกหนึ่งจะอยู่ในไฟนรก และมาตรว่าอัลลอฮฺทรงประสงค์ แน่แท้พระองค์จงทรงทำให้พวกเขาเป็นประชาชาติเดียวกัน (ที่นับถือศาสนาเดียวกันของเอกองค์อัลลอฮฺผู้หนึ่งเดียว หรือศาสนาใดศาสนาหนึ่งแค่ศาสนาเดียว) ทว่าพระองค์(ไม่ทรงทำเช่นนั้น แต่ทรง)ให้ผู้ที่พระองค์ประสงค์เข้าอยู่ในความเมตตาของพระองค์ (ได้ดำเนินตามครรลองที่ทรงกำหนดไว้) ส่วนบรรดาผู้อธรรมนั้น สำหรับพวกเขาไม่มีผู้ปกป้องและผู้ช่วยเหลือใด ๆ เลย”[20]

สรุป เป็นที่จัดเจนว่า

1. หากมนุษย์ปราศจากการสะกิดและเตือนสำทับจากอัลกุรอาน ก็จะยังคงหลงลืม ก้าวเดินต่อไปยังไฟนรก ขอความคุ้มครองต่ออัลลอฮฺให้พ้นจากสภาพเช่นนั้น

2. การสะกิดและเตือนสำทับจากอัลกุรอานจะมีประโยชน์เสมอกับผู้ศรัทธาและยำเกรงอัลลอฮฺ ในขณะที่คนชั่วนั้นจะไม่ได้รับประโยชน์จากอัลกุรอาน เช่นที่อัลลอฮฺได้ตรัสว่า

﴿ كَذَٰلِكَ سَلَكْنَـٰهُ فِى قُلُوبِ ٱلْمُجْرِمِينَ ﴿٢٠٠﴾ لَا يُؤْمِنُونَ بِهِۦ حَتَّىٰ يَرَوُا۟ ٱلْعَذَابَ ٱلْأَلِيمَ ﴾

---

[20] สูเราะฮฺอัช–ชูรอ อายะฮฺที่ 7–8

ความว่า **“เช่นนั้นเอง ที่เรา (อัลลอฮฺ) ได้เอาอัลกุรอานผ่านเข้าไปในหัวใจของคนบาปหรือคนชั่ว พวกเขาไม่ได้ศรัทธาต่ออัลกุรอานเลย จนกระทั่งพวกเขาได้เห็นการลงโทษอันเจ็บปวด (ซึ่งวินาทีนั้นมันสายเกินไปที่จะศรัทธา เพราะไม่มีประโยชน์ใด ๆ อีกแล้ว)”**[21]

1.2.4 อัลกุรอานเป็นทางนำ ความเมตตา และคำตักเตือน

อัลลอฮฺตรัสว่า

﴿ ذَٰلِكَ ٱلْكِتَٰبُ لَا رَيْبَ ۛ فِيهِ ۛ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ ﴾

ความว่า **“นี่คือคัมภีร์ (อัลกุรอาน) ที่ไม่มีข้อสงสัยคลางแคลงใด ๆ ในนี้ เป็นทางนำสำหรับบรรดาผู้ยำเกรง”**[22]

อัลลอฮฺตรัสว่า

﴿ وَإِنَّهُۥ لَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴾

ความว่า **“ และแท้จริงอัลกุรอานเป็นทางนำ และความเมตตาสำหรับบรรดาผู้ศรัทธา”**[23]

อัลลอฮฺตรัสว่า

﴿ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ قَدْ جَآءَتْكُم مَّوْعِظَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَشِفَآءٌ لِّمَا فِى ٱلصُّدُورِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴾

---

[21] สูเราะฮฺอัช–ชุอะรออ์ อายะฮฺที่ 200–201

[22] สูเราะฮฺอัล–บะเกาะเราะฮฺ อายะฮฺที่ 2

[23] สูเราะฮฺอัล–นัมลุ อายะฮฺที่ 77

ความว่า **“โอ้มนุษย์ทั้งหลาย แท้จริง โอวาทตักเตือนจากพระผู้เป็นเจ้าของท่านได้มายังพวกเจ้าแล้ว มันเป็นโอสถแก่หัวใจที่อยู่ในอก เป็นความเมตตาสำหรับบรรดาผู้ศรัทธา”**[24]

ทุก ๆ คนมีความจำเป็นที่จะต้องพยายามแสวงหาให้ได้มาซึ่งทางนำ ความเมตตา และบทเรียนจากอัลกุรอานด้วยการสร้างความศรัทธาและความยำเกรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้วยการอ่านหรือศึกษาอัลกุรอาน

1.2.5 อัลกุรอานเป็นสายเชือกของอัลลอฮฺที่ทอดไปสู่สวนสวรรค์

ท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะ สัลลัม กล่าวว่า

((إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ سَبَبٌ طَرْفُهُ بِيَدِ اللهِ وَطَرْفُهُ بِأَيْدِيكُمْ))

ความหมาย **“แท้จริงอัลกุรอานนี้เป็นสายเชือกเส้นหนึ่งที่ปลายด้านหนึ่งของมันอยู่ในพระหัตถ์ของอัลลอฮฺ ส่วนปลายอีกด้านหนึ่งอยู่ในมือที่(อ่อนแอ)ของพวกท่าน(ที่กำลังอยู่ท่ามกลางกระแสคลื่นแห่งบททดสอบมากมายบนโลกนี้)”**[25]

ท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะ สัลลัม กล่าวว่า

((كِتَابُ اللهِ هُوَ حَبْلُ اللهِ الْمَمْدُوْدِ مِنَ السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ))

---

[24] สูเราะฮฺยูนุส อายะฮฺที่ 57

[25] มุศ็อนนัฟ ของ อิบนุ อะบี ชัยบะฮฺ เลขที่ 30006, เศาะฮีหฺ อิบนุ หิบบาน เลขที่ 122,และใน สิลสิละฮตุล อะหาดีษุศ-เศาะฮีหะฮฺ ของ อัล-อัลบานีย์ เลขที่ 713

ความหมาย “ **คัมภีร์ของอัลลอฮฺคือสายเชือกของอัลลอฮฺที่ทอดลงมาจากฟากฟ้าสู่แดนดิน”**[26]

นี่แหละคืออัลกุรอาน สายเชือกของอัลลอฮฺที่ถูกจับไว้และผูกมัดมุสลิมหรือมุอ์มินเอาไว้ รวมทั้งสร้างความแข็งแกร่งให้กับสถานะของ “อุมมะฮฺวาหิดะฮฺ – ประชาชาติเดียวกัน” ท่ามกลางกระแสฟิตนะฮฺบททดสอบในดุนยาและการล่อลวงของชัยฏอนที่ถูกสาปแช่ง

1.2.6 อัลกุรอานเป็นโอสถเยียวยา

อัลลอฮฺตรัสว่า

﴿ وَنُنَزِّلُ مِنَ ٱلْقُرْءَانِ مَا هُوَ شِفَآءٌ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ ۙ وَلَا يَزِيدُ ٱلظَّـٰلِمِينَ إِلَّا خَسَارًا ﴾

ความว่า “**และเราได้ประทานจากในอัลกุรอานนั้น เป็นโอสถที่ใช้เยียวยาและเป็นความเมตตาแก่บรรดาผู้ศรัทธา และมันไม่ได้เพิ่มสิ่งใดแก่บรรดาผู้อธรรมนอกเสียจากความหายนะเท่านั้น”**[27]

ท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะ สัลลัม กล่าวว่า

((عَلَيْكُمْ بِالشِّفَائَيْنِ: الْعَسَلِ وَالْقُرْآنِ))

ความหมาย “**ท่านทั้งหลายจงรักษาโดยใช้ยาสองประการนี้ คือ น้ำผึ้งและอัลกุรอาน”**[28]

---

[26]ญามิอฺ อัล–บะยาน โดย อัฏ–เฏาะบะรีย์ เลขที่7572 , สิลสิละตุล อะหาดีษิศ–เศาะฮีหะฮฺ โดย อัล–อัลบานีย์ เลขที่ 2024

[27]สูเราะฮฺอัล–อิสรออ์ อายะฮฺที่ 82

แน่แท้ อัลกุรอานนั้นเป็นโอสถเยียวยาบำบัดแก่ทุกโรค ทั้งโรคที่เกี่ยวข้องกับร่างกาย เยียวยาโรคทางจิต บำบัดผู้ติดยาเสพติด และโรคอื่น ๆ อีกด้วย

1.2.7 อัลกุรอานเป็นผู้ช่วยเหลือให้ได้เข้าสวรรค์

ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะ สัลลัม กล่าวว่า

((اَلْقُرْآنُ شَافِعٌ مُشَفَّعٌ وَمَا حِلٌ مُصَدَّقٌ، مَنْ جَعَلَهُ أَمَامَهُ قَادَهُ إِلَى الْجَنَّةِ، وَمَنْ جَعَلَهُ خَلْفَ ظَهْرِهِ سَاقَهُ إِلَى النَّارِ))

ความหมาย **"อัลกุรอานเป็นผู้ให้การชะฟาอะฮฺ(การช่วยเหลือ)ที่ได้รับการช่วยเหลือจากอัลลอฮฺ เป็นทนายที่ได้รับความเชื่อถือ ผู้ใดเอาอัลกุรอานไว้ข้างหน้า อัลกุรอานจะพาเขาสู่สวรรค์ ส่วนผู้ใดเอาอัลกุรอานไว้ข้างหลัง (ไม่ปฏิบัติตามมัน) อัลกุรอานจะต้อนเขาไปสู่ไฟนรก"**[29]

นั่นแสดงให้เห็นถึง**หน้าที่สำคัญสองประการของอัลกุรอานในวันอาคิเราะฮฺ** คือ

1. พาผู้ปฏิบัติตามไปสู่สวรรค์
2. ต้อนผู้ปฏิเสธไปสู่ไฟนรก

---

[28] สุนัน อิบนิ มาญะฮฺ เลขที่ 3491

[29] มุศ็อนนัฟ โดย อิบนุ อะบี ชัยบะฮฺ เลขที่ 30054, สิลสิละตุล-อะหาดีษิศ-เศาะฮีหะฮฺ โดย อัล-อัลบานีย์ เลขที่ 2019

1.2.8 อัลกุรอานยกระดับชีวิตของมนุษย์

ท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะ สัลลัม กล่าวว่า

((إِنَّ اللهَ يَرْفَعُ بِهَذَا الْكِتَابِ أَقْوَامًا وَيَضَعُ بِهِ آخَرِيْنَ))

ความหมาย **"อัลลอฮฺทรงยกฐานะหลายหมู่ชนด้วยอัลกุรอานนี้ และทรงลดฐานะของหลายหมู่ชนด้วยอัลกุรอานนี้เช่นกัน"**[30]

นี่คือหะดีษที่ได้กลายเป็นมาตรฐานที่ท่านอุมัร เราะฎิยัลลอฮุอันฮุ ใช้ในการเลือกคนเข้ารับการแต่งตั้งให้ทำหน้าที่สำคัญ ๆ หรือเป็นเจ้าหน้าที่ระดับสูงของรัฐ ด้วยการเลือกคนที่เป็น**ชาวอัลกุรอาน** (อะฮฺลุล–กุรฺอาน ดังจะได้อธิบายความหมายต่อไป–*ผู้แปล*)[31]

1.2.9 อัลกุรอานเป็นสิ่งที่ง่ายต่อการทำความเข้าใจ

อัลลอฮฺตรัสว่า

﴿ وَلَقَدْ يَسَّرْنَا ٱلْقُرْءَانَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِن مُّدَّكِرٍ ﴾

ความว่า **" และแน่แท้เราได้ทำให้อัลกุรอานง่ายต่อการรำลึก –ศึกษา– ดังนั้นมีบ้างไหมผู้ที่ต้องการศึกษาและเก็บเกี่ยวบทเรียน(จากอัลกุรอาน)**[32]

มาชาอ์อัลลอฮฺ อัลลอฮฺผู้ทรงเปี่ยมล้นด้วยพระเมตตาทรงประสงค์ ! พระองค์ทรงทำให้เนื้อหาสาระของอัลกุรอานง่ายที่บ่าวของพระองค์จะศึกษา

---

[30]เศาะหี้หฺ มุสลิม เลขที่ 1897(1/559)

[31]แหล่งอ้างอิงเดียวกัน

[32]สูเราะฮฺอัล–เกาะมัรฺ อายะฮฺที่ ١٧

ทำความเข้าใจ เพื่อว่าเขาจะได้สำนึกตนในชีวิตของการเดินทางไปสู่อาคิเราะฮฺ แต่กระนั้นบ่าวของพระองค์ก็ยังปฏิเสธที่จะศึกษาเรียนรู้อัลกุรอานอยู่ดี มนุษย์ทั่วไปก็พลาดจากการได้รับบทเรียนจากอัลกุรอาน แม้กระทั่งคนมุสลิมเองก็มีเพียงจำนวนน้อยจากจำนวนพัน ๆ ล้านคนในปัจจุบันที่ตั้งใจศึกษาเรียนรู้อัลกุรอาน สุบหานัลลอฮฺ มหาบริสุทธิ์ยิ่งแด่อัลลอฮฺ !

1.2.10 อัลกุรอานปลอดจากอิทธิพลของชัยฏอน ซึ่งเป็นศัตรูตัวฉกาจกับอัลกุรอาน

อัลลอฮฺตรัสว่า

﴿ وَمَا تَنَزَّلَتْ بِهِ ٱلشَّيَـٰطِينُ ﴿٢١٠﴾ وَمَا يَنۢبَغِى لَهُمْ وَمَا يَسْتَطِيعُونَ ﴿٢١١﴾ إِنَّهُمْ عَنِ ٱلسَّمْعِ لَمَعْزُولُونَ ﴾

ความว่า **“และอัลกุรอานนั้นไม่ใช่สิ่งที่เหล่าชัยฏอนนำลงมา เรื่องดังกล่าวเป็นสิ่งที่ไม่เหมาะสมกับพวกมัน และพวกมันก็ไม่มีอำนาจจะทำเช่นนั้นได้ แท้จริงแล้ว พวกมันถูกกันให้ไกลจากการได้ยินได้ฟังอัลกุรอาน”**[33]

นับเป็นหนึ่งในความเมตตาของอัลลอฮฺในมิติแห่งการปกป้องความสัจจริงของอัลกุรอาน ก็คือ การที่พระองค์ปกป้องไม่ให้อัลกุรอานถูกรบกวนโดยชัยฏอน ในขณะที่มีการประทานลงมาเป็นวะห์ยูแก่ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิ วะสัลลัม ด้วยการพิทักษ์ในรูปแบบต่าง ๆ จากกองทัพของอัลลอฮฺ

---

[33] สูเราะฮฺอัช-ชุอะรออ์ อายะฮฺที่ 210-212

และด้วยความแข็งแกร่งของมลาอิกะฮฺญิบรีลผู้เป็นทูตนำอัลกุรอานลงมา ซึ่งเป็นผู้มีอะมานะฮฺน่าเชื่อถือเป็นที่สุด[34]

และนี่ก็คือเหตุที่ชัยฏอนพยายามอยู่เสมอในการรบกวนมนุษย์และญิน เพื่อขัดขวางไม่ให้พวกเขาเข้าใกล้และศรัทธาต่ออัลกุรอาน ดังเช่นที่อัลลอฮฺได้ตรัสไว้ว่า

﴿ ٱسۡتَحۡوَذَ عَلَيۡهِمُ ٱلشَّيۡطَٰنُ فَأَنسَىٰهُمۡ ذِكۡرَ ٱللَّهِۚ أُوْلَٰٓئِكَ حِزۡبُ ٱلشَّيۡطَٰنِۚ أَلَآ إِنَّ حِزۡبَ ٱلشَّيۡطَٰنِ هُمُ ٱلۡخَٰسِرُونَ ﴾

ความว่า “ **ชัยฏอนมารร้ายได้ครอบงำพวกเขา ดังนั้นมันทำให้พวกเขาลืมการรำลึกถึงคำสอนและคำเตือนสำทับของอัลลอฮฺในอัลกุรอาน พวกเขาคือพรรคของชัยฏอน พึงทราบเถิดว่าพรรคพวกของชัยฏอนนั้นพวกเขาคือบรรดาผู้ที่ขาดทุน**”[36]

ด้วยเหตุดังกล่าวอัลลอฮฺจึงสั่งให้บ่าวของพระองค์ขอความคุ้มครองต่อพระองค์ให้พ้นจากการรบกวนของชัยฏอนทุกครั้งที่พวกเขาจะอ่านอัลกุรอาน

อัลลอฮฺตรัสว่า

---

[34] ดู ตัฟสีรฺอิบนิ กะษีรฺ ในอายะฮฺที่ 210-212 จากสูเราะฮฺ อัช-ชุอะรออ์

[36] สูเราะฮฺอัล-มุญาดะละฮฺ อายะฮฺที่ 19

﴿ فَإِذَا قَرَأْتَ ٱلْقُرْءَانَ فَٱسْتَعِذْ بِٱللَّهِ مِنَ ٱلشَّيْطَٰنِ ٱلرَّجِيمِ ﴾

ความว่า **"ดังนั้น เมื่อเจ้าจะอ่านอัลกุรอาน จงขอความคุ้มครองต่ออัลลอฮฺให้พ้นจากชัยฏอน –มารร้าย– ที่ถูกสาปแช่ง"**[37]

คือให้อ่านว่า أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيْمِ

จงระลึกว่า ชัยฏอนไม่ว่าจะเป็นมนุษย์หรือญิน คือศัตรูผู้ร้ายกาจของอัลกุรอานและทางนำแห่งอัลกุรอาน เพราะทางนำแห่งอัลกุรอานนำไปสู่สวนสวรรค์ ในขณะที่ชัยฏอนเป็นชาวนรก ด้วยเหตุนี้ ใครก็ตามที่ไม่ศรัทธาในอัลกุรอานหรือไม่ปฏิบัติตามอัลกุรอาน หรือเกียจคร้านที่จะอ่าน ศึกษาและท่องจำอัลกุรอาน ย่อมแสดงว่านั่นเป็นผลมาจากกลลวงของชัยฏอนที่พยายามจะนำเขาไปสู่นรกอยู่ตลอดเวลา

1.2.11 อัลกุรอานนั้นประเสริฐที่สุดในทุกมิติ

อัลกุรอานนั้นเป็นคัมภีร์ที่ประเสริฐที่สุดของอัลลอฮฺ ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับบทบัญญัติที่ดีที่สุด ถูกนำลงมาโดยมลาอิกะฮฺที่ดีที่สุดของอัลลอฮฺ นั่นคือ ญิบรีล อะลัยฮิสสลาม และลงมายังบ่าวที่ดีที่สุดของอัลลอฮฺ นั่นคือ ท่านนบีมุหัมมัด ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ลงมาบนหัวใจที่ประเสริฐที่สุดของท่านนบีมุหัมมัด ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม เพื่อเป็นของขวัญแก่ประชาชาติที่เลิศที่สุด (ค็อยเราะอุมมะฮฺ) ด้วยภาษาที่ดีที่สุดนั่นคือภาษาอาหรับ ในเดือนที่ประเสริฐที่สุดคือเดือนเราะมะฎอน และในค่ำคืนที่ดีที่สุด

---

[37]สูเราะฮฺอัล–นะหฺล์ อายะฮฺที่ 98

คือคืนลัยละตุลก็อดรฺ ณ ดินแดนที่ดีที่สุดคือดินแดนมักกะฮฺและมะดีนะฮฺ ซึ่งจะนำมนุษย์ไปสู่เส้นทางที่เที่ยงธรรมที่สุด (الأقوم) เพื่อกลับไปสู่สถานพำนักอันดีเลิศที่สุดในวันอาคิเราะฮฺ นั่นคือ สวนสวรรค์ อัล–ญันนะฮฺ

สอง : จุดประสงค์ของการประทานอัลกุรอาน

วิธีที่จะรู้ถึงจุดประสงค์ที่แท้จริงของการประทานอัลกุรอานลงมานั้น คือ เราจะต้องสดับฟังคำชี้แจงจากพระองค์อัลลอฮฺผู้ทรงประทานอัลกุรอาน และรับฟังจากท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ในฐานะของผู้ที่เข้าใจดีที่สุดถึงจุดประสงค์ของการประทานอัลกุรอานลงมา ซึ่งเป้าหมายของการประทานอัลกุรอานนั้น ประกอบด้วย

2.1 การศึกษาใคร่ครวญ (ตะดับบุรฺ) อย่างลึกซึ้ง

อัลลอฮฺ ตะอาลา ตรัสว่า

﴿ كِتَٰبٌ أَنزَلۡنَٰهُ إِلَيۡكَ مُبَٰرَكٞ لِّيَدَّبَّرُوٓاْ ءَايَٰتِهِۦ وَلِيَتَذَكَّرَ أُوْلُواْ ٱلۡأَلۡبَٰبِ ﴾

ความว่า " **คัมภีร์(อัลกุรอานที่)เราได้ประทานลงมาแก่เจ้า (โอ้มุหัมมัด) มีความจำเริญมากมาย (อยู่ในนั้น) เพื่อที่พวกเขา(ประชาชาติของเจ้า) จักได้ใคร่ครวญในโองการทั้งหลายของมัน และเพื่อที่ปวงผู้มีสติปัญญาจักได้สำนึก**"[38]

อัฏ-เฏาะบะรีย์ กล่าวว่า คำว่า تَدَبُّر หมายถึง การศึกษาเรียนรู้อย่างจริงจังเกี่ยวกับเนื้อสาระของอายะฮฺ ที่ประกอบไปด้วย หลักฐานต่าง ๆ ที่

[38]สูเราะฮฺอัล-อิสรออ์ อายะฮฺที่ 9

แสดงถึงสัจธรรม เพื่อว่าบรรดาผู้ที่มีปัญญาจะสามารถยอมรับคำสอนและปฏิบัติตามคำสอนได้[39]

อัลลอฮฺตรัสว่า

﴿ أَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ ٱلْقُرْءَانَۚ وَلَوْ كَانَ مِنْ عِندِ غَيْرِ ٱللَّهِ لَوَجَدُوا۟ فِيهِ ٱخْتِلَٰفًا كَثِيرًا ﴾

ความว่า **"พวกเขามิได้ใคร่ครวญดูอัลกุรอานดอกหรือ และมาตรว่ามันมาจากผู้อื่นจากอัลลอฮฺ แน่แท้ พวกเขาจะพบในนั้นซึ่งข้อขัดแย้งมากมาย"**[40]

อัลลอฮฺตรัสว่า

﴿ أَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ ٱلْقُرْءَانَ أَمْ عَلَىٰ قُلُوبٍ أَقْفَالُهَآ ﴾

ความว่า **"พวกเขามิได้ใคร่ครวญดูอัลกุรอานดอกหรือ หรือบนหัวใจเหล่านั้น มีกุญแจปิดอยู่"**[41]

นั่นแหละ คือสันดานของผู้ปฏิเสธหรือผู้สับปลับที่หัวใจของพวกเขาถูกปิด พวกเขาไม่พยายามอย่างจริง ๆ จัง ๆ ที่จะศึกษาอัลกุรอาน หวังว่าเราในฐานะของผู้ศรัทธาจะไม่เป็นเยี่ยงนั้น !

ท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม กล่าวว่า

---

[39] อัฏ-เฏาะบะรีย์ , ญามิอุล-บะยาน 21/190

[40] สูเราะอัน-นิสาอ์ อายะฮฺที่ 82

[41] สูเราะมุหัมมัด อายะฮฺที่ ٢٤

((تَعَلَّمُوْا الْقُرْآنَ وَتَغَنَّوْا بِهِ وَاكْتُبُوْهُ))

ความหมาย **“ พวกท่านทั้งหลายจงเรียนรู้อัลกุรอาน และจงอ่านอัลกุรอานด้วยทำนองเสียงที่ไพเราะ และจงเขียนอัลกุรอาน”**[43]

นี่คือคำสั่งของท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ให้ประชาชาติของท่านศึกษาอัลกุรอาน ไม่ว่าจะเป็นการเรียนอ่านอัลกุรอาน เรียนเขียนอัลกุรอาน หรือเรียนเนื้อหาอัลกุรอานผ่านการอ่านและการเขียน

ตามที่ได้กล่าวมา เป็นที่ชัดเจนว่า เป้าหมายประการหนึ่งของการประทานอัลกุรอานลงมาคือ เพื่อให้มุสลิมทุก ๆ คนอ่านอย่างพินิจพิจารณาถึงเนื้อหาสาระ ด้วยการใช้สติปัญญา ความคิดที่สะอาด ในบรรยากาศที่จิตใจ ร่างกาย อาภรณ์ และสถานที่สะอาดด้วย ทั้งนี้ ก็เพื่อให้สามารถขจัดวัฒนธรรมแบบญาฮิลียะฮฺที่รับศาสนาตามบรรพบุรุษอย่างหลับหูหลับตาโดยปราศจากการอ่านทำความเข้าใจ

จุดประสงค์ที่ว่านี้ได้ปรากฏขึ้นจริงแล้วหรือไม่ ระหว่างประชาชาติอิสลามของเราในภูมิภาคอาเซียนนี้ !?

2.2 ให้ชีวิตแก่วิญญาณที่หลับใหลตายด้านของมนุษย์

อัลลอฮฺตรัสว่า

﴿ يُنَزِّلُ ٱلْمَلَٰٓئِكَةَ بِٱلرُّوحِ مِنْ أَمْرِهِۦ عَلَىٰ مَن يَشَآءُ مِنْ عِبَادِهِۦٓ أَنْ أَنذِرُوٓا۟ أَنَّهُۥ لَآ إِلَٰهَ إِلَّآ أَنَا۠ فَٱتَّقُونِ ﴾

---

[43] มุสนัด อัล–อิมาม อะหฺมัด 4/146

ความว่า **“อัลลอฮฺทรงให้มลาอิกะฮฺญิบรีลลงมาด้วย(วะห์ยูอัลกุรอานที่เป็นดั่ง)วิญญาณ(ให้ชีวิตแก่มนุษย์ที่หัวใจของเขาหลับใหลตายด้าน)บนพระบัญชาของพระองค์แก่บ่าวที่พระองค์ทรงประสงค์ เพื่อให้พวกเขาทำหน้าที่ในการสำทับตักเตือนว่า ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากข้า(อัลลอฮฺ)เท่านั้น ดังนั้น จงพึงยำเกรงต่อข้า”**[44]

จึงเป็นที่เข้าใจชัดเจนว่า จุดประสงค์หนึ่งที่อัลกุรอานถูกประทานลงมาก็เพื่อมาเป็นเหมือนวิญญาณที่ให้ชีวิตแก่มนุษย์ที่มีองค์ประกอบทั้งร่างกายและวิญญาณ ด้วยการนำวิญญาณแห่งเตาฮีด “ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากข้า(อัลลอฮฺ)” มาให้กับเขา นั่นแหละคือสถานะที่แท้จริงของอัลกุรอาน ที่ทำหน้าที่ในการนำเตาฮีดอันมีสถานะเป็น “วิญญาณ” สำหรับวิญญาณของมนุษย์อีกคำรบหนึ่ง ถ้าหากวิญญาณของมนุษย์ปราศจากความเชื่อแห่งเตาฮีดต่ออัลลอฮฺ แน่แท้ว่า ถึงแม้จะมีร่างกายและวิญญาณอยู่ก็ยังเหมือนว่าเขาผู้นั้นเป็นศพดี ๆ นี่เอง วัลลอฮุอะอฺลัม

2.3 การแจกแจงการดำเนินชีวิตแก่ปวงบ่าว สู่ทางที่เที่ยงตรงยิ่ง และไปสู่สวนสวรรค์

อัลลอฮฺตรัสว่า

﴿ الٓرۚ كِتَٰبٌ أَنزَلۡنَٰهُ إِلَيۡكَ لِتُخۡرِجَ ٱلنَّاسَ مِنَ ٱلظُّلُمَٰتِ إِلَى ٱلنُّورِ بِإِذۡنِ رَبِّهِمۡ إِلَىٰ صِرَٰطِ ٱلۡعَزِيزِ ٱلۡحَمِيدِ ﴾

---

[44]สูเราะฮฺอัน–นะห์ลฺ อายะฮฺที่ 2

ความว่า **“ อะลิฟ ลาม รออ์ (นี่คือ) คัมภีร์ที่เราได้ประทานลงมาเพื่อให้เจ้า (โอ้ มุหัมมัด) นำมนุษย์ออกจากความมืดทั้งหลายของญาฮิลียะฮฺ ไปสู่แส่งสว่างของอิสลาม โดยอนุมัติของพระผู้อภิบาลของเจ้า ไปสู่หนทางที่ทรงกำหนดไว้สำหรับมนุษย์โดยพระผู้ทรงอำนาจ ผู้ทรงได้รับการสรรเสริญ”**[45]

เป้าหมายสำคัญประการหนึ่งของการประทานอัลกุรอานลงมา คือการนำมนุษย์ออกจากวิถีชีวิตแบบญาฮิลียะฮฺอันเป็นสิ่งที่มนุษย์ที่มากด้วยความไม่รู้เกี่ยวกับชีวิตของตนเองสร้างขึ้นและเต็มไปด้วยอันตราย สู่แสงสว่างของอิสลามที่เป็นวิถีชีวิตที่ดีที่สุด (الْأَقْوَمُ) จากอัลลอฮฺ (الْخَلَّاقُ الْعَلِيْمُ) **พระผู้สร้าง ผู้ทรงรอบรู้** ที่นำมาซึ่งผลประโยชน์ของมนุษย์ทั้งในโลกนี้และในปรโลก

อัลลอฮฺ ตะอาลา ตรัสว่า

﴿ إِنَّ هَٰذَا ٱلْقُرْءَانَ يَهْدِى لِلَّتِى هِىَ أَقْوَمُ وَيُبَشِّرُ ٱلْمُؤْمِنِينَ ٱلَّذِينَ يَعْمَلُونَ ٱلصَّٰلِحَٰتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا ﴾

ความว่า **“แท้จริงอัลกุรอานนี้นำสู่หนทางที่เที่ยงตรงยิ่ง และมันแจ้งข่าวดีแก่บรรดาผู้ศรัทธา(ต่ออัลกุรอานและวันกิยามะฮฺ)ผู้พร่ำประกอบการงานที่ดีทั้งหลายว่า สำหรับพวกเขา(ผู้ปฏิบัติตามอัลกุรอาน)คือรางวัลตอบแทนอันยิ่งใหญ่(จากอัลลอฮฺ)”**[46]

---

[45] สูเราะฮฺอิบรอฮีม อายะฮฺที่ 1

[46] สูเราะฮฺอัล–อิสรออ์ อายะฮฺที่ 9

ดังกล่าวนั้นคือ ความสำเร็จที่ยิ่งใหญ่สองประการของบรรดาผู้ศรัทธา จากการนำของอัลกุรอานได้แก่

1. أَقْوَمُ วิถีชีวิตที่ดีที่สุดในโลกนี้ นั่นคือ การศรัทธาและการประกอบการงานที่ดีในทุก ๆ ด้านของการดำเนินชีวิต ทั้งในระดับปัจเจกบุคคล ครอบครัว สังคม และประเทศ ทั้งที่เป็นหน้าที่ต่ออัลลอฮฺ หน้าที่ต่อปวงบ่าวของพระองค์ และหน้าที่ต่อสิ่งที่พระองค์ได้ทรงสร้าง “และแจ้งข่าวดีแก่บรรดาผู้ศรัทธาและประกอบการงานที่ดีงามทั้งหลาย” ซึ่งวิถีชีวิตที่เที่ยงตรงนี้จะนำไปสู่ชีวิตที่เจิดจรัสทั้งในดุนยา และในอาคิเราะฮฺด้วยผลตอบแทนคือ :
2. أَجْرًا كَبِيرًا คือ สวนสวรรค์ อันเป็นผลบุญที่ใหญ่ที่สุดในอาคิเราะฮฺ “สำหรับพวกเขาคือรางวัลตอบแทนอันยิ่งใหญ่”

สิ่งที่น่าถามก็คือ จุดประสงค์ในการประทานอัลกุรอานข้อนี้ ได้รับการให้ความสำคัญและใส่ใจจากชาวมุสลิม โดยเฉพาะอย่างยิ่งบรรดาอุละมาอ์ของพวกเขา แล้วหรือไม่ !?

2.4 การศรัทธาและยึดมั่นในอัลกุรอาน

อัลลอฮฺตรัสว่า

﴿ قُولُوٓاْ ءَامَنَّا بِٱللَّهِ وَمَآ أُنزِلَ إِلَيۡنَا ﴾

ความว่า **“สูเจ้า (บรรดาผู้ศรัทธา) จงกล่าวเถิดว่า เราศรัทธาในอัลลอฮฺ และในอัลกุรอานที่ได้ถูกประทานลงมายังเรา”**[47]

เป้าหมายที่อัลลอฮฺประทานอัลกุรอานลงมาก็เพื่อ ให้ปวงบ่าวของพระองค์ศรัทธาในอัลกุรอาน และถ้าถามว่า จะศรัทธาในอัลกุรอานอย่างไร ? คำตอบก็คือ

การศรัทธาในอัลกุรอานคือ การศรัทธาว่าอัลกุรอานคือพระดำรัสของอัลลอฮฺ ไม่ใช่สิ่งที่พระองค์ทรงสร้าง(มัคลูก) ถูกประทานลงมายังท่านนบีมุหัมมัด ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ในรูปที่เป็นวะหฺย์(วิวรณ์) เพื่อให้เป็นวิถีชีวิตสำหรับมวลมนุษยชาติ มนุษย์ถูกกำชับให้ทำหน้าที่ศึกษาทำความเข้าใจ อ่าน และนำคำสอนซึ่งถือเป็นคำสอนที่ดีที่สุดสำหรับมนุษยชาติและญินมาใช้เป็นข้อตัดสินชี้ขาด(เป็นกฎหมาย) ทั้งในระดับปัจเจกบุคคล ครอบครัว สังคม และประเทศ เพื่อเป็นเกียรติยศ ความเจริญก้าวหน้า และความสุขทั้งในโลกนี้ และในปรโลก

แก่นสารประการหนึ่งของการศรัทธาในอัลกุรอานคือ การยึดมั่นในอัลกุรอาน ดังที่อัลลอฮฺตรัสว่า

﴿ وَٱعۡتَصِمُواْ بِحَبۡلِ ٱللَّهِ جَمِيعٗا وَلَا تَفَرَّقُواْۚ ﴾

ความว่า **“และสูเจ้าจงยึดมั่นในสายเชือกของอัลลอฮฺ(อัลกุรอานและอิสลาม)อย่างพร้อมเพรียงกัน(เป็นอุมมะฮฺวาหิดะฮฺและญะมาอะฮฺ) และจงอย่าแตกแยกกัน(เพราะเหตุแห่งการละทิ้งอัลกุรอาน)”**[48]

---

[47] สูเราะฮฺอัล–บะเกาะเราะฮฺ อายะฮฺที่ 136

[48] สูเราะฮฺอาลิ อิมรอน อายะฮฺที่ 103

พึงทราบเถิดว่า การศรัทธาในอัลกุรอานและการยึดมั่นในคำสอนทั้งหมดของอัลกุรอานคือรากฐานแห่งความสามัคคีของอุมมะฮฺวาหิดะฮฺ (ประชาชาติเดียวกัน) และในทางตรงกันข้าม การละทิ้งจากการยึดมั่นในอัลกุรอาน คือสาเหตุแห่งความแตกแยกของประชาชาติอิสลาม

2.5 การปฏิบัติตามคำสอนและคำตักเตือน

อัลลอฮฺตรัสว่า

﴿كِتَٰبٌ أُنزِلَ إِلَيۡكَ فَلَا يَكُن فِي صَدۡرِكَ حَرَجٞ مِّنۡهُ لِتُنذِرَ بِهِۦ وَذِكۡرَىٰ لِلۡمُؤۡمِنِينَ ۝ ٱتَّبِعُواْ مَآ أُنزِلَ إِلَيۡكُم مِّن رَّبِّكُمۡ وَلَا تَتَّبِعُواْ مِن دُونِهِۦٓ أَوۡلِيَآءَۗ قَلِيلٗا مَّا تَذَكَّرُونَ﴾

ความว่า **“คัมภีร์(อัลกุรอานที่)เราได้ประทานลงมายังเจ้า (โอ้ มุหัมมัด) ดังนั้นจงอย่ารู้สึกคับแคบในหัวอกของเจ้าถึง(ความสัจจริงของ)มัน เพื่อเจ้าจะใช้มันเตือนสำทับ(แก่บรรดาผู้ปฏิเสธ) และเป็นข้อเตือนสติแก่บรรดาผู้ศรัทธา (จงกล่าวแก่ประชาชาติของเจ้าว่า) สูเจ้าจงปฏิบัติตามที่ได้ถูกประทานลงมายังสูเจ้าจากพระผู้อภิบาลของสูเจ้า และจงอย่าปฏิบัติตามคำสอนหรือผู้นำอื่นจากอัลลอฮฺ น้อยนักที่สูเจ้าสำนึกและได้บทเรียนจากมัน”**[49]

นั่นคือเป้าหมายที่อัลกุรอานถูกประทานลงมา คือ เพื่อให้ท่านบีมุหัมมัด ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม และเหล่าอุละมาอ์ผู้เป็นเสมือนทายาทของบรรดานบี นำมาใช้เตือนสำทับแก่บรรดาผูปฏิเสธ และใช้เตือนสติบรรดาผู้ศรัทธา เผื่อว่าพวกเขาจะได้ปฏิบัติตามแต่คำสอนของอัลกุรอาน

---

[49]สูเราะฮอัล-อะอฺรอฟ อายะฮฺที่ 1-2

เท่านั้น หาใช่ปฏิบัติตามคำสอนอื่นไม่ ทว่า ดูเหมือนว่า ไม่มีผู้สามารถบรรลุเป้าหมายอันบริสุทธิ์ยิ่งของอัลกุรอานนี้ได้ นอกจากผู้คนจำนวนน้อยนิดเท่านั้น ทั้งนี้ก็เพราะด้วยเหตุอุปสรรคขวางกั้นที่เป็นความคิดมดเท็จต่าง ๆ นานาที่ฝังรากลึกลงในชีวิตของประชาชาติและสังคมมุสลิมเองมานานนับศตวรรษ โดยเฉพาะเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มประเทศอาเซียน ไม่ว่าความคิดเหล่านั้นจะเป็นความผิดของประชาชาติอิสลามเองหรือจากศัตรูอิสลามที่ได้แทรกซึมเข้ามาโดยที่ประชาชาติอิสลามไม่รู้ตัว สุบหานัลลอฮฺ – มหาบริสุทธิ์ยิ่งแด่อัลลอฮฺ !

2.6 ใช้เป็นหลักในการตัดสินชี้ขาด

อัลลอฮฺตรัสว่า

﴿ كَانَ ٱلنَّاسُ أُمَّةً وَٰحِدَةً فَبَعَثَ ٱللَّهُ ٱلنَّبِيِّـۧنَ مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ وَأَنزَلَ مَعَهُمُ ٱلْكِتَـٰبَ بِٱلْحَقِّ لِيَحْكُمَ بَيْنَ ٱلنَّاسِ فِيمَا ٱخْتَلَفُوا۟ فِيهِ ۚ ﴾

ความว่า **“ก่อนนี้มนุษยชาติเป็นประชาชาติเดียวกัน แล้วอัลลอฮฺได้ส่งบรรดานบี เป็นผู้แจ้งข่าวดี(แก่ผู้ศรัทธา) และผู้เตือนสำทับ(แก่ผู้กระทำความผิด) และพระองค์ได้ทรงประทานลงมาพร้อมกับพวกเขาซึ่งคัมภีร์ที่เป็นสัจธรรม เพื่อตัดสินระหว่างมนุษย์ในสิ่งที่พวกเขาขัดแย้งกัน”**[50]

และอัลลอฮฺตรัสว่า

---

[50] สูเราะฮฺอัล-บะเกาะเราะฮฺ อายะฮฺที่ 213

﴿ وَأَنزَلۡنَآ إِلَيۡكَ ٱلۡكِتَٰبَ بِٱلۡحَقِّ مُصَدِّقٗا لِّمَا بَيۡنَ يَدَيۡهِ مِنَ ٱلۡكِتَٰبِ وَمُهَيۡمِنًا عَلَيۡهِۖ فَٱحۡكُم بَيۡنَهُم بِمَآ أَنزَلَ ٱللَّهُۖ وَلَا تَتَّبِعۡ أَهۡوَآءَهُمۡ عَمَّا جَآءَكَ مِنَ ٱلۡحَقِّۚ ﴾

ความว่า **"และเราได้ประทานลงมาแก่เจ้าซึ่งคัมภีร์(อัลกุรอาน) เป็นสัจธรรม ยืนยันความจริงของคัมภีร์ก่อนหน้านี้(คัมภีร์เตารอฮฺ คัมภีร์ซะบูรฺ และคัมภีร์อินญีล) และเพื่อรักษาและควบคุมคัมภีร์เหล่านั้น ดังนั้นจงตัดสิน(ระหว่างชาวคัมภีร์)ด้วยสิ่งที่อัลลอฮฺประทานลงมา และจงอย่าปฏิบัติตามอารมณ์ใฝ่ต่ำของพวกเขา จนทำให้เจ้าไขว้เขวออกจากสัจธรรมที่ได้ถูกประทานลงมาแก่เจ้า"**[51]

เป้าหมายประการหนึ่งของประทานอัลกุรอานลงมา คือ การให้คำตัดสินชี้ขาดด้วยสัจธรรมของอัลกุรอานต่อทุก ๆ ปัญหาและความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในระหว่างมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นมุสลิมหรือไม่ใช่มุสลิม เพราะจะไม่มีคำตัดสินอื่นที่จริงและมีความยุติธรรมต่อความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในระหว่างมนุษย์ในโลกนี้ นอกจากคำตัดสินที่มาจากอัลกุรอานที่ได้ถูกประทานลงมาจากอัลลอฮฺผู้ทรงเป็นพระผู้สร้างมนุษย์และเป็นผู้ทรงรู้ดียิ่งถึงธรรมชาติ ปัญหา และความต้องการของพวกเขา

2.7 ใช้เป็นหลักการและแนวทางในการดะอฺวะฮฺและการญิฮาด

อัลลอฮฺตรัสว่า

﴿ ٱدۡعُ إِلَىٰ سَبِيلِ رَبِّكَ بِٱلۡحِكۡمَةِ وَٱلۡمَوۡعِظَةِ ٱلۡحَسَنَةِ ... ﴾

---

[51] สูเราะฮฺอัล-มาอิดะฮฺ อายะฮฺที่ 48

ความว่า **“จงเรียกร้องเชิญชวนสู่เส้นทางของพระเจ้าของเจ้า(คือคำสอนอิสลาม) ด้วยวิทยปัญญาและด้วยโอวาทที่ดี”**[52]

อัฏ–เฏาะบะรีย์ กล่าวว่า ความหมายของคำว่า หิกมะฮฺ – วิทยปัญญา ก็คือ วะหฺย์หรือวิวรณ์แห่งอัลกุรอานและสุนนะฮฺ[53]

อัลลอฮฺตรัสว่า

﴿ فَلَا تُطِعِ ٱلْكَٰفِرِينَ وَجَٰهِدْهُم بِهِۦ جِهَادًا كَبِيرًا ﴾

ความว่า **“ดังนั้น จงอย่าปฏิบัติตามพวกปฏิเสธ (ด้วยการฝ่าฝืนทรยศอัลลอฮฺ) และจงญิฮาดกับพวกเขาด้วยอัลกุรอาน ซึ่งการญิฮาดที่ยิ่งใหญ่(ด้วยการเผยแพร่ความเมตตาสู่สากลโลก)”**[54]

ภารกิจดังกล่าวถือว่าเป็นการญิฮาดที่ยิ่งใหญ่ (ญิฮาดันกะบีรอ) ในมุมมองของอัลลอฮฺ นี่คือภารกิจญิฮาดอันยิ่งใหญ่ที่ถูกระบุในอัลกุรอาน ณ อายะฮฺดังกล่าวนี้เพียงที่เดียวเท่านั้น นั่นคือการมุ่งมั่นจริงจังเผยแพร่คำสอนของอัลกุรอานที่เปี่ยมล้นด้วยความเมตตาของอัลลอฮฺไปสู่มนุษยชาติทั้งมวล

---

[52] สูเราะฮฺอัน–นะห์ลฺ อายะฮฺที่ 125

[53] ตัฟสีรฺ ญามิอุลบะยาน ของ อัฏ–เฏาะบะรีย์ 17/321

[54] สูเราะฮฺอัล–ฟุรฺกอน อายะฮฺที่ 52

สาม : วิธีบรรลุถึงเป้าหมายของการประทานอัลกุรอาน

การที่จะบรรลุถึงเป้าหมายของการประทานอัลกุรอานลงมานั้น มีวิธีการหลายประการดังนี้

3.1 การอ่านอัลกุรอานด้วยหัวใจที่ศรัทธาและรักมัน

ทั้งนี้ เพื่อเป็นการรับสนองคำสั่งแรกของอัลลอฮฺ ที่ว่า

﴿ اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ ﴾

ความว่า **"จงอ่านด้วยนามของพระผู้อภิบาลของเจ้าผู้ทรงสร้าง"**[55]

นี่คือคำบัญชาแรกที่อัลลอฮฺได้ทรงสั่งปวงบ่าวของพระองค์ซึ่งแนวทาง หรือวิธีการที่ดีที่สุดในการรับเนื้อหาของอัลกุรอานที่จริง ๆ แล้วก็คือ **"ศาสนาอิสลามของอัลลอฮฺ"** อันเป็นวิถีชีวิตของบ่าวของพระองค์ ซึ่งมุสลิมคนหนึ่งจะรับศาสนาของอัลลอฮฺได้อย่างไรโดยไม่อ่านอัลกุรอานอย่างพิจารณาใคร่ครวญด้วยพระนามของอัลลอฮฺ !? สุบหานัลลอฮฺ !

อัลลอฮฺตรัสว่า

﴿ فَاقْرَءُوا مَا تَيَسَّرَ مِنَ الْقُرْآنِ ﴾

ความว่า**"ดังนั้นสูเจ้าจงอ่านที่ง่าย(ที่สูเจ้าจะอ่านได้)จากอัลกุรอาน"**[56]

อัลลอฮฺตรัสว่า

---

[55] สูเราะฮฺอัล–อะลัก อายะฮฺที่ 1

[56] สูเราะฮฺอัล–มุซซัมมิล อายะฮฺที่ 20

46

ความว่า " **และฉัน(เราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ได้ถูกบัญชา)ให้อ่านอัลกุรอานอยู่เป็นนิตย์"** [57]

อับดุลลอฮฺ บิน อัมร์ บิน อัล–อาศ เราะฎิยัลลอฮุอันฮุมา กล่าวว่า (ความหมาย) **"ท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ได้กล่าวกับฉันว่า ฉันได้รับแจ้งว่า ท่านถือศีลอดตลอดเวลา และท่านอ่านอัลกุรอานจบทั้งเล่มทุก ๆ คืน ฉันตอบว่า ใช่ครับท่านนบีของอัลลอฮฺ ฉันไม่ได้ประสงค์สิ่งใดจากการกระทำนั้นนอกจากความดี"**

ท่านเราะสูลุลลอฮฺ จึงกล่าวว่า

((فَصُمْ صَوْمَ دَاوُدَ وَكَانَ أَعْبَدَ النَّاسِ، وَاقْرَأِ الْقُرْآنَ فِيْ كُلِّ شَهْرٍ))

ความหมาย " **ดังนั้นจงถือศีลอดแบบการถือศีลอดของนบีดาวูด (คือสลับวัน) ซึ่งนบีดาวูดนั้นเป็นบ่าวที่อิบาดะฮฺมากที่สุดแล้วในหมู่มนุษย์ และจงอ่านอัลกุรอานให้จบในทุก ๆ เดือน"**

ฉันกล่าวว่า โอ้ท่านนบีของอัลลอฮฺ จริง ๆ แล้วฉันมีความสามารถมากกว่านั้น ท่านตอบว่า "ดังนั้นจงอ่านให้จบทุก ๆ ยี่สิบวัน" ฉันกล่าวว่า "โอ้ท่านนบีของอัลลอฮฺ จริง ๆ แล้วฉันมีความสามารถมากกว่านั้น ท่านตอบว่า (ถ้าเช่นนั้น) "ดังนั้นจงอ่านให้จบในทุก ๆ สิบวัน" ฉันกล่าวว่า "โอ้ท่านนบีของอัลลอฮฺ จริง ๆ แล้วฉันมีความสามารถมากกว่านั้น" ท่านตอบว่า "ดังนั้นจงอ่านอัลกุรอานให้จบทุก ๆ เจ็ดวัน และอย่าอ่านมากกว่านั้นหรืออย่าอ่านให้จบน้อยกว่าเจ็ดวัน"

---

[57] สูเราะฮฺอัล–นัมลุ อายะฮฺที่ 92

อับดุลลอฮฺรำพึงว่า “(ฟังจากที่ท่านนบีเตือนฉันแล้ว)ดูเหมือนว่าตอนแรกนั้นฉันได้กำหนดภาระหนักกับตัวฉันมากเหลือเกิน กล่าวคือกำหนดภาระให้กับตนเองหนักเกินไป”

ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะ สัลลัมกล่าวว่า “แท้จริงเจ้าไม่รู้เผื่อว่าบางทีเจ้าอาจจะมีอายุยืน เจ้ายังต้องอาศัยแรงของเจ้าอยู่(ดังนั้น จงอย่าหักโหม แต่ให้ออมแรงไว้ยามแก่ด้วย)”

ซึ่งปรากฏว่าอัลลอฮฺให้ฉันมีอายุยืนเหมือนกับที่ท่านนบีบอกจริง ๆ และเมื่อถึงอายุปูนนี้แล้ว ฉันปรารถนาเหลือเกินว่า ถ้าหากสามารถย้อนกลับไปปฏิบัติตัวแบบผ่อนปรนในตอนหนุ่ม เกี่ยวกับเรื่องจำนวนวันของการอ่านอัลกุรอานจบเหมือนเช่นที่ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้เคยแนะนำไว้”[58]

นั่น เป็นหนึ่งในเป้าหมายของการประทานอัลกุรอานลงมา คือเพื่อการอ่าน ซึ่งที่ดีนั้นคืออ่านวันละหนึ่งญุซอ์ทุก ๆ วัน ทำให้สามารถอ่านอัลกุรอานได้จบเล่มหนึ่งครั้งในหนึ่งเดือน อย่างเช่นที่ท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะ สัลลัมได้ชี้แนะว่า “จงอ่านอัลกุรอานให้จบเล่มหนึ่งครั้งในทุก ๆ เดือน” หรืออย่างน้อยก็อย่าให้มากกว่าสี่สิบวันต่อการอ่านจบเล่มหนึ่งครั้ง[59] แต่หากมีความสามารถมากกว่านั้น เช่นให้จบภายในยี่สิบวันจนไปถึงการอ่านจบในทุก ๆ เจ็ดวัน หรือทุก ๆ สามวัน[60] ก็ย่อมทำได้ตามความสามารถ ขออัลลอฮฺประทานเตาฟีก

---

[58]มุตตะฟะกุน อะลัยฮิ ,อัล–บุคอรีย์ 4/218, มุสลิม 2/813

[59]ดูหะดีษของอัต–ติรมิซีย์ 2946, 2947 เป็นหะดีษหะสัน (เศาะฮีหฺ อัล–ญามิอฺ อัศ–เศาะฆีรฺ หมายเลข 1165)

[60]ดูหะดีษของอิมาม อะห์มัด หมายเลข 6477 (เศาะฮีหฺ อัล–ญามิอฺ อัศ–เศาะฆีรฺ หมายเลข 1166)

3.2 การสดับฟังอัลกุรอาน

อัลลอฮฺตรัสว่า

﴿ وَإِذَا قُرِئَ ٱلْقُرْءَانُ فَٱسْتَمِعُوا۟ لَهُۥ وَأَنصِتُوا۟ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴾

ความว่า **"และเมื่ออัลกุรอานถูกอ่าน ดังนั้นสูเจ้าจงสดับฟัง และจงเงียบ (จงนิ่งจากทุกคำพูดและความเคลื่อนไหว เพื่อตั้งใจใคร่ครวญเพื่อให้ได้รับทางนำจากอัลกุรอาน) เผื่อว่าสูเจ้าจะได้รับความเมตตา (ของอัลลอฮฺ)"**[61]

และเพื่อให้เข้าใจอายะฮฺข้างต้นอย่างถ่องแท้มากขึ้น จงพิจารณาพระดำรัสของอัลลอฮฺที่ว่า

﴿ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَذِكْرَىٰ لِمَن كَانَ لَهُۥ قَلْبٌ أَوْ أَلْقَى ٱلسَّمْعَ وَهُوَ شَهِيدٌ ﴾

ความว่า **"แท้จริง คำชี้แจงและเหตุการณ์ต่าง ๆ ในอัลกุรอานนั้นมีบทเรียนสำหรับทุกคนที่มีหัวใจ(อยู่กับตัวในขณะที่อ่านมัน) หรือผู้ที่ใช้หูฟังอย่างตั้งใจต่อคำสอนนั้น ด้วยการมุ่งหมายหัวใจและความคิดไปยังสิ่งดังกล่าวอย่างแน่วแน่"**[62]

จากอายะฮฺดังกล่าวข้างต้นนี้ ทำให้เราเข้าใจชัดเจนว่า การจะได้รับประโยชน์จากอัลกุรอานนั้น ต้องฟังด้วยความเงียบและนิ่งอย่างตั้งใจ ด้วยหัวใจที่อยู่กับเนื้อกับตัว และมุ่งมั่นแน่วแน่ในการสดับรับฟัง ซึ่งผลของการ

---

[61] สูเราะฮฺอัล–อะอฺรอฟ อายะฮฺที่ 204

[62] สูเราะฮฺกอฟ อายะฮฺที่ 37

ตั้งใจฟังและนิ่งเงียบดังกล่าวก็คือการได้รับความเมตตาจากอัลลอฮฺ “เผื่อว่าสูเจ้าจะได้รับความเมตตา”

3.3 ความประเสริฐของการอ่านและฟังอัลกุรอาน

ผู้ที่อ่านอัลกุรอาน ไม่ว่าจะเป็นการอ่านจากความจำ หรือการอ่านจากอัลกุรอานที่เป็นเล่ม ถือว่าเป็นผู้ที่พยายามจะเป็น**ชาวอัลกุรอาน(อะฮฺลุล–กุรอาน)** และคนพิเศษที่ใกล้ชิดสำหรับอัลลอฮฺ เป็นผู้ที่จะรับคำบัญชาของอัลลอฮฺและนำเอาสุนนะฮฺของท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม มาปฏิบัติ และเป็นเสมือนผู้ที่กำลังหันหน้าเข้าหาสำรับอาหารของอัลลอฮฺ

ลองมาพิจารณาดูอายะฮฺที่กล่าวถึงความประเสริฐของผู้อ่านอัลกุรอานว่า

﴿ إِنَّ ٱلَّذِينَ يَتۡلُونَ كِتَٰبَ ٱللَّهِ وَأَقَامُواْ ٱلصَّلَوٰةَ وَأَنفَقُواْ مِمَّا رَزَقۡنَٰهُمۡ سِرّٗا وَعَلَانِيَةٗ يَرۡجُونَ تِجَٰرَةٗ لَّن تَبُورَ ٢٩ لِيُوَفِّيَهُمۡ أُجُورَهُمۡ وَيَزِيدَهُم مِّن فَضۡلِهِۦٓۚ إِنَّهُۥ غَفُورٞ شَكُورٞ ﴾

ความว่า “ **แท้จริงบรรดาผู้อ่านคัมภีร์ของอัลลอฮฺ และดำรงไว้ซึ่งการนมาซ และบริจาคจากทรัพย์สินที่เราได้ประทานเป็นปัจจัยยังชีพของพวกเขาอย่างลับ ๆ และเปิดเผย ด้วยหวังในการค้าที่ไม่มีวันขาดทุน เพื่อว่าอัลลอฮฺจะทรงตอบแทนรางวัลตอบแทนแก่พวกเขาอย่างครบถ้วน และจะทรงเพิ่มแก่พวกเขาจากความโปรดปรานของพระองค์**

แท้จริงพระองค์ทรงเป็นผู้ทรงนิรโทษ ผู้ทรงตอบแทนรางวัลแก่ผู้ที่ขอบคุณพระองค์”[64]

และอัลลอฮฺตรัสว่า

﴿ وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ ءَايَٰتُهُۥ زَادَتْهُمْ إِيمَٰنًا ﴾

ความว่า **“และเมื่อโองการทั้งหลายของพระองค์ถูกอ่านแก่พวกเขา ความศรัทธาของพวกเขาก็เพิ่มขึ้น”**[65]

มีหะดีษเกี่ยวกับความประเสริฐของการอ่านและฟังอัลกุรอานอยู่หลายหะดีษ เช่น

((اِقْرَأُوْا الْقُرْآنَ فَإِنَّكُمْ تُؤْجَرُوْنَ عَلَيْهِ))

ความหมาย**“พวกท่านทั้งหลายจงอ่านอัลกุรอานเพราะว่าแท้จริงพวกท่านจะได้รับรางวัลตอบแทนจากการอ่านนั้น”**[67]

((اِقْرَأُوْا الْقُرْآنَ فَإِنَّهُ يَأْتِيْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ شَفِيْعًا لِأَصْحَابِهِ))

ความหมาย **“พวกท่านทั้งหลายจงอ่านอัลกุรอาน เพราะว่าแท้จริงในวันกิยามะฮฺมันจะมาในฐานะของผู้ให้ความช่วยเหลือแก่สหายของมัน”**[68]

((يُقَالُ لِصَاحِبِ الْقُرْآنِ: اِقْرَأْ وَارْتَقِ وَرَتِّلْ كَمَا كُنْتَ تُرَتِّلُ فِيْ الدُّنْيَا فَإِنَّ مَنْزِلَكَ عِنْدَ آخِرِ آيَةٍ تَقْرَؤُهَا))

---

[64] สูเราะฮฺฟาฏิรฺ อายะฮฺที่ 29-30

[65] สูเราะฮฺอัล-อัมฟาล อายะฮฺที่ 2

[67] อัซ-ซุฮฺดฺ ของท่านอิบนุล มุบาร็อก เลขที่ 808, อัล-มุสตัดร็อก เลขที่ 2080, เศาะหี้หุล-ญามิอิศ-เศาะฆีรฺ เลขที่ 1164

[68] เศาะฮีหฺ มุสลิม เลขที่ 252

ความหมาย **“จะถูกกล่าวแก่ผู้ที่เป็นมิตรกับอัลกุรอาน (เมื่อพวกเขาได้เข้าสวรรค์) ว่า จงอ่านเถิด จงเลื่อนขึ้นไปเถิด ขึ้นไปยังชั้นที่สูงส่งของสวรรค์ จงอ่านอย่างตัรตีล(อ่านอย่างเสนาะเพราะพริ้ง)เหมือนที่เจ้าเคยอ่านมาก่อนในดุนยา แท้จริงแล้ว ชั้นที่อยู่ของเจ้าในสวรรค์นั้น คือสถานที่ที่เจ้าอ่านอายะฮฺสุดท้ายจบนี่เอง (พร้อมๆ กับการเลื่อนไปยังชั้นที่สูงขึ้นเรื่อย ๆ ตามจำนวนอายะฮฺที่อ่าน)”**[69]

((الْمَاهِرُ بِالْقُرْآنِ مَعَ السَّفَرَةِ الْكِرَامِ الْبَرَرَةِ، وَالَّذِى يَقْرَأُ الْقُرْآنَ وَيَتَتَعْتَعُ فِيهِ وَهُوَ عَلَيْهِ شَاقٌّ لَهُ أَجْرَانِ))

ความหมาย **“ผู้ที่อ่านอัลกุรอานอย่างชำนาญนั้นได้อยู่กับบรรดามลาอิกะฮฺผู้ภักดีและทรงเกียรติ ส่วนผู้ที่อ่านอัลกุรอานด้วยความตะกุกตะกักซึ่งมันเป็นความพยายามที่ลำบากสำหรับเขา ย่อมจะได้รับผลบุญสองประการ”**[70]

((مَنِ اسْتَمَعَ إِلَى آية مِنْ كِتَابِ اللهِ كُتِبَتْ لَهُ حَسَنَةٌ مُضَاعَفَةٌ، وَمَنْ تَلاَهَا كَانَتْ لَهُ نُوْرًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ))

---

[69]หะดีษโดยอบู ดาวูด เลขที่ 1464, อัต–ติรมิซีย์ เลขที่ 2915 ท่านบอกว่า หะสัน เศาะฮีหฺ, อะห์มัด 2/192

[70]หะดีษโดย มุสลิม เลขที่ 1898

ความหมาย **“ผู้ใดสดับฟังอายะฮฺหนึ่งจากคัมภีรฺของอัลลอฮฺจะถูกบันทึกสำหรับเขา(คือได้รับ)ความดีเท่าทวีคูณ ผู้ใดอ่านอายะฮฺใดอายะฮฺหนึ่ง อายะฮฺนั้นก็จะเป็นแสงสว่างสำหรับเขาในวันกิยามะฮฺ”**[72]

((عَلَيْكَ بِتِلَاوَةِ القُرْآنِ، فَإِنَّهُ نُوْرٌ لَكَ فِي الأَرْضِ وَذُخْرٌ لَكَ فِي السَّمَاءِ))

ความหมาย **“พวกท่านทั้งหลายจงอ่านอัลกุรอาน เพราะมันคือแสงสว่างสำหรับพวกท่านในโลกนี้ และสิ่งที่ถูกเก็บรักษาไว้ให้กับพวกท่านในชั้นฟ้า”**[73]

และมีคำพูดจากอิบนุ มัสอูด เราะฎิยัลลอฮุอันฮุ ว่า

((مَنْ أَحَبَّ أَنْ يُحِبَّهُ اللهُ وَرَسُوْلُهُ فَلْيَنْظُرْ فَإِنْ كَانَ يُحِبُّ الْقُرْآنَ فَهُوَ يُحِبُ اللهَ وَرَسُوْلَهُ))

ความหมาย “ใครก็ตามที่ปรารถนาอยากจะให้อัลลอฮฺและเราะสูลของพระองค์รักเขา ก็จงดูพิจารณาดู ถ้าหากเขารักอัลกุรอาน (ด้วยการอ่าน การศึกษา การฟังด้วยความใคร่ครวญ และการสอน) ก็แสดงว่าเขารักอัลลอฮฺและเราะสูลของพระองค์ (ซึ่งหมายถึงว่าอัลลอฮฺและเราะสูลของพระองค์ก็รักเขาด้วย)”[74]

---

[72] มุสนัด อัล-อิมาม อะหฺมัด เลขที่ 8494

[73] ความหมายของหะดีษอิบนุ หิบบาน ในเศาะฮีหฺของท่าน เลขที่ 361, สิลสิละตุล-อะหาดีษิศ-เศาะหี้หะฮฺ เลขที่ 555

[74] ความหมายของหะดีษอิบนุ หิบบาน ในเศาะฮีหฺของท่าน เลขที่ 361, สิลสิละตุล-อะหาดีษิศ-เศาะหี้หะฮฺ เลขที่ 555

3.4 การศึกษาอัลกุรอาน

หมายถึง การเรียนเกี่ยวกับการอ่านพร้อมทั้งทำความเข้าใจเนื้อหาสาระของอัลกุรอาน ซึ่งมีความประเสริฐหลายประการเช่น

– จากอุษมาน บิน อัฟฟาน เราะฎิยัลลอฮุ อันฮุ จากท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ว่า ท่านกล่าวว่า

((خَيْرُكُمْ (أَفْضَلُكُمْ) مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَعَلَّمَهُ (أَوْ عَلَّمَهُ)))

ความหมาย **"ผู้ประเสริฐยิ่งระหว่างพวกท่าน คือผู้ที่เรียนและ/หรือสอนอัลกุรอาน"**[75]

เป็นที่ชัดเจนว่า การเรียนและสอนอัลกุรอานนั้น ประเสริฐกว่าการเรียนและการสอนอย่างอื่นนอกจากอัลกุรอาน ซึ่งแน่นอนความประเสริฐดังกล่าวนี้ครอบคลุมถึงทุกรูปแบบของการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นการเรียนอ่าน การเรียนท่องจำ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งการเรียนเกี่ยวกับเนื้อหาสาระและคำสอนของอัลกุรอาน

จากหะดีษนี้ ท่านอิมาม สุฟยาน อัษ–เษารีย์ เห็นว่า คุณค่าความประเสริฐของบรรดาผู้ที่สอนอัลกุรอานนั้นมีมากกว่าผู้ที่ทำการญิฮาด[76]

– จากอบู ซัรฺ เราะฎิยัลลอฮุ อันฮุ กล่าวว่า ท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะ สัลลัม กล่าวว่า

[75] เศาะฮีหฺ อัล–บุคอรีย์ เลขที่ 5027,5028

[76] เศาะฮีหฺ อัล–บุคอรีย์ เลขที่ 5027,٥٠٢٨

((يَا أَبَا ذَرٍّ! لَأَنْ تَغْدُوَ فَتَتَعَلَّمَ آيَةً مِنْ كِتَابِ اللهِ خَيْرٌ لَكَ مِنْ أَنْ تُصَلِّيَ مِائَةَ رَكْعَةٍ، وَلَأَنْ تَغْدُوَ فَتَتَعَلَّمَ بَابًا مِنَ الْعِلْمِ. عَمِلَ بِهِ أَوْ لَمْ يَعْمَلْ بِهِ. خَيْرٌ مِنْ أَنْ تُصَلِّيَ أَلْفَ رَكْعَةٍ))

ความหมาย **"โอ้อบู ซัรฺ การที่ท่านออกไปตอนเช้า (ไปยังมัสยิดหรือที่ศึกษาหาความรู้) แล้วเรียนศึกษาหนึ่งอายะฮฺจากคัมภีร์ของอัลลอฮฺนั้นเป็นการดีสำหรับท่านยิ่งกว่าการที่ท่านปฏิบัตินมาซจำนวนหนึ่งร้อยร็อกอะฮฺ และการที่ท่านออกไปตอนเช้า (ไปยังมัสยิดหรือที่ศึกษาหาความรู้) แล้วศึกษาความรู้สักบทหนึ่งได้นำมาปฏิบัติ หรือไม่ได้นำมาปฏิบัตินั้น เป็นการดีสำหรับท่านยิ่งกว่าการปฏิบัตินมาซจำนวนหนึ่งพันร็อกอะฮฺ"**[77]

– ท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม กล่าวว่า

((فَلأَنْ يَغْدُوْ أَحَدُكُمْ كُلَّ يَوْمٍ إِلَى الْمَسْجِدِ فَيَتَعَلَّمَ آيَتَيْنِ مِنْ كِتَابِ اللهِ عَزَّ وَجَلَّ خَيْرٌ لَهُ مِنْ نَاقَتَيْنِ، وَثَلاَثَ خَيْرٌ لَهَ مِنْ ثَلاَثٍ، وَأَرْبَعٌ خَيْرٌ لَهَ مِنْ أَرْبَعٍ وَمِنْ أَعْدَادِهِنَّ مِنَ الْإِبِلِ))

ความหมาย**"การที่ใครคนหนึ่งคนใดจากพวกท่านออกไปมัสญิดทุก ๆ วัน ศึกษาสองอายะฮฺของคัมภีร์ของอัลลอฮฺนั้นดีสำหรับเขายิ่งกว่าอูฐตัวเมียสองตัว ศึกษาสามอายสี่อายะฮฺดีกว่าอูฐตัวเมียสามตัว ศึกษาสี่**

---

[77] อัล–อัสเกาะลานีย์, ฟัตหุล–บารีย์ 10/94,95

อายะฮฺดีกว่าอูฐสฺตัวเมียสี่ตัว และ(จำนวนเท่าไรของอายะฮฺ)ก็เป็นการดีสำหรับเขายิ่งกว่าจำนวนของอูฐตัวเมียเยี่ยงนั้น”[78]

3.5 การศึกษาอัลกุรอานร่วมกัน

เพื่อให้ทุก ๆ คนได้อ่านและฟังอายะฮฺต่าง ๆ ของอัลกุรอาน พร้อมทั้งได้ศึกษาเนื้อหาสาระของอายะฮฺอัลกุรอานไปด้วยกัน หรือพร้อม ๆ กัน มีวิธีหนึ่งที่เป็นที่ส่งเสริมโดยสุนนะฮฺของท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะ สัลลัม คือ วิธีการที่เรียกว่า “มุดาเราะสะฮฺ” หรือ “ตะดารุส” คือการจัดกลุ่มศึกษาอัลกุรอานแบบหะละเกาะฮฺ ดังที่ปรากฏในหะดีษต่อไปนี้

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا قَالَ: ((كَانَ رَسُوْلُ اللهِ ﷺ أَجْوَدَ النَّاسِ، وَكَانَ أَجْوَدَ مَا يَكُوْنُ فِيْ رَمَضَانَ حَيْنَ يَلْقَاهُ جِبْرِيْلُ، وَكَانَ يَلْقَاهُ فِيْ كُلِّ لَيْلَةٍ مِنْ رَمَضَانَ فَيُدَارِسُهُ الْقُرْآنَ، فَلَرَسُوْلُ اللهِ ﷺ أَجْوَدُ بِالْخَيْرِ مِنَ الرِّيْحِ الْمُرْسَلَةِ))

ความหมาย “จากอิบนุ อับบาส เราะฎิยัลลอฮุ อันฮุมา กล่าวว่า โดยปกติท่าน ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม เป็นคนใจบุญที่สุดในหมู่ผู้คน และท่านจะเป็นคนใจบุญยิ่งขึ้นอีกในเดือนเราะมะฎอน ยามท่านได้พบกับมลาอิกะฮฺญิบรีลที่มาพบท่านทุก ๆ คืนของเดือนเราะมะฎอน แล้วท่านก็ได้ศึกษาทบทวน(ตะดารุส หรือ มุดาเราะสะฮฺ)อัลกุรอานกับญิบรีล เมื่อนั้นท่านเราะสูลุลลอฮฺก็จะมีสภาพเป็นคนใจบุญยิ่งกว่าลมที่พัดไปทั่วถึงทุก ๆ สิ่ง”[79]

[78]เศาะฮีหฺ มุสลิม เลขที่ 251, สุนัน อบี ดาวูด เลขที่ 1456

[79]เศาะฮีหฺ อัล-บุคอรีย์ เลขที่ 6, 1902, 3220, เศาะฮีหฺ มุสลิม เลขที่ 2308

นั่นคือรูปแบบหนึ่งของการศึกษาอัลกุรอานร่วมกันในอิสลาม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในเดือนเราะมะฎอนที่ถือเป็นเดือนที่อัลกุรอานได้ถูกประทานลงมา

ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้กล่าวว่า

((مَا اجْتَمَعَ قَوْمٌ فِي بَيْتٍ مِنْ بُيُوتِ اللَّهِ تَعَالَى، يَتْلُونَ كِتَابَ اللَّهِ وَيَتَدَارَسُونَهُ بَيْنَهُمْ، إِلَّا نَزَلَتْ عَلَيْهِمُ السَّكِينَةُ، وَغَشِيَتْهُمُ الرَّحْمَةُ، وَحَفَّتْهُمُ الْمَلَائِكَةُ، وَذَكَرَهُمُ اللَّهُ فِيمَنْ عِنْدَهُ))

ความหมาย **"ไม่มีกลุ่มคนใดกลุ่มคนหนึ่งรวมตัวกัน ณ บ้านหลังหนึ่งหลังใดจากบ้านทั้งหลายของอัลลอฮฺ ร่วมกันอ่านและศึกษาคัมภีร์ของอัลลอฮฺในระหว่างพวกเขา นอกจากจะมี สะกีนะฮฺ (ความสงบนิ่งของจิตใจที่พร้อมจะรับคำสั่งของอัลลอฮฺ) ลงมายังพวกเขา ความเมตตาของอัลลอฮฺจะแผ่ปกคลุมพวกเขา บรรดามลาอิกะฮฺจะห้อมล้อมพวกเขา และอัลลอฮฺจะทรงกล่าวถึงพวกเขาแก่บรรดามลาอิกะฮฺผู้อยู่ ณ พระองค์"**[80]

((مَا اجْتَمَعَ قَوْمٌ يَذْكُرُوْنَ اللهَ إِلَّا حَفَّتْهُمُ الْمَلائِكَةُ، وَتَغَشَّتْهُمُ الرَّحْمَةُ، وَنَزَلَتْ عَلَيْهِمُ السَّكِينَةُ، وَذَكَرَهُمُ اللهُ فِيمَنْ عِنْدَهُ))

ความหมาย **จากอบู สะอีด อัล-คุดรีย์ เราะฎิยัลลอฮุ อันฮุ จากท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะ สัลลัมว่าท่านกล่าวว่า "ไม่มี**

[80]เศาะฮีหฺมุสลิม เลขที่ 2699

กลุ่มคนหนึ่งกลุ่มคนใดรวมตัวกันรำลึกถึงอัลลอฮฺ เว้นแต่บรรดามลาอิกะฮฺจะห้อมล้อมพวกเขา ความเมตตาของอัลลอฮฺจะแผ่ปกคลุมพวกเขา ความสงบร่มเย็น(สะกีนะฮฺ)จะลงมาแก่พวกเขา และอัลลอฮฺจะทรงกล่าวถึงพวกเขาแก่บรรดามลาอิกะฮฺผู้อยู่ ณ พระองค์"[81]

จากสองหะดีษนี้ ทำให้เข้าใจอย่างแจ่มชัดว่า รูปแบบหนึ่งของการจัดหะละเกาะฮ –วง/กลุ่ม– ศึกษาอัลกุรอานคือ การที่คนจำนวนหนึ่งรวมตัวกันขึ้นเป็นกลุ่มภายในมัสญิดหรือนอกมัสญิด ซึ่งการรวมตัวกันในลักษณะดังกล่าวเป็นสิ่งที่อัลลอฮฺผู้ทรงมีบุญคุณและผู้ทรงมีเมตตาได้ทรงให้คุณค่าและความประเสริฐอย่างยิ่งด้วยการที่พระองค์ทรงประทานสิ่งต่อไปนี้

1. ประทาน สะกีนะฮฺ นั่นคือ ความสงบของจิตใจด้วยความเมตตาจากอัลลอฮฺ
2. แผ่ปกคลุมด้วยเมตตา
3. ให้ห้อมล้อมโดยบรรดามลาอิกะฮฺ
4. ทรงกล่าวถึงชื่อของพวกเขาที่ทำหะละเกาะฮฺอัลกุรอานแก่บรรดามลาอิกะฮฺที่อยู่ ณ พระองค์

มาชาอ์อัลลอฮฺ ช่างเป็นเกียรติยิ่งนัก สำหรับสมาชิกของกลุ่มหะละเกาะฮฺอัลกุรอาน และการซิกิรฺ !

จะมีการงานใดเล่าที่จะมีเกียรติและยิ่งใหญ่กว่าการให้คุณค่าและความสำคัญจากอัลลอฮฺ เยี่ยงการงานดังกล่าวนี้ ?! มาเถิด มาร่วมกันทำ

---

[81] มุสนัด อะหมัด เลขที่ 11892, อัด–ดุอาอ์ โดย อัฏ–ฏ็อบรอนีย์ เลขที่ 1898 ด้วยสายรายงานที่เศาะฮีหฺ

หะละเกาะฮฺอัลกุรอาน และมีส่วนร่วมในหะละเกาะฮฺอัลกุรอานด้วยความรู้สึกศรัทธาและรักอย่างเปี่ยมล้น

عَنْ عَبْدِ اللهِ بْنِ مَسْعُوْدٍ ﷺ قَالَ: قَالَ رَسُوْلَ اللهِ ﷺ : ((اِقْرَأْ عَلَيَّ! قُلْتُ: أَقْرَأُ عَلَيْكَ وَعَلَيْكَ أُنْزِلُ؟ قَالَ : إِنِّيْ أَشْتَهِيْ أَنْ أَسْمَعَهُ مِنْ غَيْرِيْ. قَالَ : فَقَرَأْتُ النِّسَاءَ حَتَّى إِذَا بَلَغْتُ ﴿ فَكَيْفَ إِذَا جِئْنَا مِن كُلِّ أُمَّةٍ بِشَهِيدٍ وَجِئْنَا بِكَ عَلَىٰ هَٰٓؤُلَآءِ شَهِيدًا ﴾ قَالَ: كُفَّ أَوْ أَمْسِكْ. فَرَأَيْتُ عَيْنَيْهِ تَزْرِفَانِ))

ความหมาย **จากอับดุลลอฮฺ บิน มัสอูด เราะฎิยัลลอฮุอันฮุ กล่าวว่า ท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม กล่าวว่า "จงอ่านอัลกุรอานให้ฉันฟัง" ฉันกล่าวว่า ท่านจะให้ฉันอ่านอัลกุรอานให้ท่านฟัง ทั้ง ๆ ที่อัลกุรอานถูกประทานลงมายังท่านกระนั้นหรือ ? ท่านกล่าวว่า "แท้จริง ฉันอยากที่จะฟังอัลกุรอานจากคนอื่น" อิบนุ มัสอูด กล่าวว่า ดังนั้น ฉันจึงอ่านสูเราะฮฺอัน-นิสาอ์(ให้ท่านฟัง) จนถึงพระดำรัสของอัลลอฮฺว่า**

﴿ فَكَيْفَ إِذَا جِئْنَا مِن كُلِّ أُمَّةٍ بِشَهِيدٍ وَجِئْنَا بِكَ عَلَىٰ هَٰٓؤُلَآءِ شَهِيدًا ﴾

ความหมาย **"จะเป็นเช่นไร เมื่อเราได้นำพยานคนหนึ่งออกมาจากแต่ละชาติ และเราจะนำเจ้ามาให้เป็นพยานแก่หมู่ชน(ของเจ้า)เหล่านี้"** [83]

เมื่อนั้น ท่านนบีก็กล่าวว่า "พอเถิด หรือหยุดเถิด" แล้วฉันก็เห็นตาทั้งสองของท่านมีน้ำตาหลั่งออกมาไหลอาบแก้ม[84]

[83]สูเราะฮฺอัน-นิสาอ์ อายะฮฺที่ 41

บทเรียนจากหะดีษนี้

1. ความสำคัญอย่างยิ่งของการรับฟังการอ่านอัลกุรอานจากผู้อื่น จนกระทั่งท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม เอง ผู้ซึ่งที่อัลกุรอานถูกประทานลงมายังท่านยังใคร่ที่จะรับฟังการอ่านอัลกุรอานจากผู้อื่น ท่านกล่าวว่า "ฉันอยากที่จะรับฟังการอ่านอัลกุรอานจากคนอื่น" ถ้านั่นคือท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ผู้ที่อัลกุรอานถูกประทานลงมายังท่าน ดังนั้นสำหรับคนธรรมดาอย่างเรา ๆ ที่บางทีไม่เคยได้ฟังอัลกุรอานจากคนที่อ่านอย่างพินิจใคร่ครวญ ยิ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เกี่ยวกับเรื่องนี้ มันเป็นบทเรียนแก่บรรดาผู้เป็นครูหรืออาจารย์ ที่จะต้องมีความสำนึกเอาเยี่ยงอย่างความนอบน้อมถ่อมตนของท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ที่มีต่อศิษย์/สหายผู้อยู่ร่วมกับท่าน[85]
2. ผลที่เกิดขึ้นอย่างมากมายต่อจิตใจของผู้ที่ได้รับฟังการอ่านของคนอื่น ท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม เองถึงกับร้องไห้เมื่อได้ยินพระดำรัสของอัลลอฮฺที่ว่า (ความหมาย) "จะเป็นเช่นไร เมื่อเราได้นำพยานคนหนึ่งออกมาจากแต่ละชาติ และเราจะนำเจ้ามาให้เป็นพยานแก่หมู่ชน(ของเจ้า)เหล่านี้" นั่นแหละจุดประสงค์ประการหนึ่งของการฟังการอ่านอัลกุรอานอย่างพินิจใคร่ครวญ เพื่อให้ความศรัทธาเพิ่มจนกระทั่งถึงขั้นหลั่งน้ำตาเหมือนกับท่าน

---

[84]เศาะฮีหฺอัล–บุคอรีย์ เลขที่ 5056, เศาะฮีหฺ มุสลิม เลขที่ 800

[85]ดูการอธิบายของ อัน–นะวะวีย์ ในชัรหฺ เศาะฮีหฺ มุสลิม 6/88

เราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ตามรายงานของอับดุลลอฮฺว่า “ฉันเห็นตาทั้งสองข้างของท่านหลั่งน้ำตา”

3. เหตุการณ์ทำนองนั้น ควรเกิดขึ้นจากบรรยากาศของหะละเกาะฮฺศึกษาอัลกุรอาน ทั้งนี้ก็เพื่อให้ผลของการอ่านและการฟังอัลกุรอานอย่างเข้าใจเกี่ยวกับสภาพที่จะเกิดขึ้นในอาคิเราะฮฺ ได้เพิ่มพูนความศรัทธา และทำให้จิตใจอ่อนโยนลงจนถึงขั้นร้องไห้ออกมา และมีความพร้อมที่จะรับคำสั่งสอนของอัลลอฮฺผู้ทรงบริบูรณ์ยิ่ง

ท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม กล่าวว่า

«إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ مَأْدُبَةُ اللهِ فَتَعَلَّمُوا مِنْ مَأْدُبَتِهِ مَا اسْتَطَعْتُمْ، إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ هُوَ حَبْلُ اللهِ الَّذِي أَمَرَ بِهِ، وَهُوَ النُّورُ الْمُبِينُ وَالشِّفَاءُ النَّافِعُ، عِصْمَةٌ لِمَنِ اعْتَصَمَ بِهِ، وَنَجَاةٌ لِمَنْ تَمَسَّكَ بِهِ، لَا يَعْوَجُّ فَيُقَوَّمُ، وَلَا يَزُوغُ فَيُشَعَّبُ، وَلَا تَنْقَضِي عَجَائِبُهُ وَلَا يَخْلَقُ عَنْ رَدٍّ، اتْلُوهُ فَإِنَّ اللَّهَ يَأْجُرُكُمْ لِكُلِّ حَرْفٍ عَشْرُ حَسَنَاتٍ، لَمْ أَقُلْ لَكُمْ {الٓمٓ} حَرْفٌ وَلَكِنْ أَلِفٌ حَرْفٌ وَلَامٌ حَرْفٌ وَمِيْمٌ حَرْفٌ»

ความหมาย **“แท้จริงอัลกุรอานนี้เป็นสำรับอาหารของอัลลอฮฺ ดังนั้นจงศึกษาเรียนรู้จากสำรับอาหารของพระองค์อย่างสุดความสามารถของพวกท่าน แท้จริงอัลกุรอานนี้เป็นสายเชือกของอัลลอฮฺที่พระองค์ทรงกำชับให้ยึดไว้ให้มั่น มันคือแสงสว่างที่ชัดแจ้ง คือยาที่มีคุณประโยชน์ เป็นสิ่งปกป้องคุ้มครองผู้ที่ยึดมั่นกับมัน เป็นสิ่งช่วยให้รอดพ้นจากการลงโทษสำหรับผู้ที่ยึดมั่นมันไว้อย่างมั่นคง ไม่มีความคดเคี้ยวที่จำเป็นต้องทำให้ตรง ไม่ไขว้เขวจนต้องให้ปรับ มีความมหัศจรรย์ที่ไม่**

จบสิ้น ไม่เก่าเพราะการถูกโต้แย้ง/ปฏิเสธ ดังนั้นจงอ่านอัลกุรอาน เพราะอัลลอฮฺจะทรงตอบแทนผลบุญแก่พวกท่านจากทุก ๆ ตัวอักษร สิบความดี ฉันไม่ได้หมายถึงว่า [الم] (อลิฟลามมีม) คือหนึ่งอักษร แต่ฉันหมายถึงว่า ألف (อลิฟ) คือหนึ่งอักษร لام (ลาม) คือหนึ่งอักษร และ ميم (มีม) คืออีกหนึ่งอักษร”[86]

นั่นคือสารัตถะของอัลกุรอาน ในฐานะที่เป็นเสมือนสำรับอาหารของอัลลอฮฺ ที่ได้รวมไว้ด้วยนานาความรู้ที่ยังคุณประโยชน์ต่อความต้องการของมนุษย์ในทุก ๆ ด้านของการดำเนินชีวิต เพราะอัลลอฮฺเป็นผู้ทรงไว้ซึ่งความยุติธรรม พระองค์ไม่เพียงแต่ทรงสร้างมนุษย์แล้วปล่อยให้มีชีวิตตามยถากรรมโดยปราศจากระเบียบและวิถีแห่งการดำเนินชีวิตที่ก่อให้เกิดความเจริญก้าวหน้าและมีเกียรติทั้งในโลกนี้ และปรโลกที่การมีชีวิตเป็นนิรันดร์ ทว่าพระองค์ได้ทรงเตรียมอัลกุรอานให้เป็นสายเชือกที่ผูกดึงปวงบ่าวของพระองค์ให้พ้นจากความไขว้เขว/เบี่ยงเบน เป็นแสงสว่างส่องเส้นทาง เป็นยารักษาโรคต่าง ๆ เครื่องช่วยรอดพ้นจากภยันตรายต่าง ๆ และให้พวกเขาได้รับความคุ้มครองจากความหายนะทุกรูปแบบทั้งในโลกนี้และ ณ ปรโลก ทั้งนี้เพราะเนื้อหาสาระของอัลกุรอานคือสัจธรรม ดีเลิศ มีคุณประโยชน์ และเที่ยงตรงยิ่ง

หะดีษนี้ชี้ให้เห็นว่า หนึ่งในบรรดาวิธีที่จะให้ได้รับประโยชน์จากอัลกุรอานคือ หะละเกาะฮฺ/วงศึกษาอัลกุรอาน ที่สมาชิกพากันนั่งล้อมรอบสำรับอัลกุรอานที่เต็มไปด้วยบะเราะกะฮฺความจำเริญ

---

[86]หะดีษ มุศ็อนนัฟ ของ อับดุล–ร็อซซาก เลขที่ 6017, มุสนัด อิบนิ อบี ชัยบะฮฺ เลขที่ 376 ด้วยสายรายงานที่เศาะฮีหฺ

عَنِ الْأَسْوَدِ بِنِ هِلاَلٍ قَالَ: قَالَ لِيْ مُعَاذُ بْنُ جَبَلٍ: «اجْلِسْ بِنَا نُؤْمِنُ سَاعَةً». وفي روأية لَهما كانَ معاذُ بنُ جبلٍ يقولُ للرَّجلِ من إخوانِهِ: «اجْلِسْ بِنَا نُؤْمِنُ سَاعَةً». فَيَجْلِسَانِ يَتَذَاكَرَانِ الله تعالى وَيَحْمَدَانِهِ.

ความหมาย จากอัล–อัสวัด บิน ฮิลาล กล่าวว่า มุอาซ บิน ญะบัล ได้กล่าวกับฉันว่า **"มานั่งกับเราสักประเดี๋ยวซิเพื่อเราจะได้(ยกระดับความ)ศรัทธา(ของเรา)"** ในอีกรายงานหนึ่งของทั้งสองมีว่า มุอาซ บิน ญะบัล ได้กล่าวกับชายคนหนึ่งจากพี่น้องของเขาว่า "มานั่งกับเราสักประเดี๋ยวซิเพื่อเราจะได้(ยกระดับความ)ศรัทธา(ของเรา)" แล้วทั้งสองก็นั่งลงด้วยกัน รำลึกถึงอัลลอฮฺด้วยกัน และสรรเสริญอัลลอฮฺด้วยกัน[87]

อุบาดะฮฺ บิน อัศ–ศอมิต กล่าวว่า เมื่อเศาะหาบะฮฺท่านใดจะออกไปดะอฺวะฮฺนอกเมืองมะดีนะฮฺ พวกเขามักจะจัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับอัลกุรอานกับบรรดานักอ่านอัลกุรอาน (กุรรออ์) บรรดาเศาะหาบะฮฺมักจะอ่านอัลกุรอานด้วยเสียงดังที่ได้ยินชัดในมัสยิดมะดีนะฮฺ จนกระทั่งท่านนบีศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้เคยห้ามพวกเขาและบอกให้ลดระดับเสียงลงมาเล็กน้อย[88]

นั่นคือแบบอย่าง/สุนนะฮฺที่มีชีวิตของบรรดาเศาะหาบะฮฺ เราะฎิยัลลอฮุ อันฮุม ในฐานะของกลุ่มชนที่เป็นแบบอย่างสำหรับประชาชาติอิสลามภายหลังจากพวกเขา เพื่อยกระดับฐานะและฟื้นฟูของ

---

[87]มุศ็อนนัฟ อิบนิ อบี ชัยบะฮฺ ,เลขที่ 30363,30365. ท่านอัล–หาฟิซ ระบุ ไว้ในหนังสือ ฟัตหุล–บารีย์ :1/70 ว่า สายสืบหะดีษ เศาะฮีหฺ

[88]มะนาฮิล อัล–อิรฟาน ของ อัซ–ซัรกอนีย์ 1/234

ความสรัทธาของพวกเขาด้วยอัลกุรอานและการรำลึกถึงอัลลอฮฺ เพราะแท้จริงแล้วการฟื้นฟูความศรัทธาก็คือความศรัทธาแขนงหนึ่งเช่นกัน[89]

3.6 การกำชับสั่งเสียกันให้ดำรงมั่นอยู่บนสัจธรรมและขันติธรรม

กิจกรรมหนึ่งของหะละเกาะฮฺอัลกุรอานคือ การกำชับสั่งเสียซึ่งกันและกันให้ดำรงมั่นอยู่บนสัจธรรมและความอดทน อัลลอฮิตรัสว่า

﴿وَٱلۡعَصۡرِ ۝١ إِنَّ ٱلۡإِنسَٰنَ لَفِي خُسۡرٍ ۝٢ إِلَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ وَتَوَاصَوۡاْ بِٱلۡحَقِّ وَتَوَاصَوۡاْ بِٱلصَّبۡرِ﴾

ความว่า **“ขอสาบานด้วยเวลา แท้จริงมนุษย์ตกอยู่ในความขาดทุน นอกจากบรรดาผู้ที่ได้ศรัทธาและประกอบการงานที่ดีทั้งหลาย และพวกเขากำชับสั่งเสียกันและให้ดำรงมั่นอยู่บนสัจธรรม และกำชับสั่งเสียกันและให้มีความอดทน**[90]

ด้วยเหตุนี้ เป็นที่ชัดเจนว่า การกำชับกันด้วยสัจธรรมและความอดทน ถือเป็นหลักการประการหนึ่งของชีวิตที่มีความสุข ชีวิตที่จะไม่ประสบกับความขาดทุน ดังนั้น วิธีการที่ดีที่สุดที่จะก่อให้เกิด “การกำชับสั่งเสียกันและกัน” คือ การสั่งเสียผ่าน “หะละเกาะฮฺอัลกุรอาน” เพราะอัลกุรอานคือแหล่งที่ดีที่สุดสำหรับการตักตวงสัจธรรมและความอดทน

---

[89] ดูหนังสือฟัตหุล-บารีย์ ของ ท่านอิบนุ หะญัรฺ อัล-อัสเกาะลานีย์ : 1/70

[90] สูเราะฮฺอัล-อัศร์ อายะฮฺที่ 1-3

มากไปกว่านั้น เราพบว่าจากข้อเท็จจริงของชีวิตมนุษย์ในยุคปัจจุบัน หากไม่มีหะละเกาะฮฺอัลกุรอานแล้ว แทบจะเป็นไปไม่ได้เลยที่จะเกิดการกำชับสั่งเสียกันด้วยสัจธรรมและความอดทนในหมู่ประชาชาติอิสลาม

สี่ : อัลกุรอานสร้างชีวิตท่านเราะสูลและเศาะหาบะฮฺ

4.1 การสร้างบุคลิกภาพของท่านเราะสูล ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม

ประวัติศาสตร์ได้พิสูจน์แล้วว่า อัลลอฮฺได้สร้างชีวิตและบุคลิกภาพของท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะ สัลลัมด้วยอัลกุรอานเท่านั้น การสร้างที่เริ่มต้นขึ้นด้วยอายะฮฺแรกที่ว่า

﴿ اَقْرَأْ بِٱسْمِ رَبِّكَ ٱلَّذِى خَلَقَ ﴾

ความว่า **"จงอ่านด้วยพระนามของพระผู้อภิบาลของเจ้าผู้ทรงสร้าง"**[91]

เพราะการอ่านเป็นกุญแจดอกแรกของประตูสู่ความรู้ ในฐานะที่เป็นเสบียงสำหรับภารกิจของการเป็นเราะสูลของมุหัมมัด ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิ วะสัลลัม ในการตีแผ่ความเมตตาแก่สากลโลก นั่นคือแก่นสารของอิสลามที่วางรากฐานอยู่บนความรู้แห่งวะหฺย์(วิวรณ์)จากอัลลอฮฺผู้ทรงรอบรู้ ผู้ทรงปรีชาญาณ

ภายหลังจากนั้น ท่านถูกสร้างด้วยอายะฮฺที่ว่า

﴿ يَٰٓأَيُّهَا ٱلْمُزَّمِّلُ * قُمِ ٱلَّيْلَ إِلَّا قَلِيلًا ﴾

ความว่า "**ผู้ที่ห่มผ้าเอ๋ย จงดำรงไว้ซึ่งการนมาซกลางคืน เว้นแต่เพียงเล็กน้อยของกลางคืนเท่านั้นที่(เจ้า)ใช้พักผ่อน**"[92]

---

[91] สูเราะฮฺอัล–อะลักฺ อายะฮฺที่ 1

[92] สูเราะฮฺอัล–มุซซัมมิล อายะฮฺที่ 1–2

โดยที่ในช่วงเวลานั้น การนมาซห้าเวลายังไม่ได้ถูกบัญญัติ และด้วยเหตุที่การนมาซในยามค่ำคืนเป็นวิธีที่ดีที่สุดในการเข้าเฝ้าและกระซิบกระซาบกับอัลลอฮฺ สร้างแก่นสารของตัวตน วิงวอนขอสิ่งจำเป็นและพลังความเข้มแข็งทั้งหลายในการสร้างบุคลิกภาพของเราะสูลและการสร้างอุมมะฮฺ วาหิดะฮฺ–ประชาชาติเดียว ในขณะเดียวกันท่านก็ถูกสร้างด้วยอายะฮฺที่ว่า

﴿يَٰٓأَيُّهَا ٱلْمُدَّثِّرُ ۞ قُمْ فَأَنذِرْ﴾

ความว่า **"ผู้ที่ห่มผ้าเอ๋ย จงลุกขึ้น แล้วเตือนสำทับมนุษย์เถิด"**[93]

ซึ่งนั่นคือภารกิจของการเป็นเราะสูลของมุหัมมัด ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ภารกิจในการดะอฺวะฮฺ–เรียกร้องเชิญชวนผู้คน–สู่การตอบรับคำสั่งสอนของอัลลอฮฺและคัมภีร์ของพระองค์ในฐานะที่เป็นวิถีชีวิตที่สมบูรณ์ที่สุดสำหรับมนุษย์

ดังกล่าวนั้น คือสามอายะฮฺที่ถือเป็นรากฐานในการสร้างบุคลิกภาพของท่านเราะสูล ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะ สัลลัม ในขั้นเริ่มต้น ได้แก่

1. اقْرَأْ **"จงอ่าน"** หมายถึงจงอ่านโองการของอัลลอฮฺและวิทยปัญญาต่าง ๆ ที่อยู่ในนั้น ไม่ว่าจะเป็นอายะฮฺทั้งหลายของอัลกุรอานที่ถูกประทานลงมา หรือสัญญาณต่าง ๆ ของการสร้างของอัลลอฮฺ เช่น ท้องฟ้า แผ่นดิน และอื่น ๆ
2. قُمِ اللَّيْلَ **"จงดำรงการนมาซกลางคืน"** เพราะการนมาซเป็นวิธีการที่ดีที่สุดในการกระซิบกระซาบกับอัลลอฮฺผู้ทรงมี

[93]สูเราะฮฺอัล–มุดดัดษิรฺ อายะฮฺที่ 1–2

พระคุณและผู้ทรงเมตตายิ่ง เพื่อเติมเต็มรูหฺ – จิตวิญญาณและเชื่อมโยงพลังแห่งบุคลิกภาพของท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม กับพลานุภาพของอัลลอฮฺผู้เอกะ ผู้ทรงอำนาจ

3. قُمْ فَأَنذِرْ **"จงลุกขึ้นแล้วเตือนสำทับมนุษย์"** เพราะนั่นคือหน้าที่ขั้นพื้นฐานของเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม

เป็นที่ชัดเจนว่า การอ่านนั้นเพื่อให้รู้จักอัลลอฮฺ และรู้จักวิธีการทำอิบาดะฮฺต่อพระองค์ ในฐานะบ่าวคนหนึ่งที่พยายามจะทำให้ตนมีสถานะการเป็นบ่าวที่สมบูรณ์ที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งผ่านการนมาซ พร้อมทั้งการรู้จักมนุษย์และวิธีการในการเผชิญหน้ากับพวกเขา ในฐานะที่ท่านเป็นเราะสูลของอัลลอฮฺ ผู้ทำหน้าที่ในการดะอฺวะฮฺและการเตือนสำทับอย่างเต็มเปี่ยม

นอกจากนั้น อัลกุรอานยังได้สร้างบุคลิกภาพของท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ด้วยอายะฮฺที่เป็นอะกีดะฮฺ (หลักความเชื่อ) อิบาดะฮฺ (การเคารพภักดี) อัคลาค (จริยธรรม) ประวัติศาสตร์ เศรษฐกิจ การปกครอง ความสัมพันธ์ การศึกษา การสังคม การสงคราม ฯลฯ ที่ครอบคลุมถึงทุก ๆ ด้านของการดำเนินชีวิตของมนุษย์ ทั้งที่เป็นปัจเจกบุคคล ครอบครัว สังคม และประเทศ จนไปสิ้นสุดด้วยอายะฮฺที่ว่า

﴿ٱلۡيَوۡمَ أَكۡمَلۡتُ لَكُمۡ دِينَكُمۡ وَأَتۡمَمۡتُ عَلَيۡكُمۡ نِعۡمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ ٱلۡإِسۡلَٰمَ دِينٗا﴾

ความว่า **“วันนี้ ฉัน(อัลลอฮฺ)ได้ทำให้สมบูรณ์สำหรับสูเจ้าซึ่งศาสนาของสูเจ้า และได้ทำให้ความโปรดปรานของฉันครบถ้วนแก่สูเจ้า และฉันพึงใจให้อิสลามเป็นศาสนา(วิถีแห่งการดำเนินชีวิต)ของสูเจ้า”**[94]

ที่ได้ถูกประทานลงมาในช่วงเวลาที่ท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม กำลังปฏิบัติอิบาดะฮฺวุกูฟอยู่ ณ ทุ่งอะเราะฟะฮฺ ในปีที่ท่านประกอบพิธีฮัจญ์อำลา (حَجَّةُ الْوَدَاعِ)

ดังกล่าวนั้น เป็นที่ชัดเจนว่า การประทานวะห์ยูของอัลลอฮฺผู้ทรงรอบรู้ ผู้ทรงปรีชาญาณ เพื่อให้มันเป็นวิถีชีวิต (دِيْنٌ) และความโปรดปราน (نِعْمَة) แก่บ่าวของพระองค์ผ่านเราะสูลคนสุดท้ายของพระองค์ พร้อมกันนี้การเผยแผ่และการนำวะห์ยูทั้งหมดมาดำเนินการภาคปฏิบัติของท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ก็ได้เสร็จสิ้นสมบูรณ์เช่นกัน

อายะฮฺนี้เป็นนัยที่บ่งบอกว่า อิสลามได้มีความสมบูรณ์ครบถ้วนสำหรับประชาชาติอิสลาม ด้วยการปิดท้ายด้วยการประกอบพิธีหัจญ์อำลาในฐานะที่เป็นรุกุน(หลักปฏิบัติ)สุดท้ายในรุกุนอิสลามห้าประการ นั่นคือคำสอนของอิสลามอันสมบูรณ์ยิ่ง ที่มีมาจากอัลลอฮฺเพื่อบ่าวของพระองค์ ซึ่งก็คือ คัมภีร์อัลกุรอานอันยิ่งใหญ่

และนั่นคือการดำเนินการภาคปฏิบัติที่ดีที่สุดของท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม และเหล่าเศาะหาบะฮฺของท่าน ต่อคำสอนของอัลกุรอาน ในฐานะที่เป็นแบบอย่างหรือสุนนะฮฺของท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม เพื่อมนุษยชาติ ... วัลลิลลาฮิลหัมด์ วัลมินนะฮฺ – สำหรับอัลลอฮฺคือบรรดาการสรรเสริญและบุญคุณทั้งหมด

---

[94] สูเราะฮฺอัล–มาอิดะฮฺ อายะฮฺที่ 3

ภายในเวลายี่สิบปี ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม สามารถศึกษาวิถีชีวิต (الدِّيْنُ) ในด้านปัจเจกบุคคล ครอบครัว สังคม และประเทศ ทั้งเรื่องในโลกนี้ และเรื่องในปรโลก ล้วนแล้วแต่มาจากอัลกุรอานอันทรงเกียรติ อีกทั้งท่านยังได้ประสบความสำเร็จในการแจกแจงคำสอนของอัลกุรอานออกมาในโลกของความเป็นจริงที่เป็นรูปธรรมอย่างเต็มที่

นั่นแหละที่เมื่อท่านหญิงอาอิชะฮฺ เราะฎิยัลลอฮุอันฮา มารดาของเหล่าศรัทธาชนถูกถามเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม นางได้ตอบถูกต้องและกะทัดรัดว่า[96]

((كَانَ خُلُقُهُ الْقُرْآنَ))

หมายถึง "ชีวิต หรือจริยธรรมทุกการเคลื่อนไหวของท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม คือคำสอนของอัลกุรอาน"

การเคลื่อนไหวของท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม เกิดจากการที่ท่านนำเอาคำสอนของอัลกุรอานมาปฏิบัติ และนี่คือสิ่งที่เรียกว่า "สุนนะฮฺ" (سنة) นั่นเอง สุนนะฮฺของท่านเราะสูล ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ที่เป็นสายทางชีวิตของมนุษย์ไปสู่ความโปรดปรานของอัลลอฮฺและสวรรค์ของพระองค์ ใครก็ตามที่ปฏิบัติตามสุนนะฮฺก็แสดงว่าเขาต้องปฏิบัติตามอัลกุรอาน

4.2 การสร้างบุคลิกภาพของเหล่าเศาะหาบะฮฺ

ท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้สร้างเหล่าเศาะหาบะฮฺของท่านด้วยคำสอนของอัลกุรอานที่สมบูรณ์ยิ่งพร้อม ๆ กับตัว

---

[96] มุสนัด อะหฺมัด , เลขที่ 24601

ท่านเอง ท่านเราะสูลุลลอฮฺได้สร้างเหล่าเศาะหาบะฮฺของท่านทั้งผู้ชายและผู้หญิงพร้อม ๆ กับท่านในรูปแบบของการเป็นญะมาอะฮฺ โดยเริ่มต้นจากบางคน อาทิ ท่านหญิงเคาะดีญะฮฺ เราะฎิยัลลอฮุอันฮา ผู้เป็นภริยาของท่าน ต่อมาคือท่านอบูบักรฺ ท่านอะลี และคนอื่น ๆ เราะฎิยัลลอฮุอันฮุม

ตามมาด้วยวิธีจัดกลุ่มศึกษาอัลกุรอานแบบเป็นหะละเกาะฮฺ ณ ดารุล-อัรฺก็อม บิน อะบี อัล-อัรฺก็อม ในนครมักกะฮฺ อัล-มุกัรฺเราะมะฮฺ ในรูปแบบที่ค่อนข้างเป็นไปอย่างลับ ๆ ต่อมาเป็นรูปแบบที่เปิดเผย ไม่ว่าจะอยู่ในรูปการศึกษาแบบ ตะลักกี (تلقِّي) คือศิษย์หรือผู้เรียนรับความรู้จากครูโดยตรง เช่นการอ่านและการสอน หรือในรูปแบบของการปฏิบัติจริงในสนามของการดะอฺวะฮฺและการญิฮาด ท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิวะสัลลัม เป็นเสมือนโรงเรียนหลังหนึ่ง หรือมหาวิทยาลัยเคลื่อนที่ อันเต็มเปี่ยมไปด้วยเนื้อหาจากคำสอนของอัลกุรอานทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติทั้งอายะฮฺใหม่ ๆ ที่นำมาอ่าน และอายะฮฺที่ลงมาก่อนแล้วที่ถูกนำมาอ่านซ้ำหรือที่นำถูกมาปฏิบัติ บรรดาเศาะหาบะฮฺต่างคนต่างรับการศึกษาจากท่านเราะสูลุลลอฮฺผ่านการฟังอัลกุรอาน การศึกษาอัลกุรอาน การร่วมกันศึกษาอัลกุรอานเป็นกลุ่ม การปฏิบัติตามเนื้อหาคำสอนของอัลกุรอาน พวกเขาท่องจำและแผ่ขยายอัลกุรอานไปสู่ผู้อื่น พร้อมทั้งเรียกร้องเชิญชวนคนหมู่มากสู่คำสอนของอัลกุรอาน ดังเช่นที่ท่านอิบนุ มัสอูด เราะฎิยัลลอฮุอันฮุ กล่าวว่า

«كَانَ الرَّجُلُ مِنَّا إِذَا تَعَلَّمَ عَشْرَ آيَاتٍ لَمْ يُجَاوِزْهُنَّ حَتَّى يَعْرِفَ مَعَانِيَهُنَّ وَالْعَمَلَ بِهِنَّ»

ความว่า **“พวกเราแต่ละคน เมื่อได้ฟังและเรียนอายะฮฺอัลกุรอานสิบอายะฮฺจากท่านเราะสูลุลลอฮฺ ﷺ เขาจะไม่ข้ามจากอายะฮฺเหล่านั้นไปเรียนอายะฮฺอื่น ๆ จนกว่าจะได้เรียนรู้ความหมายของอายะฮฺเหล่านั้นและได้นำคำสอนจากอายะฮฺเหล่านั้นมาปฏิบัติแล้วเสียก่อน”**[97]

นั่นคือวิธีที่เหล่าเศาะหาบะฮฺรับศาสนาและนับถือศาสนาอิสลามจากอัลกุรอานอันทรงเกียรติ พวกเราทั้งหลายเป็นเช่นนั้นหรือเปล่า ?

อัลลอฮฺตรัสว่า

﴿ هُوَ ٱلَّذِى بَعَثَ فِى ٱلْأُمِّيِّـۧنَ رَسُولًا مِّنْهُمْ يَتْلُوا۟ عَلَيْهِمْ ءَايَـٰتِهِۦ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ ٱلْكِتَـٰبَ وَٱلْحِكْمَةَ وَإِن كَانُوا۟ مِن قَبْلُ لَفِى ضَلَـٰلٍ مُّبِينٍ ﴾

ความว่า **“พระองค์อัลลอฮฺคือผู้ทรงแต่งตั้งในหมู่ *อุมมียฺยีน* (ชาวอาหรับที่ไม่รู้หนังสือ) ให้มีศาสนทูตขึ้นมาคนหนึ่งจากกลุ่มของพวกเขาเอง (นั่นคือท่านนบีมุหัมมัด ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม) โดยให้เขาทำหน้าที่อ่านอายะฮฺต่าง ๆ (ที่เป็นวะห์ยฺ) ของพระองค์ให้พวกเขาฟัง และให้ขัดเกลานิสัยของพวกเขา (ให้สะอาดจากวิถีชีวิตญาฮิลียะฮฺ) และให้สอนคัมภีร์อัลกุรอานและสุนนะฮฺ(ความรู้เกี่ยวกับบทบัญญัติต่าง ๆ) และแท้จริง พวกเขาเหล่านี้ก่อนหน้า(ที่จะมีศาสนทูตมาทำหน้าที่สามประการดังกล่าว)นั้น ล้วนอยู่ในความหลงทางที่ชัดอย่างไม่ต้องสงสัย”**[98]

---

[97] อิบนุ ญะรีรฺ ,ตัฟสีรฺ อัฏ-เฏาะบะรีย์ ด้วยสายรายงานที่เศาะฮีหฺ 1/80, ชัรฺหุล-มุชกิล ลิล-อาษารฺ โดยอัฏ-เฏาะหาวีย์ 1450

[98] สูเราะฮฺอัล-ญุมุอะฮฺ อายะฮฺที่ 2

﴿مُّحَمَّدٌ رَّسُولُ ٱللَّهِ ۚ وَٱلَّذِينَ مَعَهُۥٓ أَشِدَّآءُ عَلَى ٱلْكُفَّارِ رُحَمَآءُ بَيْنَهُمْ ۖ تَرَىٰهُمْ رُكَّعًا سُجَّدًا
يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِّنَ ٱللَّهِ وَرِضْوَٰنًا ۖ سِيمَاهُمْ فِى وُجُوهِهِم مِّنْ أَثَرِ ٱلسُّجُودِ ۚ ذَٰلِكَ مَثَلُهُمْ فِى
ٱلتَّوْرَىٰةِ ۚ وَمَثَلُهُمْ فِى ٱلْإِنجِيلِ كَزَرْعٍ أَخْرَجَ شَطْـَٔهُۥ فَـَٔازَرَهُۥ فَٱسْتَغْلَظَ فَٱسْتَوَىٰ عَلَىٰ
سُوقِهِۦ يُعْجِبُ ٱلزُّرَّاعَ لِيَغِيظَ بِهِمُ ٱلْكُفَّارَ ۗ وَعَدَ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّـٰلِحَـٰتِ
مِنْهُم مَّغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًۢا ﴿٢٩﴾

ความว่า **“มุหัมมัดเป็นเราะสูลของอัลลอฮฺ และบรรดา(เศาะหาบะฮฺหรือผู้ศรัทธา)ที่อยู่ร่วมกับเขาก็องอาจ(ในการต่อสู้)ต่อพวกปฏิเสธศรัทธา (แต่)อ่อนโยนในระหว่างพวกเขาเอง เจ้าเห็นพวกเขาโค้งและกราบ(ในการนมาซ) แสวงความโปรดปราน(ผลบุญ)จากอัลลอฮฺและความปราโมทย์ เครื่องหมายของพวกเขา(ที่แสดงถึงความมีคุณธรรม)ปรากฏอยู่บนใบหน้าของพวกเขาอันเนื่องจากรอยแห่งการกราบ นั่นคือลักษณะของพวกเขา(ที่มีระบุ)ในคัมภีร์เตารอฮฺ และลักษณะของพวกเขาก็มีระบุในคัมภีร์อิลญีลว่าประหนึ่งเมล็ดพืชที่งอกหน่อของมันออกมาแล้วทำให้มันแข็งแรง แล้วมันก็เติบใหญ่และทรงตัวอยู่ได้บนลำต้นของมัน เป็นที่พึงใจแก่ผู้หว่าน (ที่เห็นความสมบูรณ์งอกงามของพืชและการขยายขึ้นอย่างมาก) เพื่อที่สภาพดังกล่าวนั้น เป็นสิ่งที่พระองค์จะทรงใช้ทำให้เกิดความเคืองแค้นและอิจฉาแก่พวกปฏิเสธ และ**

นอกจากนั้น อัลลอฮฺก็ทรงสัญญากับผู้ศรัทธาและประกอบการดีทั้งหลายในหมู่พวกเขาด้วยการอภัยโทษและรางวัลอันยิ่งใหญ่”[99]

นั่นแหละคือวิธีการที่ท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม สร้างเหล่าเศาะหาบะฮฺของท่าน คือเหมือนกับต้นไม้ (زَرْعٌ) ที่แตกหน่อหลาย ๆ หน่อรอบโคนต้น แล้วจึงทำให้เกิดการเกื้อหนุนและช่วยเหลือซึ่งกัน (فآزَرَهُ) แล้วทำให้มันแข็งแรง (فَاسْتَغْلَظَ) และตั้งลำต้นตรงในการทำหน้าที่ (فَاسْتَوَى عَلَى سُوْقِه)

นั่นแหละ คือความสำเร็จที่ได้สร้างความพึงพอใจกับผู้เพาะปลูก ในฐานะของผู้ที่วางรากฐานอิสลาม นั่นคือ ท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม (يُعْجِبُ الزُّرَّاعُ)

ในทางตรงกันข้าม ความงอกงามดังกล่าวได้สร้างความเคียดแค้นกับผู้ที่ตั้งตัวเป็นปฏิปักษ์กับอิสลาม (لِيَغِيظَ بِهِمُ الْكُفَّارُ)

สรุปคือ อัลกุรอานคือสุนนะฮฺของอัลลอฮฺ และยังเป็นสุนนะฮฺของท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ในมิติที่เป็นเนื้อหาการสร้างชีวิตมนุษย์ ซึ่งภาพความสำเร็จของมันนั้นปรากฏให้เห็นชัดเจนยิ่งนักในบุคลิกภาพของท่านเราะสูลเอง และในบุคลิกภาพของบรรดาเศาะหาบะฮฺของท่าน รวมทั้งในบุคลิกภาพของเหล่าตาบิอีนและผู้คนหลังจากนั้นเรื่อยมาจนถึงวันกิยามะฮฺ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในตัวเหล่าอุละมาอ์ หุกะมาอ์(ปราชญ์) และหุกกาม(ผู้ปกครอง) ในยุคของสะลัฟศอลิห์ ผู้คนเหล่านั้นล้วนเป็น **อะฮฺลุลกุรอาน** – ชาวอัลกุรอาน ทั้งสิ้น

---

[99] สูเราะฮฺอัล–ฟัตห์ อายะฮฺที่ 29

สุนนะฮฺของท่านเราะสูล ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ในมิติของการสร้างบุคลิกภาพของมนุษย์และสังคมในระดับรัฐ (อัล–อิบาด วะ อัล–บิลาด) ผ่านกระบวนการจากอัลกุรอานและความรู้จากวะห์ยู นับว่าเป็นสุนนะฮฺที่ถูกละทิ้งโดยประชาชาติอิสลามโดยเฉพาะในยุคหลัง ๆ นี้ หนำซ้ำ บิดอะฮฺในรูปของการละทิ้งสุนนะฮฺการเรียนการสอนและการปฏิบัติตามอัลกุรอานในฐานะที่เป็นวิถีดำรงชีวิตในทุก ๆ ด้าน ถือว่าเป็นบิดอะฮฺที่ใหญ่หลวงประการหนึ่งเลยทีเดียวในอิสลาม วัลอิยาซุบิลลาฮฺมินซาลิก – ขอความคุ้มครองต่ออัลลอฮฺให้รอดพ้นด้วยเถิด

พึงทราบเถิดว่า สุนนะฮฺประการแรก ๆ ของท่านเราะสูล ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ที่มนุษย์ทุกคนจำเป็นต้องปฏิบัติตาม ก็คือ **สุนนะฮฺการรับอิสลามจากวะห์ยู** (อัลกุรอานและสุนนะฮฺนบี) ผ่านวัฒนธรรมการอ่าน (อิกเราะอ์) และการฟังด้วยหัวใจที่บริสุทธิ์และตั้งใจจริง ๆ (فَاسْتَمِعُوا لَهُ وَأَنْصِتُوا) โดยเอาไปปฏิบัติใช้ในทุกด้านของการดำเนินชีวิต ด้วยการยึดกับหลักการอธิบายของบรรดาอุละมาอ์ *มุอฺตะบะรีน* (อุละมาอ์ที่ได้รับการยอมรับว่าเชื่อถือได้)

เป็นเพราะสุนนะฮฺดังกล่าวนี้ถูกเพิกเฉยและถูกละทิ้งไปโดยประชาชาติอิสลาม นั่นแหละคือต้นเหตุที่ทำให้แนวคิดต่าง ๆ อันเละเทะสะเปะสะปะจากหลากหลายอารยธรรมที่ไม่ใช่วะห์ยูโหมกระหน่ำเข้ามาในความคิดความอ่านและเส้นสายหล่อเลี้ยงของประชาชาติอิสลาม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านอะกีดะฮฺความเชื่อความศรัทธาและด้านอิบาดะฮฺ

นี่คือข้อเท็จจริงของคำว่า (عِوَجًا) หรือความคดงอ/เบี่ยงเบนตามศัพท์ที่ใช้เรียกขานในอัลกุรอาน และเป็นความหมายของ (بِدْعَة) บิดอะฮฺ หรือการ

อุตริขึ้นเองโดยมันสมองมนุษย์ตามศัพท์เรียกขานในสุนนะฮฺ/หะดีษของท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ดังที่ปรากฏในหลักคำสอนอิสลามนั่นเอง

ห้า : อัลกุรอานคือวิถีชีวิตมนุษย์

1. อัลลอฮฺ พระผู้สร้างผู้ทรงรอบรู้ พระองค์เพียงผู้เดียวเท่านั้นที่ให้ชีวิตและความตายแก่มนุษย์ กับได้ทรงประทานสิ่งที่จำเป็นทั้งหมดแก่เขา เช่น ปัจจัยยังชีพที่มากมาย กว้างขวาง พร้อมทั้งได้ประทานวิธีแห่งการดำเนินชีวิตของมนุษย์มาในรูปของคำสอนของอัลกุรอานอันสมบูรณ์ยิ่งแท้จริงแล้ว ผู้อื่นจากพระองค์ไม่มีสิทธิใด ๆ เลยในการทำให้มี การกำหนดและเรียบเรียงวิถีแห่งการดำเนินชีวิต เพราะพระองค์คือผู้สร้างชีวิตมนุษย์โดยไม่มีผู้ใดเป็นภาคีในการสร้าง พระองค์ทรงควบคุมชีวิตของพวกเขา และมีสิทธิที่จะดึงชีวิตของพวกเขากลับด้วยการมอบความตายให้ พระองค์ทรงให้มนุษย์คนหนึ่งคนใดตายโดยไม่มีผู้ใดมาเป็นภาคีเช่นกัน ดังนั้น จึงถือเป็นความผิดมหันต์ที่มนุษย์ผู้ที่กำลังรับชีวิตจากอัลลอฮฺพร้อมทั้งปัจจัยยังชีพทุกชนิดและมากมายจากอัลลอฮฺ ที่จะปฏิเสธอัลกุรอานในฐานะที่เป็นวิถีชีวิตของมนุษย์จากอัลลอฮฺผู้ทรงรอบรู้ ผู้ทรงปรีชาญาณ ผู้ที่ได้ทรงประทานชีวิตแก่พวกเขา มหาบริสุทธิ์แด่อัลลอฮฺ นั่นแหละคือ แก่นสาระสำคัญของความอธรรมของมนุษย์ที่อัปยศที่สุดต่อตัวเองและผู้อื่น เพราะเขาจำเป็นต้องดำเนินชีวิตในสภาพที่เหมือนคนตาบอด และญาฮิล(ไม่รู้/เขลา) หรือด้วยการปฏิบัติตามอารมณ์ หรือด้วยการปฏิบัติตามมารร้ายชัยฏอนที่ถูกสาปแช่งพร้อมทั้งคอยจะฉุดลากมนุษย์สู่ไฟนรก

2. อัลลอฮฺผู้ทรงเอ็นดู ผู้ทรงเมตตายิ่ง ไม่เพียงแต่ประทานอัลกุรอานลงมาเป็นวิถีชีวิตที่สมบูรณ์ที่สุดสำหรับมนุษย์เท่านั้น แต่ยังได้ส่งท่านนบี

มุหัมมัด บุตรของอับดุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ในฐานะของผู้เป็นเราะสูลของพระองค์ ผู้เป็นมะอฺศูม (مَعْصُومٌ) ให้เป็นผู้รับวะห์ยู พร้อมกับการอธิบายที่สมบูรณ์และเป็นภาคปฏิบัติของอัลกุรอานที่มีความชัดเจนที่สุด ในฐานะของแบบอย่าง (قُدْوَةٌ) ให้แก่มนุษยชาติ ที่ถูกเรียกว่า "อัส–สุนนะฮฺ" (السُّنَّةُ) เพราะความเข้าใจที่สมบูรณ์เกี่ยวกับอัลกุรอานจะเป็นไปไม่ได้โดยปราศจากคำอธิบายจากอัส–สุนนะฮฺ (السُّنَّة)

3. ท่านเราะสูล ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม พยายามนำเอาคำสอนทั้งหมดของอัลกุรอานที่ท่านได้รับมาจากอัลลอฮฺผู้ทรงรอบรู้ผู้ทรงปรีชาญาณทางวะห์ยูมาตีแผ่แก่ประชาชาติของท่านโดยสัตย์และบริสุทธิ์จากการตัดทอนและเพิ่มเติมของตัวท่านเอง พร้อมทั้งได้ปฏิบัติตามคำสอนทั้งหมดของอัลกุรอานในฐานะของผู้ที่เป็นบ่าวที่สมบูรณ์ของอัลลอฮฺ ควบคู่ไปกับการสร้างชีวิตของเหล่าเศาะหาบะฮฺของท่านด้วยเนื้อหาสาระอันเป็นสัจธรรมและทรงประสิทธิผลของอัลกุรอานเพียงอย่างเดียว จนกระทั่งเกิดเหล่ามนุษย์ที่เป็นเลิศ ในฐานะของบุคคลสำคัญของโลกที่หาตัวอย่างใดมาเปรียบเทียบไม่ได้ตั้งแต่อดีตจวบจนปัจจุบัน ทั้งในด้านความเป็นบ่าวต่ออัลลอฮฺ ความเข้มแข็ง และมีเกียรติ เช่น อบูบักรฺ อัศศิดดีก, อุมัรฺ บิน อัล–ค็อฏฏอบ, อุษมาน บิน อัฟฟาน, และอะลี บิน อบี ฏอลิบ เราะฎิยัลลอฮุอันฮุม

4. ในความพยายามนำเอาเนื้อหาสาระของสาส์นจากอัลกุรอานมาถ่ายทอดสู่เหล่าเศาะหาบะฮฺของท่านนั้น ท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม มีความพิถีพิถันและระมัดระวังเป็นอย่างยิ่ง เพื่อที่จะไม่ให้ปะปนกับสิ่งที่ไม่ใช่อัลกุรอานและวะห์ยู ดังที่ปรากฏว่า มีครั้งหนึ่งที่ท่านได้เห็นอุมัรฺ บิน อัล–ค็อฏฏอบถือแผ่นบันทึกคัมภีร์เตารอฮฺจำนวนหนึ่งที่ชาว

คัมภีร์ได้มอบให้แก่เขา ท่านกล่าวว่า (ความหมาย) **“มาตรว่า มูซา อะลัยฮิสสลาม ยังมีชีวิตอยู่ในขณะนี้ ไม่มีทางเลือกสำหรับเขา นอกจากต้องปฏิบัติตามคำสอนของอัลกุรอานที่ฉันได้นำมาเท่านั้น”**[100]

หมายความว่า ในการสร้างชีวิตของมนุษยชาตินั้น ไม่มีคำสอนใดที่สมบูรณ์และครบถ้วนมากกว่าอัลกุรอาน ด้วยว่า อัลกุรอานเป็นวะห์ยูจากอัลลอฮฺผู้ทรงรอบรู้ ผู้ทรงปรีชาญาณ ไม่ว่าจะเป็นในด้านของปัจเจกบุคคล ครอบครัว สังคม และประเทศก็ตาม แม้ว่าที่มาของคัมภีร์เตารอฮฺคือวะห์ยูจากอัลลอฮฺเหมือนกัน แต่ก็ได้ถูกแก้ไขเปลี่ยนแปลงและบิดเบือนโดยพวกยิว จนเป็นเหตุมีการปะปนระหว่างวะห์ยูอันบริสุทธิ์จากอัลลอฮฺกับอารมณ์ใฝ่ต่ำอันสกปรกของมนุษย์อันเป็นที่โกรธกริ้วของอัลลอฮฺ นั่นคือสิ่งที่ท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม หวั่นเกรงว่าจะเกิดขึ้นกับอัลกุรอานอันทรงเกียรติเป็นที่สุด จนถึงขนาดว่า ท่านเคยห้ามเหล่าเศาะหาบะฮฺของท่าน มิให้จดบันทึกสิ่งอื่นนอกจากอัลกุรอานอย่างเด็ดขาด แม้กระทั่งหะดีษซึ่งถือเป็นสิ่งที่มาจากวะห์ยูเช่นกัน ท่านก็ห้ามมิให้จดบันทึก ยิ่งไปกว่านั้นท่านยังได้สั่งให้ลบส่วนที่มีการบันทึกลงแล้วอีกด้วย ท่านกล่าวว่า :

«لاَ تَكْتُبُوْا عَنِّيْ. وَمَنْ كَتَبَ عَنِّيْ غَيْرَ الْقُرْآنِ فَلْيَمْحُهُ»

ความว่า **“พวกท่านทั้งหลายจงอย่าบันทึกจากฉัน (นอกจากอัลกุรอานเท่านั้น) และผู้ใดที่ได้เคยบันทึกสิ่งอื่นนอกจากอัลกุรอานไว้แล้ว ก็จงลบมันออกเสีย”**[101]

---

[100] มุศ็อนนัฟ อิบนุ อะบี ชัยบะฮฺ เลขที่ 26421,อิรฺวาอุล–เฆาะลีล ลิล–อัล–อัลบานีย์ เลขที่ 1589 : หะสัน ลิ ฆัยริฮฺ

ดูเถิดว่าท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ช่างมีความละเอียดอ่อนมากเพียงไร ในการเผยแผ่อะมานะฮฺจากอัลกุรอานอันเป็นคำสอนของอัลลอฮฺผู้ทรงรอบรู้ ผู้ทรงปรีชาญาณแก่มนุษยชาติ ทั้งยังเป็นการชี้ให้เห็นว่า อัลกุรอานคือคำสอนที่สมบูรณ์ครบถ้วนที่สุดที่จะเป็นครรลองหรือธรรมนูญของชีวิตมนุษย์และญิน โดยไม่ต้องอาศัยคำสอนอื่นใดอีกนอกจากความรู้แขนงสาขาต่าง ๆ ที่มีฐานะเป็นเพียงสิ่งที่จะเสริมสร้างความเข้าใจต่ออัลกุรอานให้สมบูรณ์เท่านั้น

5. ข้อเท็จจริงที่ปรากฏในสมัยของท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม นั้น กลับแตกต่างอย่างตาลปัตรกับชีวิตของมนุษย์ในยุคเรา โดยที่คนส่วนใหญ่ แม้กระทั่งคนมุสลิมเอง ที่ต่างก็พยายามศึกษาวิชาความรู้ทั้งหมด จากการศึกษา ค้นคว้า วิจัย และข้อเขียนของมนุษย์ในแขนงสาขาต่าง ๆ ในโลกนี้อย่างจริงจัง ยกเว้นเนื้อหาสาระของอัลกุรอานที่พวกเขาเกียจคร้านและไม่ใส่ใจที่จะศึกษา(สำหรับคนที่เรียนอยู่แล้ว) หนักไปกว่านั้น พวกเขาส่วนใหญ่พากันละทิ้งการศึกษาเนื้อหาสาระของอัลกุรอานอย่างสิ้นเชิง ดังสภาพจริงที่ปรากฏในสังคมมุสลิมแถบอาเซียนของเรา ซึ่งเป็นอยู่เช่นนี้มานานถึงเจ็ดหรือแปดศตวรรษมาแล้ว สุบหานัลลอฮฺ !

6. บรรดาการสรรเสริญเป็นสิทธิของอัลลอฮฺผู้ทรงให้ความดีทั้งหลายสำเร็จลุล่วง ในสมัยหลังมานี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในต้นศตวรรษที่สิบห้าแห่งฮิจญ์เราะฮฺศักราช อัลลอฮฺได้ทรงอนุมัติให้เหล่าบ่าวของพระองค์ในอาเซียนที่มีความรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่ปัตตานีดารุสสลาม ได้ทำหน้าที่ในการอรรถาธิบายอายะฮฺต่าง ๆ ของอัลกุรอานแก่ประชาชาติอิสลาม ทั้งผ่านการ

---

[101]เศาะฮีหฺมุสลิม เลขที่ 3004

สอนในที่ชุมนุมวิชาการ (مجلس العلم) โรงเรียน ปอเนาะ มหาวิทยาลัย และที่อื่นๆ พร้อมทั้งได้มีการเขียนตัฟสีรฺเป็นภาษาถิ่น มลายูและไทย เช่น ตัฟสีรฺ อัซ–ซิกรุล หะกีม, ตัฟสีรฺ อัล–บะยาน เกี่ยวกับความหมายของอัลกุรอาน เป็นต้น บรรดาการสรรเสริญและบุญคุณเป็นสิทธิของอัลลอฮฺเท่านั้น

ด้วยเหตุนี้ ข้าพเจ้าใคร่ขอเรียกร้องเชิญชวนพี่น้องมุสลิมทั้งหลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักวิชาการตามปอเนาะ โรงเรียน และมหาวิทยาลัย ได้พยายามฟื้นฟูความศรัทธาของแต่ละคน ผ่านการเรียนการสอนอัลกุรอานอันทรงเกียรติ ในฐานะที่มันเป็นวิถีแห่งการดำเนินชีวิตที่สมบูรณ์ที่สุดแล้วจากอัลลอฮฺผู้ทรงรู้ผู้ทรงปรีชาญาณที่ประทานมายังมนุษย์และญิน ผ่านการอรรถาธิบายและการปฏิบัติตามสุนนะฮฺของท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ผู้ปราศจากบาป มลทิน การทรยศ และความผิดใด ๆ พร้อมทั้งการอรรถาธิบายที่ถูกต้องตามบรรดานักวิชาการตัฟสีรฺที่เป็นที่ยอมรับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากเหล่า อัส–สะละฟุศ ศอลิหฺ

ความศรัทธา อันที่หมายความว่า เป็นความเชื่อมั่นในจิตใจ กล่าวออกมาเป็นถ้อยคำ และปฏิบัติด้วยประสาทสัมผัสทั้งห้า นั่นคือ พยายามอ่าน ศึกษาถึงเนื้อสาระ ปฏิบัติตามคำสอนหุกุมและวิทยปัญญาของอัลกุรอาน พร้อมทั้งเผยแผ่อัลกุรอานออกไปในรูปของการดะอฺวะฮฺและญิฮาด ในฐานะที่อัลกุรอานเป็นคำสอนแห่งความเมตตาแก่มวลมนุษยชาติและญิน ขออัลลอฮฺทรงประทานความสำเร็จ

เราจะต้องจารึกลงบนหน้ากระดาษแห่งอายุขัยในแต่ละวันของแต่ละคน ด้วยอัญมณีและเพ็ชรอันสูงค่ายิ่งจากกลุ่มอายะฮฺต่าง ๆ ที่เราหยิบมาจากอัลกุรอานอันทรงเกียรติ ที่เราอ่าน หรือสดับฟัง หรือท่องจำ ด้วยความ

เข้าใจ พร้อมทั้งนำมาปฏิบัติใช้ในชีวิตจริง โดยผ่านกระบวนการหะละเกาะฮฺอัลกุรอาน หรือการอ่านคนเดียวตามกำลังความสามารถตัวเองนอกจากการอ่านในนมาซ เผื่อว่าชีวิตของเราจะได้มีความเจิดจรัส ทั้งในโลกนี้และในปรโลก อามีน

หก : การละทิ้งอัลกุรอานคือวิบัติและนรก

เราลองมาใคร่ครวญดูกลุ่มอายะฮฺที่บอกถึงบั้นปลายสุดท้ายของบรรดาผู้ผลักไสคำสอนของอัลกุรอาน ที่พวกเขาต้องพบในโลกดุนยานี้และในโลกหน้า พร้อมกับคำร้องเรียนของบรรดาผู้อธรรม และคำอุทธรณ์ของท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ต่อพระผู้เป็นเจ้าในวันกิยามะฮฺ หรือในโลกนี้ เกี่ยวกับการปฏิเสธอัลกุรอานของหมู่ชนของท่าน อัลลอฮฺตรัสว่า

﴿ وَمَنۡ أَعۡرَضَ عَن ذِكۡرِي فَإِنَّ لَهُۥ مَعِيشَةٗ ضَنكٗا وَنَحۡشُرُهُۥ يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِ أَعۡمَىٰ ١٢٤
قَالَ رَبِّ لِمَ حَشَرۡتَنِيٓ أَعۡمَىٰ وَقَدۡ كُنتُ بَصِيرٗا ١٢٥ قَالَ كَذَٰلِكَ أَتَتۡكَ ءَايَٰتُنَا فَنَسِيتَهَاۖ
وَكَذَٰلِكَ ٱلۡيَوۡمَ تُنسَىٰ ١٢٦ وَكَذَٰلِكَ نَجۡزِي مَنۡ أَسۡرَفَ وَلَمۡ يُؤۡمِنۢ بِـَٔايَٰتِ رَبِّهِۦۚ وَلَعَذَابُ
ٱلۡأٓخِرَةِ أَشَدُّ وَأَبۡقَىٰٓ ﴾

ความว่า **“และผู้ใดผินหลังปฏิเสธอัลกุรอานที่เป็นการตักเตือนให้ระลึกถึงข้า (อัลลอฮฺ) แท้จริงสำหรับเขาคือ การมีชีวิตอยู่อย่างคับแค้น (ในดุนยาและในหลุมฝังศพของเขา) และเราจะให้เขาฟื้นคืนชีพในวันกิยามะฮฺในสภาพของคนตาบอด เขากล่าวว่า ข้าแต่พระเจ้าของข้าพระองค์ ทำไมพระองค์จึงทรงให้ข้าพระองค์ฟื้นคืนชีพขึ้นมาในสภาพของคนตาบอดเล่า ทั้ง ๆ ที่ข้าพระองค์เคยเป็นคนตาดีมองเห็นมาก่อน พระองค์ตรัสว่า เช่นนั้นแหละคือการตอบแทน ในเมื่อโองการทั้งหลายของเรา**

ได้มีมายังเจ้า (เพื่ออธิบายเส้นทางการดำเนินชีวิตของเจ้าในดุนยา) เจ้าก็ผลักไสทำเป็นลืมมัน (ทำไม่รู้ไม่เห็นเหมือนคนตาบอด) และในทำนองเดียวกัน วันนี้เจ้าก็จะถูกผลักไสและถูกหลงลืม (ในสภาพเหมือนคนตาบอด) และเช่นเดียวกันนั้น เราจะตอบแทนผู้ที่ล่วงละเมิดขอบเขต และไม่ศรัทธาต่อโองการทั้งหลายของพระเจ้า และแน่นอนการลงโทษในปรโลกนั้นสาหัสยิ่งและยาวนานยิ่ง” [102]

ในการอธิบายอายะฮฺดังกล่าวนี้ อิบนุ อับบาส และ อิบนุ กะษีรฺ ได้กล่าวว่า (**معيشة ضنكا**) ชีวิตคับแค้นในที่นี้หมายถึง ชีวิตที่อับปยศในโลกดุนยา ที่ไม่มีความสงบนิ่งในใจ หัวใจจะกระวนกระวายอยู่ตลอดเวลา เพราะความหลงทาง ถึงแม้ว่าโดยผิวเผินแล้วอาจจะดูว่ามีความสำราญต่าง ๆ มากมาย ในเรื่องครอบครัว อาหารการกิน และเสื้อผ้าอาภรณ์ แต่โดยความจริงแล้วหัวใจจะคงอยู่ในสภาพคลางแคลงลังเล เคว้งคว้าง และกระสับกระส่าย เพราะความอัปยศของชีวิตที่คับแค้น

ตามความเห็นของ อบู สะอีด, อบู สะละมะฮฺ และ อบู ฮุร็อยเราะฮฺ ซึ่งเป็นความเห็นที่รับมาจากท่านเราะสูล ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ได้อธิบายว่า ชีวิตที่คับแค้นดังกล่าวหมายถึงการลงโทษในหลุมศพ ซึ่งอัลลอฮฺจะทรงทำให้หลุมศพบีบเข้ามาจนกระทั่งกระดูกซี่โครงสอดทับกัน พร้อมกันนั้นพระองค์จะส่งงูจำนวนเก้าสิบเก้าตัวที่มารุมกัดร่างของเขาในหลุมศพจนถึงวันกิยามะฮฺ [103]

---

[102] สูเราะฮฺฏอฮา อายะฮฺที่ 124-127

[103] รายงานโดย อัล-บัซซารฺ และ อบู ซุรอะฮฺ ด้วยสายรายงานที่หะสัน ดู ตัฟสีรฺ อิบนิ กะษีรฺ 3/28

นั่นแหละคือผลตอบแทนสำหรับคนที่บอกปัดอัลกุรอานที่เป็นคำสอนและการตักเตือนของอัลลอฮฺแก่ปวงบ่าวของพระองค์ นั่นคือ การมีชีวิตที่คับแค้นในโลกดุนยาในรูปของการมีชีวิตที่ไม่เป็นสุข ซึ่งหลายคนถึงกับฆ่าตัวตาย ในขณะที่ยามอยู่ในหลุมศพก็จะถูกลงโทษด้วยการทรมานที่เจ็บปวดยิ่ง ด้วยการบีบอัดเข้ามาของหลุมศพจนทำให้กระดูกซี่โครงซ้อนทับ และยังมีงูอีกจำนวนมากคอยรุมกัดอย่างสยดสยอง จนกว่าจะฟื้นคืนชีพอีกครั้ง แล้วในวันกิยามะฮฺก็ยังตื่นขึ้นมาในสภาพหูหนวกตาบอดและเป็นใบ้อีก มากไปกว่านั้นอาจจะต้องเดินไถด้วยใบหน้าและถูกไล่ต้อนให้เข้านรกญะฮันนัม วัลอิยาซุบิลลาฮฺมินซาลิก ขออัลลอฮฺปกป้องเราจากสิ่งนั้นด้วยเถิด

จงฟังพระดำรัสของอัลลอฮฺที่ว่า

﴿ وَنَحْشُرُهُمْ يَوْمَ ٱلْقِيَـٰمَةِ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ عُمْيًا وَبُكْمًا وَصُمًّا ۖ مَّأْوَىٰهُمْ جَهَنَّمُ ۖ كُلَّمَا خَبَتْ زِدْنَـٰهُمْ سَعِيرًا ﴿٩٧﴾ ذَٰلِكَ جَزَآؤُهُم بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا۟ بِـَٔايَـٰتِنَا ... ﴾

ความว่า **“และเราได้รวบรวมพวกเขาเหล่านั้น (ที่ปฏิเสธโองการต่าง ๆ ของเรา) ในวันกิยามะฮฺ โดยให้พวกเขาเดินไถบนใบหน้าของพวกเขา ในสภาพที่ตาบอด เป็นใบ้ และหูหนวก ที่พำนักของพวกเขาก็คือนรกญะฮันนัม ที่ซึ่งทุกครั้งเวลาจะมอดดับเราก็จะเพิ่มเปลวเพลิงขึ้นมาอีก นั่นแหละคือผลตอบแทนจากการที่พวกเขาปฏิเสธโองการต่าง ๆ ของเรา ...”**[104]

[104] สูเราะฮฺอัล-อิสรออ์ อายะฮฺที่ 97-98

โอ้ บรรดาผู้ที่ผลักไสอัลกุรอานและโองการต่าง ๆ ของอัลลอฮฺ จงเอาบทเรียนด้วยการใคร่ครวญถึงเนื้อหาในอายะฮฺเหล่านี้เถิด เพื่อว่าพวกเราจะได้ปลอดภัยจากบั้นปลายอันเลวร้ายที่น่าสะพรึงกลัวนั้น

อัลลอฮฺตรัสว่า

﴿ وَيَوۡمَ يَعَضُّ ٱلظَّالِمُ عَلَىٰ يَدَيۡهِ يَقُولُ يَٰلَيۡتَنِي ٱتَّخَذۡتُ مَعَ ٱلرَّسُولِ سَبِيلٗا ٢٧ يَٰوَيۡلَتَىٰ لَيۡتَنِي لَمۡ أَتَّخِذۡ فُلَانًا خَلِيلٗا ٢٨ لَّقَدۡ أَضَلَّنِي عَنِ ٱلذِّكۡرِ بَعۡدَ إِذۡ جَآءَنِيۗ وَكَانَ ٱلشَّيۡطَٰنُ لِلۡإِنسَٰنِ خَذُولٗا ٢٩ وَقَالَ ٱلرَّسُولُ يَٰرَبِّ إِنَّ قَوۡمِي ٱتَّخَذُواْ هَٰذَا ٱلۡقُرۡءَانَ مَهۡجُورٗا ٣٠ ﴾

ความว่า **“และ(จงนึกถึง)วันที่ผู้อธรรม(ที่ไม่ยอมรับอัลกุรอานเป็นวิถีชีวิต)จะกัดสองมือของตัวเอง พร้อมกับกล่าวว่า จะดีขนาดไหนถ้าว่าก่อนหน้านี้ฉันได้ยึดแนวทางร่วมกับเราะสูล โอ้ว่าวิบัติมหันต์ยิ่งนักสำหรับฉัน จะดีขนาดไหนหากฉันไม่ได้ยึดคน ๆ นั้นเป็นมิตรแท้ แน่แท้เขาได้ทำให้ฉันหลงออกจาก(การปฏิบัติตาม)อัลกุรอาน เมื่ออัลกุรอานได้มีมายังฉัน และมารร้ายนั้นหันเหมนุษย์ออกจากสัจธรรมของอัลกุรอาน และเราะสูลได้อุทธรณ์ว่า ข้าแต่พระผู้อภิบาลของข้า แท้จริงหมู่ชนของข้าได้ถือเอาอัลกุรอานเป็นสิ่งที่ถูกฮิจญ์เราะฮฺ(คือปฏิเสธและไม่ปฏิบัติตาม)”** [106]

ในการอธิบายอายะฮฺ ท่านอิบนุ กะษีรฺกล่าวว่า **“ส่วนหนึ่งที่ถือเป็นการฮิจญ์เราะฮฺจากอัลกุรอาน คือการไม่ศรัทธาต่ออัลกุรอาน ไม่**

[106] สูเราะฮฺอัล-ฟุรกอน อายะฮฺที่ 30

ไตร่ตรองใคร่ครวญอัลกุรอาน ไม่พยายามทำความเข้าใจ ไม่ปฏิบัติตามอัลกุรอาน หันห่างจากการสดับฟังหรือการศึกษาอัลกุรอานไปสู่สิ่งอื่น ทั้งหมดนั้นถือเป็นการฮิจญ์เราะฮฺจากอัลกุรอานทั้งสิ้น"[107]

โอ้ประชาชาติอิสลาม แม้ว่าอายะฮฺนี้จะเป็นเรื่องที่เราะสูล ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม แสดงความหนักใจและอุทธรณ์ต่ออัลลอฮฺเกี่ยวกับพวกปฏิเสธอัลกุรอาน แต่เราที่เป็นคนมุสลิมเองจะต้องระมัดระวังว่าเราด้วยหรือไม่ที่จัดอยู่ในกลุ่มคนที่ฮิจญ์เราะฮฺจากอัลกุรอานตามคำอธิบายของนักวิชาการตัฟสีรฺที่ได้รับความเชื่อถือ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคหลัง ๆ นี้ที่เราจะเห็นว่าบรรดามุสลิมต่างพยายามศึกษาวิชาความรู้ต่าง ๆ ทุกแขนงสาขา นอกจากวิชาอัลกุรอานเท่านั้นที่พวกเขาไม่ศึกษา สุบหานัลลอฮฺ

หรือมีคนมุสลิมบางส่วนที่เชี่ยวชาญในการอ่านอัลกุรอานด้วยเสียงที่ไพเราะ แถมบางทียังท่องจำอีกด้วย แต่กลับหาได้ปฏิบัติตามอัลกุรอานไม่ แล้วประสาอะไรกับคนที่ต่อต้านอัลกุรอาน พวกเขาเรียนหรือท่องจำอัลกุรอานแบบโอ้อวด (رِيَاءٌ)หรือไม่ก็กลับกลอก(نِفَاقٌ)หรือเพียงเพื่อแสวงหาชีวิตในโลกนี้เท่านั้น นั่นแหละคือคนมุนาฟิกส่วนใหญ่ในหมู่ประชาชาติของมุหัมมัด ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม[108]

---

[107] ตัฟสีรุล-กุรฺอานิล-อะซีม โดย อิบนุ กะษีรฺ 3/423

[108] ดูหะดีษ อะหฺมัด 2/175, สิลสิละตุล-หะดีษิศ-เศาะหี้หะฮฺ ของอัล-อัลบานีย์ เลขที่ 3/50

เจ็ด : หะละเกาะฮฺอัลกุรอาน

7.1 สารัตถะของหะละเกาะฮฺอัลกุรอาน

หะละเกาะอัลกุรอานคือการรวมกลุ่มกันของคนเพื่อศึกษาอัลกุรอาน ซึ่งโดยข้อเท็จจริงแล้ว หะละเกาะฮฺอัลกุรอานถือได้ว่าเป็นความหมายต่าง ๆ ดังนี้ :

[حَلَقَةُ الرُّوْحِ وَالْحَيَاةِ]	หะละเกาะฮฺของรูหฺ(จิตวิญญาณ)และชีวิต
[حَلَقَةُ النُّوْرِ وَالْبَصِيْرَةِ]	หะละเกาะฮฺของแสงสว่างและการมองเห็นที่ชัดเจน
[حَلَقَةُ الذِّكْرِ وَالْحِكْمَةِ]	หะละเกาะฮฺของซิกฺร์(การรำลึก)และหิกมะฮฺ(วิทยปัญญา)
[حَلَقَةُ الرَّحْمَةِ وَالْبَرَكَةِ]	หะละเกาะฮฺของความเมตตาและความจำเริญ
[حَلَقَةُ الْهُدَى وَالذِّكْرَى]	หะละเกาะฮฺของทางนำและการตักเตือน
[حَلَقَةُ الْكِتَابِ وَالْفُرْقَانِ]	หะละเกาะฮฺของคัมภีร์และการจำแนกแยกแยะ
[حَلَقَةُ الْبَيَانِ وَالْبُرْهَانِ]	หะละเกาะฮฺของการอธิบายและหลักฐานอันเข้มแข็ง
[حَلَقَةُ الْمَوْعِظَةِ وَالتَّذْكِرَةِ]	หะละเกาะฮฺของบทเรียนและข้อเตือนสติ

[حَلَقَةُ الشِّفَاءِ وَالشَّفَاعَةِ]	หะละเกาะฮฺของการเยียวยาและการช่วยเหลือไถ่โทษ
[حَلَقَةُ الْحَقِّ وَالْمِيْزَانِ]	หะละเกาะฮฺของสัจธรรมและความยุติธรรม
[حَلَقَةُ التَّوَاصِي بِالْحَقِّ وَالصَّبْرِ]	หะละเกาะฮฺของการกำชับสั่งเสียกันให้ดำรงอยู่บนสัจธรรมและขันติธรรม
[حَلَقَةُ الْإِيْمَانِ وَالْمَأْدُبَةِ]	หะละเกาะฮฺของการศรัทธาและสำรับอาหาร(ทางรูหฺ, จิตใจและปัญญา)
[حَلَقَةُ الْحَبْلِ وَالْإِعْتِصَامِ]	หะละเกาะฮฺของสายเชือกแห่งอัลลอฮฺและการยึดมั่น

7.2 หะละเกาะฮฺอัลกุรอานคืออะไร ?

วิธีการที่ดีที่สุดในการศึกษาเนื้อหาสาระของอัลกุรอานด้วยวิธี *ตะดับบุรฺ* (ไตร่ตรองใคร่ครวญ) และตะดารุส (การศึกษาร่วมกัน) คือการจัดหะละเกาะฮฺอัลกุรอาน ซึ่งมีหลายรูปแบบ เช่น

หนึ่ง หะละเกาะฮฺตะดารุส – กลุ่มศึกษาอัลกุรอานร่วมกัน

สอง หะละเกาะฮฺเพื่อการเรียนและสอนอัลกุรอาน หรือท่องจำอัลกุรอาน

สาม มัจญ์ลิซุลอิลมี วัซซิกรฺ – ชุมนุมทางวิชาการและการรำลึกถึงอัลลอฮฺ

ประเภทที่หนึ่ง กลุ่มศึกษาอัลกุรอานร่วมกัน

[حلقة تدارس القرآن] หะละเกาะฮฺ ตะดารุส อัลกุรอาน (กลุ่มศึกษาอิสลามร่วมกัน) จัดได้ดังนี้

1. **รูปแบบโดยรวม** คือ จัดกลุ่มนั่งล้อมวงกันเป็นรูปทรงกลม (حلقة) โดยที่แต่ละคนมีอัลกุรอานเป็นเล่มอยู่ในมือ ทุกคนอยู่ภายในการนำของผู้ที่ทุกคนเห็นว่าเป็นผู้ที่มีความเข้าใจมากกว่า หรือมีอายุมากกว่าคนอื่น ๆ โดยเขาจะเป็นผู้เริ่มอ่านอัลกุรอานตามจำนวนอายะฮฺที่กำหนดไว้ด้วยหลักตัจญ์วีด(อักขระวิธีที่ถูกต้องของการอ่านอัลกุรอาน) ในขณะที่สมาชิกทุกคนในกลุ่มนิ่งสดับฟังพร้อมกับดูตามไปในอัลกุรอานของแต่ละคนอย่างพินิจใคร่ครวญ หลังจากการอ่านเสร็จ อย่างน้อย 4–5 อายะฮฺให้เขาหยุด แล้วสั่งให้สมาชิกกลุ่มหะละเกาะฮฺที่นั่งถัดไปทางขวามือของเขาอ่านอายะฮฺต่อ ๆ ไปในจำนวนเดียวกัน โดยที่เขาและสมาชิกคนอื่นนิ่งสดับฟังพร้อมกับดูตามไปในอัลกุรอานของแต่ละคนอย่างพินิจใคร่ครวญ เมื่อสมาชิกคนที่สองอ่านครบตามจำนวน 4–5 อายะฮฺหัวหน้ากลุ่มจะบอกให้หยุดพร้อมทั้งขอดุอาอ์ให้แก่สมาชิกคนนั้น แล้วก็สั่งให้สมาชิกคนถัดไปทางขวามือของคนที่สองอ่านต่อ 4–5 อายะฮฺ ทำเช่นนั้นต่อ ๆ ไป ทีละคน ๆ จนครบสมาชิกกลุ่มทุกคน

2. **จำนวนสมาชิกกลุ่มหะละเกาะฮฺศึกษาอัลกุรอาน** กำหนดขึ้นตามสภาพ อาจจะมีเพียงสองคน เหมือนท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัมกับมะลักญิบรีล อะลัยฮิสสลาม หรือมีสามคน หรือมากกว่านั้น ไปจนถึงจำนวนมาก แต่จำนวนที่ดีที่สุดนั้นน่าจะอยู่ที่ 5–12 คนต่อหนึ่งหะละเกาะฮฺ

3. ระดับของหะละเกาะฮฺอัลกุรอาน หะละเกาะฮฺตะดารุส อัลกุรอานมีหลายระดับ ได้แก่

– หะละเกาะฮฺระดับครอบครัว ประกอบด้วย พ่อ แม่ ลูก ลูกเขย ลูกสะใภ้ หรือหลาน ๆ ภายใต้การนำของพ่อ ปู่ หรือแม่ หะละเกาะฮฺระดับครัวนี้สำคัญมาก ๆ ทั้งนี้ก็เพื่อกระชับและสร้างความเข้มแข็งมั่นคงของความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวด้วยสายเชือกอันมั่นคงแห่งองค์อัลลอฮฺ และเพื่อสร้างรูหฺ/จิตวิญญาณแห่งความสงบสุขขึ้นภายในครอบครัว ด้วยเหตุนี้ แต่ละคนจะต้องประกาศสโลแกน หรือคติพจน์ว่า **"หนึ่งครอบครัวหนึ่งหะละเกาะฮฺ"** เพื่อสร้างครอบครัวที่สงบสุข **"ครอบครัวที่เปี่ยมด้วยสะกีนะฮฺ และ สะอีดะฮฺ"**

– หะละเกาะฮฺระดับคนทำงานในสำนักงานหรือองค์กรเดียวกัน โดยมีหัวหน้าสำนักงานหรือหัวหน้าองค์กรเป็นผู้นำ

– หะเกาะฮฺระดับอิมามกับกรรมการมัสญิด หรือสับปุรุษ (มะอ์มูม)ของมัสยิด โดยมีอิมามเป็นหัวหน้า

– หะละเกาะฮฺระดับพี่น้องมุสลิมชายหรือหญิงที่มีอายุรุ่นราวคราวเดียวกัน มีความรู้ระดับใกล้เคียงกัน และมีที่อยู่หรือที่ทำงานใกล้เคียงกัน เช่นครูของปอเนาะหรือโรงเรียนแต่ละแห่ง อาจารย์ของมหาวิทยาลัย หรือระหว่างเพื่อน ๆ ที่รู้จักกัน หรือระหว่างเพื่อนบ้าน

– หะละเกาะฮฺระดับนักเรียน นิสิต นักศึกษาในทุกระดับที่ไม่มีความแตกต่างกันมากในเรื่องอายุและความรู้ โดยหะละเกาะฮฺจะต้องมีผู้นำ

กลุ่มเป็นครูหรือนักเรียน นิสิต นักศึกษาที่มีอายุมากที่สุดพร้อมทั้งเป็นผู้ที่มีความเข้าใจในอัลกุรอานด้วย

*คำว่า **ตะดารุส อัลกุรอาน** (تدارس القرآن) หมายถึง การสับเปลี่ยนหมุนเวียนกันอ่านและศึกษาอัลกุรอานภายในกลุ่ม โดยที่ทุกคนมีส่วนร่วมหรือเรียกว่าเป็นการร่วมกันอ่านและร่วมกันศึกษาอัลกุรอานระหว่างสมาชิกภายในหะละเกาะฮฺ ทั้งนี้ก็เพื่อแสวงหาความสงบร่มเย็น (สะกีนะฮฺ) ความเมตตา และทางนำจากอัลกุรอานมาขับเคลื่อนนาวาชีวิตไปสู่ความพึงพอใจของอัลลอฮฺและสวนสวรรค์ของพระองค์

คำว่า **"ตะดารุส"** (تدارس) มาจากคำว่า ดะ–เราะ–สะ (**دَرَسَ**) แปลว่า เรียน, ศึกษา

4. เวลาในการทำหะละเกาะฮฺ เวลาที่ดีที่สุดในการทำหะละเกาะฮฺระหว่างสมาชิก คือครึ่งชั่วโมง ถึงหนึ่งชั่วโมง ของทุก ๆ วัน เช่นหลังจากนมาซศุบห์ หรือหลังนมาซใดนมาซหนึ่งในห้าเวลา หรือทุกสัปดาห์ครั้งละหนึ่งชั่วโมงหรือมากกว่าโดยให้เป็นไปตามการตกลงร่วมกันของสมาชิก แต่ความถี่ของการทำหะเกาะฮฺไม่ควรน้อยกว่าสองอาทิตย์ครั้ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเดือนเราะมะฎอน

5. สถานที่ทำหะละเกาะฮฺ สถานที่ที่ดีที่สุดของการทำหะละเกาะฮฺ คือ มัสญิด บ้านหลังใดหลังหนึ่งของอัลลอฮฺ (بَيْتٌ مِنْ بُيُوْتِ اللهِ) หรือที่ไหนก็ได้ขึ้นอยู่กับการตกลงของสมาชิก ข้อสำคัญคือเป็นสถานที่สะอาด สงบและ

ปลอดภัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งหะละเกาะฮฺระหว่างสมาชิกของครอบครัวซึ่งน่าจะเหมาะสมที่สุดถ้าหากว่าทำกันในบ้านของตัวเอง

6. ข้อปฏิบัติระหว่างการทำหะละเกาะฮฺ

1) มีความศรัทธาและรักในอัลกุรอาน พร้อมที่จะรับคำสอนมาปฏิบัติตามกำลังความสามารถ

2) มีความความศรัทธาว่าอัลลอฮฺและบรรดามลาอิกะฮฺของพระองค์อยู่พร้อมกับเขา

3) ร่างกายอยู่ในสภาพที่สะอาดจากหะดัษใหญ่และหะดัษเล็ก ถ้าทำได้ควรแปลงฟันพร้อม ๆ กับอาบน้ำนมาซก่อนทำหะเกาะฮฺ ส่วนพี่น้องสตรีที่มีหะดัษใหญ่(มีประจำเดือน หรือเลือดหลังคลอดบุตร)สามารถเข้าร่วมหะละเกาะฮฺได้โดยไม่ต้องอ่านอัลกุรอาน

4) สวมใส่เสื้อผ้าที่สะอาด (وَثِيَابَكَ فَطَهِّرْ)

5) หากทำหะละเกาะฮฺในมัสญิดให้ตั้งเจตนาเอียะอฺติกาฟด้วย

6) ถืออัลกุรอานหรือหนังสือตัฟสีรฺด้วยอากัปกิริยาที่ให้เกียรติต่ออัลกุรอานและหนังสือนั้น

7) ยึดมั่นปฏิบัติตามระเบียบวินัยและเวลาของหะละเกาะฮฺ

8) พยายามถอดบทเรียนจากอายะฮฺที่ร่วมศึกษา เพื่อเอามาเป็นวิถีชีวิต ไม่ว่าในด้านอะกีดะฮฺ อิบาดะฮฺ มารยาท และการปฏิสัมพันธ์/ธุรกรรมกับคนอื่น ฯลฯ

7. วิธีการจัดหะละเกาะฮฺตะดารุสอัลกุรอาน

1) เลือกผู้ที่จะทำหน้าที่เป็นหัวหน้ากลุ่ม (رَائِدُ الحَلْقَةِ) หะละเกาะฮฺตะดารุสขึ้นมาหนึ่งคน โดยเป็นผู้ที่มีความรู้ มีประสบการณ์ และมีอายุมากกว่าสมาชิกคนอื่น ๆ ทั้งนี้ ไม่ว่าหะละเกาะฮฺนั้นจะเป็นหะละเกาะฮฺชั่วคราว หรือหะละเกาะฮฺต่อเนื่อง

2) สมาชิกหะละเกาะฮฺแต่ละคนจะต้องมีอัลกุรอานที่เป็นเล่ม (مُصْحَفٌ) หรือหนังสือตัฟสีรฺเล่มหนึ่งอยู่กับตัว และต้องให้เกียรติกับอัลกุรอานหรือหนังสือตัฟสีรฺนั้น

3) การตะดารุสเริ่มต้นจากหัวหน้ากลุ่ม โดยให้หัวหน้าอ่านก่อนสักสี่ห้าอายะฮฺ แล้วเรียงลำดับไปทางขวามือ ไปจนถึงสมาชิกคนสุดท้าย

4) กล่าวขอความคุ้มครองต่ออัลลอฮฺให้พ้นจากมารร้ายที่ถูกสาปแช่ง (أَعُوْذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيْمِ) ทุก ๆ ครั้งก่อนอ่านอัลกุรอาน

5) จำนวนอายะฮฺที่อ่านแต่ละครั้งเป็นไปตามจำนวนที่ถูกกำหนด สมาชิกแต่ละคนอ่านในจำนวนที่เหมาะสมกับเขา ตามคำชี้แนะของหัวหน้ากลุ่มนั้น ๆ

6) หัวหน้ากลุ่มหะละเกาะฮฺจะต้องเตรียมและลำดับบทเรียนของหะเกาะฮฺอย่างเฉลียวฉลาด โดยที่การอ่านหรือหยุดอ่านของสมาชิกแต่ละคน ต้องเป็นไปตามคำสั่งของหัวหน้ากลุ่ม

7) เมื่อสมาชิกคนหนึ่งอ่าน สมาชิกคนอื่น ๆ จะต้องนิ่งสดับฟังด้วยความตั้งใจ พร้อมทั้งใคร่ครวญถึงความหมาย ประหนึ่งว่าอายะฮฺเหล่านั้นเพิ่งถูกประทานลงมาแก่สมาชิกลุ่มหะละเกาะฮฺนั้น ๆ

8) สมาชิกทุกคนมีสิทธิทักท้วงการอ่านอัลกุรอานที่ผิดพลาดของพี่น้องของเขา โดยเฉพาะอย่างยิ่งความผิดพลาดที่ถึงกับทำให้ความหมายเปลี่ยนไป

9) การอ่านอัลกุรอานต้องเป็นไปตามหลักตัจญ์วีดและหลักกิรออะฮฺต่าง ๆ ที่เป็นที่ยอมรับ อ่านด้วยเสียงที่ไพเราะ พร้อมทั้งด้วยสำนึกว่าอัลลอฮฺและบรรดามลาอิกะฮฺ *หะฟะเซาะฮฺ* และ *กาติบีน* ของพระองค์กำลังฟังและจดบันทึกการงานของเขาอยู่

10) สมาชิกแต่ละคนพยายามท่องจำอายะฮฺอัลกุรอานตามจำนวนที่กำหนด

11) หลังจากการอ่านเสร็จสิ้น ให้มีการเลือกบางอายะฮฺเพื่อนำมาตัฟสีรฺหรืออรรถาธิบายโดยผู้ที่มีความเข้าใจการตัฟสีรฺอัลกุรอาน แต่หากไม่มีผู้มีความรู้ ก็เพียงพอแค่การอ่านโดยไม่ต้องมีการตัฟสีรฺ

12) จะเป็นการดี หากว่าหลังจากเสร็จสิ้นจากการอ่านอัลกุรอานแล้ว ต่อด้วยการอ่านหะดีษสักหนึ่งหรือสองหะดีษที่เศาะฮีหฺ (صَحِيحٌ) หรือหะสัน (حَسَنٌ) จากหนังสือหะดีษที่มีชื่อเสียง เช่น ตัวบทหะดีษสี่สิบของอิมาม อัน–นะวะวีย์ (مَتْنُ الْأَرْبَعِيْنَ لِلنَّوَوِيِّ) หรือหนังสืออื่นตามหลักสูตรที่กำหนด ทั้งนี้ เพราะว่าหะดีษของท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ถือเป็นวะห์ยูที่มาอธิบาย

เนื้อหาสาระของอัลกุรอานเพิ่มเติม แล้วจึงต่อด้วยการอ่านชีวประวัติของท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม โดยใช้เวลาสั้น ๆ ไม่กี่นาที หลังจากนั้นเปิดโอกาสให้ทุกคนได้พูดเกี่ยวสภาพของตนเอง สถานการณ์ของประชาชาติอิสลาม และสภาพของมนุษยชาติในโลก โดยอาศัยหรือบูรณาการกับคำสอนของอัลลอฮฺและเราะสูลของพระองค์ ด้วยการอ้างอิงจากหนังสือด้านการดะอฺวะฮฺและข้อมูลร่วมสมัย พร้อม ๆ กับการให้แต่ละคนได้ประเมินตนเองตามหลักสูตที่กำหนด

13) ให้กำหนดเวลา และหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละคนในทุก ๆ ครั้งที่มีการทำหะละเกาะฮฺ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักสูตรและสภาพการณ์ เช่น อัลกุรอานกับตัฟสีรฺ หะดีษกับคำอธิบายหะดีษชีวประวัติของท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม และอื่น ๆ ตามบรรยากาศและสถานการณ์ โดยแบ่งเวลาครึ่งหนึ่งจากเวลาทั้งหมดให้กับอัลกุรอานและตัฟสีรฺ

14) มีการประเมินตนในเรื่องความรับผิดชอบต่อ *อะมัล*[110] การ*ดะอฺวะฮฺ* การตักเตือนทั้งต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม

15) ปิดหะละเกาะฮฺแต่ละครั้งด้วยการให้ทุกคนอ่านดุอาอ์ตัสบีห์ กัฟฟาเราะฮฺ ว่า

(سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ، أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوْبُ إِلَيْكَ)[111]

[110]การปฏิบัติศาสนกิจต่าง ๆ – ผู้แปล

[111]หะดีษอัต–ติรฺมิซีย์ เลขที่ 3433, อบู ดาวูด เลขที่ 4857, 4859 และอัน–นะสาอีย์ เลขที่ 1344

ความว่า “มหาบริสุทธิ์ยิ่งแด่พระองค์ โอ้อัลลอฮฺ และด้วยการสรรเสริญพระองค์ ฉันขอปฏิญาณว่า ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากพระองค์ฉันขออภัยโทษต่อพระองค์ และขอกลับตัวยังพระองค์” พร้อมกับอ่านสูเราะฮฺ อัล–อัศร์ เพื่อรำลึกหลักในการดำเนินชีวิตที่เปี่ยมสุข แล้วจึงแยกย้ายกันด้วยสลามและดุอาอ์

สรุป หะละเกาะฮฺตะดารุสอัลกุรอาน มีจุดประสงค์เพื่ออ่านและเข้าใจหรือระลึกถึงคำสอนของอัลกุรอานอันทรงเกียรติ ในฐานะที่เป็นวิถีของการดำเนินชีวิต พร้อมกับเข้าใจถึงหิกมะฮฺ/วิทยปัญญาต่าง ๆ บนพื้นฐานอายะฮฺที่ว่า [112] ﴿وَيُعَلِّمُهُمُ ٱلۡكِتَٰبَ وَٱلۡحِكۡمَةَ﴾ เช่น หะดีษของท่านเราะสูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม การดะอฺวะฮฺเกี่ยวกับอิสลามในด้านประวัติศาสตร์และข้อเท็จจริงร่วมสมัย ศึกษาสภาพและสถานการณ์ของประชาชาติอิสลาม สภาพและสถานการณ์เกี่ยวกับมนุษยชาติ ตามหะดีษที่ว่า

((مَنْ لَمْ يَهْتَمَّ بِأَمْرِ الْمُسْلِمِيْنَ فَلَيْسَ مِنْهُمْ))[113]

ความว่า **“ผู้ใดก็ตามที่ไม่เอาใจใส่ต่อสถานการณ์ของพี่น้องมุสลิม เขาก็ไม่ใช่สมาชิกของประชาชาติอิสลามที่อยู่ในฐานะประชาชาติเดียวกัน/อุมมะฮฺวาหิดะฮฺ”**

พร้อมทั้งการประเมินตนของสมาชิกแต่ละคนของแต่ละหะละเกาะฮฺเกี่ยวกับหน้าที่ความรับผิดชอบที่เกี่ยวข้องกับแต่ละคน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

---

[112]สูเราะฮฺอัล–บะเกาะเราะฮฺ อายะฮฺที่ 129, สูเราะฮฺอาลิ อิมรอน อายะฮฺที่ 163 และสูเราะฮฺอัล–ญุมุอะฮฺ อายะฮฺที่ 2

[113] รายงานโดยอัฏ–เฏาะบะรอนีย์ ใน อัล–เอาสัฏ เลขที่ 7473, สิลสิละฮฺ อัฎ–เฎาะอีฟะฮฺ เลขที่ 312

การปฏิบัติอะมัลตามวิชาความรู้ที่ได้รับจากหะละเกาะฮฺตามหลักสูตรที่กำหนด ตามที่ท่านอุมัร บิน อัล-ค็อฏฏอบ ได้บอกว่า “พวกท่านจงคิดบัญชี/ประเมินตัวเองเสียตอนนี้ ก่อนที่พวกเท่าจะถูกคิดบัญชีโดยเอกองค์อัลลอฮฺในวันอาคิเราะฮฺ” [114]

เพื่อให้บรรลุถึงวิถีแห่งการดำเนินชีวิตที่ดีที่สุด (الأقوم) เที่ยงตรงที่สุด จนนำไปสู่ฐานะของการเป็นประชาติที่ดีที่สุด-ค็อยเราะอุมมะฮฺ (كُنتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ)

ด้วยการแบ่งเวลาในหะละเกาะฮฺให้กับแขนงความรู้ต่าง ๆ ดังกล่าวด้วยไหวพริบอย่างเฉลียวฉลาด โดยให้แบ่งเวลากับอัลกุรอานและตัฟสีรฺไม่ต่ำกว่าครึ่งหนึ่งของเวลาทั้งหมด

ดังกล่าวนั้น คือวิถีชีวิตประจำวันและประจำสัปดาห์ของท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม กับเหล่าเศาะหาบะฮฺของท่าน โดยที่ท่านได้รับวะห์ยูอยู่เป็นนิตย์ และท่านก็ได้สาธยายวะห์ยูที่ลงมานั้นแก่เหล่าเศาะหาบะฮฺ และได้พยายามปฏิบัติตามคำสั่ง หุก่ม และวิทยปัญญาทั้งหมดจากวะห์ยูนั้น วัลลอฮุลมุวัฟฟิก-พระองค์อัลลอฮฺทรงเป็นผู้ให้ประสบความสำเร็จ

ประเภทที่สอง กลุ่มเรียน/สอน/ท่องจำอัลกุรอาน

ในจำนวนรูปแบบหะละเกาะฮฺ ก็คือ การเรียน การสอน และการท่องจำอัลกุรอาน ก็คือ การที่ครูสอนลูกศิษย์ ไม่ว่าลูกศิษย์จะเป็นเด็กหรือผู้ใหญ่ หรือการที่พ่อ/แม่สอนลูก ๆ ให้อ่านอัลกุรอานในบ้านของครูหรือบ้าน

---

[114] รายงานโดยอิบนุ อบี ชัยบะฮฺ ใน อัล-มุศ็อนนัฟ เลขที่ 34459

ของตัวเอง เพราะสุนนะฮฺประการหนึ่งของบรรดาเศาะหาบะฮฺก็คือ การเรียนและท่องจำอัลกุรอานตั้งแต่เล็ก ๆ เช่น ท่านอิบนุ อับบาส เราะฎิยัลลอฮุอันฮุมา และท่านอื่น ๆ

การเรียนอ่านอัลกุรอานสามารถกระทำได้ผ่านหลักสูตรที่หลากหลาย เช่น หลักสูตรกิรออาตี, หลักสูตรอิกเราะอ์ และ อื่น ๆ ซึ่งเป็นหลักสูตรที่จะทำให้สามารถอ่านอัลกุรอานได้ง่ายและเร็วขึ้น

ประเภทที่สาม มัจญ์ลิสุลอิลมี วัซ ซิกรฺ

ในจำนวนรูปแบบหะละเกาะฮฺอีกประเภทหนึ่งก็คือ การทำหะละเกาะฮฺแบบ “มัจญ์ลิสุลอิลมี” ประจำวัน หรือประจำสัปดาห์ หรือประจำเดือน นั่นคือ การชุมนุมเพื่ออ่านและอรรถาธิบายอัลกุรอาน เพราะความรู้ที่แท้จริง ก็คือความรู้ของอัลกุรอาน ความรู้ที่เป็นวะห์ยูจากอัลกุรอานและหิกมะฮฺ วิธีการคือ การที่ผู้รู้อัลกุรอานและหิกมะฮฺซึ่งเป็นทายาทของบรรดานบี นั่งท่ามกลางวงห้อมล้อมของผู้คนในมัสญิด หรือที่มุศ็อลลาหรือที่โรงเรียน หรือผ่านสื่อต่าง ๆ อาทิ วิทยุ โทรทัศน์ อินเตอร์เน็ต และอื่น ๆ ท่านผู้รู้จะเป็นคนอ่านอายะฮฺอัลกุรอานบางอายะฮฺ ซึ่งผู้ฟังก็จะตั้งใจฟังและใคร่ครวญด้วยการตะดับบุร จากนั้นท่านก็จะให้คำอธิบายเกี่ยวกับอายะฮฺที่อ่านไป โดยอาศัยวิชาตัฟสีรฺอัลกุรอานที่เชื่อถือได้ พร้อมกับอาศัยความรู้ที่เป็นหิกมะฮฺ รูปแบบที่ว่านี้คือความพยายามที่จะฟื้นฟูสุนนะฮฺของท่านเราะสูล ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ในอายะฮฺที่อัลลอฮฺมีดำรัสว่า

﴿ هُوَ ٱلَّذِي بَعَثَ فِي ٱلۡأُمِّيِّـۧنَ رَسُولٗا مِّنۡهُمۡ يَتۡلُواْ عَلَيۡهِمۡ ءَايَٰتِهِۦ وَيُزَكِّيهِمۡ
وَيُعَلِّمُهُمُ ٱلۡكِتَٰبَ وَٱلۡحِكۡمَةَ وَإِن كَانُواْ مِن قَبۡلُ لَفِي ضَلَٰلٖ مُّبِينٖ ﴾[115]

ความว่า **“และพระองค์(อัลลอฮฺ)คือผู้ส่งในหมู่ชนผู้ไม่รู้หนังสือ ซึ่งเราะสูลคนหนึ่ง(คือนบีมุหัมมัด)จากหมู่พวกเขาเอง เพื่อทำหน้าที่** :

- **อ่านโองการ(อัลกุรอาน)ของพระองค์แก่พวกเขา และ**
- **อบรมขัดเกลาพวกเขา(ให้ผ่องแผ้วจากชีวิตแบบญาฮิลียะฮฺ) และ**
- **สอนอัลกุรอานและอัส–สุนนะฮฺ(หรือความรู้เกี่ยวกับชะรีอะฮฺ) ให้แก่พวกเขา**

และแท้จริงก่อนหน้านี้(ก่อนการมาของนบีมุหัมมัด)พวกเขาอยู่ในการหลงผิดที่ชัดแจ้ง”

ที่กล่าวมาข้างต้นนั้นคือวิธีการหนึ่งที่ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ได้ใช้ดึงคน ไม่ว่าในระดับปัจเจก สังคม หรือประเทศชาติ ให้ออกจากสภาพความหลงทางของญาฮิลียะฮฺสู่แสงสว่างของอิสลาม ที่เต็มไปด้วยความเมตตาของอัลลอฮฺในชีวิตโลกดุนยาและอาคิเราะฮฺ

หน้าที่ในการ “อ่านอัลกุรอาน” และ “การขัดเกลา” สามารถที่จะทำได้ผ่านหะละเกาะฮฺตะดารุสอัลกุรอาน ส่วนหน้าที่ในการ “สอนอัลกุรอานและหิกมะฮฺ/สุนนะฮฺ” นั้นเหมาะที่จะทำผ่านกระบวนการมัจญ์ลิสอิลมีวัซซิกรฺ โดยคนที่เป็นผู้รู้มากกว่า วัลลอฮุอะอฺลัม

---

[115] สูเราะฮฺอัล–ญุมุอะฮฺ อายะฮฺที่ 2

ขอเรียกร้องไปยังบรรดาอิมามมัสญิดทุกท่าน ให้พยายามจัดให้มี “มัจญ์ลิสอิลมี” ประจำสัปดาห์ในทุก ๆ มัสญิด ที่ใช้เพื่อสอนอัลกุรอานและตัฟสีรฺ พร้อม ๆ กับการยกสโลแกน **“หนึ่งมัสญิด หนึ่งมัจญ์ลิสอิลมี”**

วัลลอฮุลมุวัฟฟิก

แปด : ตัฟสีรฺอัลกุรอาน

ไม่มีการขัดแย้งกันในระหว่างอุละมาอ์/นักวิชาการอิสลามว่า **ไม่เป็นที่อนุโลมให้มีการอรรถาธิบายหรือตีความอัลกุรอานเองโดยไม่มีความรู้ และไม่อนุโลมให้ตีความอัลกุรอานด้วยความคิดล้วน ๆ** ท่านนบีศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ได้กล่าวว่า

((مَنْ قَالَ فِيْ الْقُرْآنِ بِرَأْيِهِ (بِغَيْرِ عِلْمٍ) فَلْيَتَبَوَّأْ مَقْعَدَهُ مِنَ النَّارِ))[116]

ความว่า **"ผู้ใดอรรถาธิบายหรือตีความอัลกุรอานด้วยความคิดเห็น –โดยปราศจากความรู้– ดังนั้น จงเตรียมที่พำนักในไฟนรก"**

ส่วนการพยายามอ่านหนังสือตัฟสีรฺของบรรดาอุละมาอ์ตัฟสีรฺที่เป็นที่ยอมรับและเชื่อถือนั้น เป็นสิ่งที่สามารถกระทำได้สำหรับผู้ที่มีความเข้าใจในภาษานั้น โดยต้องระมัดระวังอย่างยิ่งไม่ให้เลยเถิดหรือผิดพลาดเบี่ยงเบน วัลอิยาซุบิลลาฮฺมินซาลิก

8.1 วิธีเลือกอายะฮฺเพื่อการตัฟสีรฺ

วิธีเลือกอายะฮฺที่จะนำมาตัฟสีรฺ มีดังนี้

1) เลือกเอาบางอายะฮฺหรืออายะฮฺทั้งหมดที่อ่านในการตะดารุส

2) เลือกสูเราะฮฺหนึ่งสูเราะฮฺใด หรือบางสูเราะฮฺจากอัลกุรอาน เพื่อนำมาตัฟสีรฺอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ต้นจนจบ เช่น สูเราะฮฺ อัล–ฟาติหะฮฺ,

---

[116]หะดีษอัต–ติรฺมิซีย์ เลขที่ 2951, อบู ดาวูด เลขที่ 3652

สูเราะฮฺ อัล–มุซซัมมิล, สูเราะฮฺ อัล–มุดดัษษิรฺ, สูเราะฮฺ กอฟ, สูเราะฮฺ อัล–ฟุรฺกอน, สูเราะฮฺ อัซ–ซุมัรฺ, สูเราะฮฺ ฆฺอฟิรฺ, สูเราะฮฺ อัล–มุอ์มินูน เป็นต้น

8.2 วิธีการตัฟสีรฺอัลกุรอาน

1) ต้องเข้าใจวิชาตัฟสีรฺอัลกุรอาน อย่างน้อยตามที่ท่านอิบนุ กะษีรฺ ได้อธิบายไว้ในบทนำหนังสือตัฟสีรฺของท่าน คือ

ก. ตัฟสีรฺอายะฮฺอัลกุรอานด้วยอายะฮฺอัลกุรอานเอง

ข. ตัฟสีรฺอัลกุรอานด้วยหะดีษหรือสุนนะฮฺ

ค. ตัฟสีรฺอัลกุรอานด้วยคำพูดของเศาะหาบะฮฺ

ง. ตัฟสีรฺอัลกุรอานด้วยคำพูดของตาบิอีน และ ตาบิอิต ตาบิอีน

จ. ตัฟสีรฺอัลกุรอานด้วยคำพูดของบรรดานักวิชาการตัฟสีรฺ

2) ต้องหลีกเลี่ยงจากการตัฟสีรฺด้วยความคิดเห็นล้วน ๆ อย่างปราศจากตัวบทจากอัลกุรอาน หรือสุนนะฮฺ หรือคำพูดของบรรดาเศาะหาบะฮฺ หรือตาบิอีน หรือบรรดาอุละมาอ์ที่เป็นที่ยอมรับและเชื่อถือ หรือความหมายทางภาษาอาหรับมารองรับ

3) ต้องอาศัยตำราตัฟสีรฺต่าง ๆ ที่เป็นที่ยอมรับและเชื่อถือเป็นแหล่งอ้างอิงนำทาง เช่น ตัฟสีรฺ อัฏ–เฏาะบะรีย์, ตัฟสีรฺ อัล–วาหิดีย์,ตัฟสีรฺ อัล–บะเฆาะวีย์,ตัฟสีรฺ อัล–กุรฺฏุบีย์, ตัฟสีรฺ อิบนิ กะษีรฺ,ตัฟสีรฺ อัล–ญะลาลัยน์, ตัฟสีรฺ ฟัตหุล–เกาะดีรฺ เป็นต้น หรือความหมายและตัฟสีรฺอัลกุรอานในภาษาถิ่นที่มีความชัดเจน อาทิ ตัฟสีรฺ อัล–ฟุรฺกอนในภาษามลายู, อัลกุรอานแปลเป็นภาษาอินโดนีเซียที่จัดพิมพ์โดยกรมการศาสนา สาธารณรัฐ

อินโดนีเซีย, ตัฟสีรฺปิมปีนัน อัรฺ–เราะหฺมาน (Pimpinan Ar–rahman) ของประเทศมาเลเซีย, ตัฟสีรฺอัซ–ซิกรุล หะกีม กับ ตัฟสีรฺ อัล–บะยานเกี่ยวกับความหมายของอัลกุรอานที่ปัตตานี หรือความหมายอัลกุรอานเป็นภาษาไทยที่จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ของกษัตริย์ฟะฮัด บิน อับดุลลอฮฺ เมืองมะดีนะฮฺ อัล–มุเนาวะเราะฮฺ เป็นต้น

4) หลังจบการตัฟสีรฺ เปิดโอกาสแก่สมาชิกทุก ๆ คนได้อธิบายเพิ่มเติมสรุป แสดงความคิดเห็น ซักถาม และขอคำอธิบายเพิ่มเติมเพื่อความกระจ่าง ตามเวลาที่กำหนดไว้

5) พยายามปรับใช้หรือประยุกต์ใช้ความหมายของอายะฮฺเข้ากับวิถีชีวิตของแต่ละคน ตามข้อเท็จจริงร่วมสมัยภายในกรอบความหมายของอายะฮฺที่นักวิชาการตัฟสีรฺผู้เป็นที่ยอมรับได้ให้ไว้ เพื่อเป้าหมายในการเปลี่ยนแปลงหรือยกระดับความเข้มข้นในการดำเนินชีวิตตามคำสอนของอัลกุรอาน

6) พยายามให้หะละเกาะฮฺอัลกุรอานห่างไกลจากความขัดแย้งทางความคิดที่นำไปสู่การโต้เถียง และวิวาทะกันระหว่างสมาชิกหะละเกาะฮฺ ในทางกลับกัน ควรให้แต่ละคนได้แสดงออกถึงความรักใคร่กลมเกลียวระหว่างกัน เช่น ด้วยการพูดว่า “อินนี อุหิบุกุม ฟิลลาฮฺ – ฉันรักพวกท่านในหนทางของอัลลอฮฺ” และให้คู่สนทนาตอบกลับไปว่า “อะหับบะกุมุลลอฮฺ อัลละซี อะห์บับตะนี ฟีฮี – ขอให้ท่านได้รับความรักจากอัลลอฮฺ ผู้ที่ท่านรักฉันในหนทางของพระองค์”

เก้า : มารยาทในการอ่านอัลกุรอาน

ในการอ่านอัลกุรอาน ทั้งอ่านคนเดียว หรืออ่านร่วมกันเป็นกลุ่ม มีมารยาทที่ให้ปฏิบัติดังนี้

1. มีความบริสุทธิ์ใจ (إِخْلَاصٌ) เพื่ออัลลอฮฺ
2. สร้างความรู้สึกในจิตใจเหมือนกับว่าเขากำลังสนทนากับอัลลอฮฺ ผู้กำลังเห็นเขา และการที่เขากล่าวถ้อยคำแห่งพระดำรัสของพระองค์
3. ร่างกายสะอาดจากหะดัษเล็กและหะดัษใหญ่ ถึงแม้ว่าจะอนุญาตให้อ่านอัลกุรอานได้โดยไม่ต้องมีวุฎูอ์/น้ำละหมาด เพราะท่านนบีศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม เคยอ่านอัลกุรอานโดยไม่มีวุฎูอ์[119]
4. แปลงฟันให้เพื่อให้ปากสะอาด ยกเว้นกลิ่นปากที่เกิดจากการถือศีลอด
5. เตรียมสถานที่ที่สะอาดและเหมาะสม เช่น มัสญิด หรือที่อื่น ๆ
6. ถ้าทำได้ควรหันหน้าไปทางกิบละฮฺ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเวลาอ่านคนเดียว
7. อ่านอิสติอาซะฮฺ/ขอความคุ้มครองต่ออัลลอฮฺให้พ้นจากมารร้ายที่ถูกสาปแช่งในทุก ๆ ครั้งที่ต้องการอ่านอัลกุรอาน
8. อ่านบัสมะละฮฺทุกครั้งที่ขึ้นต้นสูเราะฮฺ ยกเว้นสูเราะฮฺ อัล–บะรออะฮฺ หรือ สูเราะฮฺ อัต–เตาบะฮฺ
9. ตะดับบุร/ไตร่ตรองและใคร่ครวญความหมายและสาระของอายะฮฺ

---

[119]หะดีษโดย อะห์มัด 4/237, มัจญ์มะอฺ อัซ–ซะวาอิด 1/276 สายรายงานเชื่อถือได้

10. เมื่ออัลกุรอานถูกอ่านแก่ตน ให้อยู่ในความสงบ ให้อวัยวะทั้งหมดอยู่ในสภาพที่สงบ อย่างมีสมาธิ พร้อมๆ กับเงียบฟังด้วยความใส่ใจ
11. ร้องไห้ หรือพยายามแสร้งให้ร้องไห้ เมื่ออ่านหรือฟังอายะฮฺที่เกี่ยวกับการลงโทษหรืออายะฮฺเกี่ยวกับจิตใจ
12. อ่านแบบตัรฺตีล/ค่อย ๆ อ่านอย่างเป็นช่วงจังหวะ ควบคู่ไปกับการรักษาหลักตัจญ์วีด
13. อ่านซ้ำสำหรับอายะฮฺที่กินใจ
14. ไม่ออกจากการอ่าน(กิรออะฮฺ)เจ็ดแบบ หรือสิบแบบของการอ่านที่เป็นที่แพร่หลาย
15. อ่านตามลำดับ ของลำดับในอัลกุรอานฉบับอุษมานีย์
16. อ่านโดยการดูในอัลกุรอานที่เป็นเล่มย่อมที่ดีที่สุด ถ้าหากอ่านนอกการนมาซ
17. อ่านด้วยเสียงดัง(พอเหมาะ)หากว่าไม่ก่อให้เกิดความรู้สึกโอ้อวด(ริยาอ์) หรือรบกวนผู้อื่น
18. อ่านด้วยน้ำเสียงที่ไพเราะ แต่จะต้องไม่ถึงกับทำให้การออกเสียงผิดเพี้ยน ไม่ตรงกับแหล่งกำเกิดเสียงของพยัญชนะ
19. หยุดและเริ่ม ณ จุดที่เหมาะสมโดยไม่ต้องเกี่ยวข้องกับญุซอ์ หรือหิซบ์ก่อนหน้า และที่ดีที่สุดคืออ่านเป็นอายะฮฺ ๆ
20. หากเป็นการอ่านในนมาซ ควรอ่านในร็อกอะฮฺแรกให้ยาวกว่าการอ่านร็อกอะฮฺที่สอง และในร็อกอะฮฺที่สองควรอ่านอายะฮฺหรือสูเราะฮฺถัดไป หรือต่อจากอายะฮฺหรือสูเราะฮฺที่ได้อ่านในร็อกอะฮฺแรกตามลำดับในอัลกุรอานฉบับอุษมานีย์

21. ตอบรับคำสั่ง หรือคำชี้นำของอายะฮฺไปพร้อม ๆ กับการอ่าน เช่น ให้กล่าวตัสบีหฺในอายะฮฺที่ให้ตัสบีหฺ กล่าวอิสติฆฺฟารฺในอายะฮฺที่ให้กล่าวอิสติฆฺฟารฺ วิงวอนขอในอายะฮฺที่เป็นการขอ ขอดุอาอ์ในอายะฮฺที่เกี่ยวกับความเมตตาและสวนสวรรค์ ขอความคุ้มครองต่ออัลลอฮฺในอายะฮฺที่เกี่ยวกับการลงโทษ ภัยพิบัติ และไฟนรก พร้อมทั้งพยายามปฏิบัติตามเนื้อหาสาระของอายะฮฺต่าง ๆ ตามกำลังความสามารถ ขออภัยโทษต่อพระองค์ในความอ่อนแอและข้อบกพร่องทั้งหลายในการปฏิบัติตามบทบัญญัติบางส่วนของอัลกุรอาน
22. สุญูดติลาวะฮฺ เมื่ออ่านอายะฮฺสะญะดะฮฺตามสูเราะฮฺต่าง ๆ ด้วยการกล่าวตักบีรฺ ก้มลงสุญูด กล่าวตัสบีหฺและดุอาอ์
23. เวลาที่ประเสริฐที่สุดของการอ่านอัลกุรอานคือในนมาซ ส่วนนอกการนมาซนั้น เวลากลางคืนประเสริฐกว่าเวลากลางวัน และเวลาที่ประเสริฐที่สุดของกลางวันคือเวลาศุบห์(รุ่งอรุณ)
24. เป็นการชอบ หรือส่งเสริม(อิสติหฺบาบ)ให้อ่านอัลกุรอานร่วมกันแบบญะมาอะฮฺหรือหะละเกาะฮฺ ด้วยการผลัดกันอ่านไปทีละคน เมื่อคนหนึ่งอ่าน คนอื่น ๆ ฟังการอ่านของพี่น้องของเขาอย่างตั้งใจและใคร่ครวญ
25. จงรักและให้เกียรติกับอัลกุรอานอยู่ตลอดเวลาทุกสถานการณ์
26. หากเป็นรายบุคคล การจบการอ่านอัลกุรอานที่ดีที่สุดในแต่ละครั้งคือในเวลาปฏิบัตินมาซเริ่มเข้าสู่วันใหม่ เช่นในนมาซศุบห์ หรือเมื่อเริ่มเข้าสู่กลางคืน เช่น นมาซสุนนะฮฺมัฆฺริบ

27. การถือศีลอดในวันที่จะอ่านอัลกุรอานจบเล่ม (เคาะตัม) เป็นความประเสริฐยิ่ง
28. เมื่ออ่านอัลกุรอานจบเล่ม เป็นที่ชอบให้ขอดุอาอ์ด้วยดุอาอ์ที่เป็นมะอ์ษูรฺ (มีรายงานจากสุนนะฮฺ) และเป็นดุอาอ์ที่มีความครอบคลุม โดยเฉพาะอย่างยิ่งดุอาอ์ที่มีปรากฏในอัลกุรอาน
29. ทุก ๆ ครั้งที่อ่านอัลกุรอานจบเป็นที่ชอบให้เริ่มต้นอ่านหน้าแรกของอัลกุรอานอีกครั้งหนึ่งทันที เพื่อให้สำนึกและตระหนักว่า เขาจะอ่านอัลกุรอานต่อไปอย่างต่อเนื่อง
30. เป็นที่ชอบให้จัดพิธีอ่านอัลกุรอานจบเล่มที่มีผู้เข้าร่วมจำนวนหนึ่งที่ไม่มากนัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหมู่สมาชิกของครอบครัว[120]

[120] ดูการพูดถึงมารยาททั้งหมดนี้ใน อัต-ติบยาน ฟี อาดาบ หะมะละติล กุรอาน ของอัน-นะวะวีย์ 159

สิบ : การท่องจำอัลกุรอาน

10.1 ท่านเราะสูลท่องจำอัลกุรอาน

ไม่ต้องสงสัยเลยว่า ท่านเราะสูลุลลอฮฺจำอัลกุรอานทั้งหมดที่ถูกประทานลงมายังท่าน

อัลลอฮฺตรัสว่า

﴿ سَنُقۡرِئُكَ فَلَا تَنسَىٰٓ ۞ إِلَّا مَا شَآءَ ٱللَّهُۚ ﴾[121]

ความว่า **"เรา(อัลลอฮฺ)จะอ่านอัลกุรอานแก่เจ้า(โอ้มุหัมมัด)ดังนั้นเจ้าจะไม่ลืม นอกจากสิ่งที่อัลลอฮฺทรงประสงค์"**

เพราะนั่นคือวิธีหนึ่งที่อัลลอฮฺทรงรักษาอัลกุรอานให้คงอยู่ ดังที่อัลลอฮฺตรัสว่า

﴿ إِنَّا نَحۡنُ نَزَّلۡنَا ٱلذِّكۡرَ وَإِنَّا لَهُۥ لَحَٰفِظُونَ ﴾[122]

ความว่า **"แท้จริงเราได้ประทานอัลกุรอานลงมา และแน่แท้ เราเป็นผู้รักษามัน"**

10.2 บรรดาเศาะหาบะฮฺท่องจำอัลกุรอาน

---

[121] สูเราะฮฺอัล–อะอฺลา อายะฮฺที่ ๗–๘

[122] สูเราะฮฺอัล–หิจญ์ อายะฮฺที่ ๙

นอกจากนั้นแล้ว บรรดาเศาะหาบะฮฺต่างก็จำอัลกุรอานกันคนละส่วน และในจำนวนนั้นมีเศาะบะฮฺจำนวนมากที่จำอัลกุรอานทั้งหมด เช่น อัล–คุละฟาอุรฺรอชิดีน(เคาะลีฟะฮฺทั้งสี่ท่าน)ได้แก่ อบู บักร์, อุมัร, อุษมาน และอะลีย์ เช่นเดียวกับท่านหญิงอาอิชะฮฺ, หับเศาะฮฺ และอุมมุ สะละมะฮฺ (จากบรรดาอุมมะฮาตุลมุอ์มินีน)

เช่นเดียวกับบรรดาตาบิอีนและตาบิอิต ตาบิอีน เรื่อยมาจากอดีตจวบจนปัจจุบัน มีผู้คนมากมายในประชาชาติอิสลามที่จำอัลกุรอาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งบรรดาอุละมาอ์คนสำคัญ ๆ เช่น ท่านอิมาม อัช–ชาฟิอีย์ เป็นต้น

10.3 หุก่มการท่องจำอัลกุรอาน

ไม่ต้องสงสัยเลยว่า การจำบางอายะฮฺของอัลกุรอาน เช่น สูเราะฮฺ อัล–ฟาติหะฮฺ ถือเป็นวาญิบในลักษณะที่เป็น *อัยนีย์* คือมุสลิมทุก ๆ คนต้องจำ ส่วนการจำอัลกุรอานทั้งเล่มถือเป็น วาญิบ กิฟาอีย์ คือเป็นการเพียงพอแค่ว่า ในประเทศ หรือสังคมหนึ่ง ๆ ต้องมีผู้ที่จำอัลกุรอานทั้งเล่มสักหนึ่งหรือสองคน แต่หากไม่มีใครจำอัลกุรอานทั้งเล่มเลย ก็ถือเป็นบาปแก่ทุก ๆ คนในประเทศหรือสังคมนั้น ๆ

10.4 การกระตุ้นและส่งเสริมให้มีการท่องจำอัลกุรอาน

1) ท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม กล่าวว่า

((إِنَّ لِلّٰهِ أَهْلِيْنَ مِنَ النَّاسِ، قَالُوْا: مَنْ هُمْ يَا رَسُوْلَ اللهِ؟ قَالَ: أَهْلُ الْقُرْآنِ هُمْ أَهْلُ اللهِ وَخَاصَّتُهُ))[123]

ความหมาย **"แท้จริงอัลลอฮฺทรงมีสมาชิกของพระองค์จากหมู่มนุษย์" พวกเขาถามว่า พวกเขาเหล่านั้นคือใครโอ้ท่านเราะสูลุลลอฮฺ? ท่านตอบว่า "พวกเขาเหล่านั้นคือ ผู้ที่จำอัลกุรอาน พวกเขาคือสมาชิกของอัลลอฮฺและคนพิเศษ ณ พระองค์"**

2) ท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม กล่าวว่า

((تَعَاهَدُوْا هَذَا الْقُرْآنَ. فَوَالَّذِيْ نَفْسُ مُحَمَّدٍ بِيَدِهِ لَهُوَ أَشَدُّ تَفَلُّتًا مِنَ الْإِبِلِ فِيْ عِقَلِهَا))[124]

ความหมาย **"จงอ่าน/ท่อง/ทบทวนอัลกุรอานอย่างสม่ำเสมอ เพราะแท้จริงแล้ว ฉันขอสาบานด้วย(อัลลอฮ)ผู้ที่ชีวิตของมุหัมมัดอยู่ในพระหัตถ์ของพระองค์ว่า อัลกุรอานนั้นเตลิดและหายไปจากความจำของผู้ใดก็ตามจากหมู่พวกท่าน ง่ายยิ่งกว่าอูฐเปรียวที่หลุดจากเชือกที่ผูกที่เข่าของมันเสียอีก"**

3) ท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม กล่าวว่า

---

[123]อิบนุ มาญะฮฺ เลขที่ 215, อะหฺมัด เลขที่ 12279, อัล-หากิม เลขที่ 204, เศาะฮี้หุล-ญามิอฺศ-เศาะฆีรฺ เลขที่ 2265, อัล-อัลบานีย์ ระบุว่าเป็นหะดีษ เศาะฮีหฺ

[124]หะดีษเศาะฮีหฺ มุสลิม เลขที่ 791, คำว่า ตะอาฮุด หมายถึง การทบทวน, การทำซ้ำ (เป็นความเห็นของ อัล-ฮะรอวีย์)

((إِنَّمَا مَثَلُ صَاحِبِ الْقُرْآنِ كَمَثَلِ الْإِبِلِ الْمُعَقَّلَةِ؛ إِنْ عَاهَدَ عَلَيْهَا أَمْسَكَهَا وَإِنْ أَطْلَقَهَا ذَهَبَتْ))[125]

ความหมาย**"อุปมาคนที่จำอัลกุรอาน อุปไมยอูฐที่ถูกล่ามที่เข่าของมัน หากดูแลมันอยู่เป็นประจำมันก็จะไม่หลุด แต่หากปล่อยโดยไม่ได้หมั่นดูแล มันก็จะหลุดไปจากที่ที่ผูกไว้"**

ในรายงานของมุสลิม มีเพิ่มว่า

((وَإِذَا قَامَ صَاحِبُ الْقُرْآنِ فَقَرَأَهُ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ ذَكَرَهُ، وَإِنْ لَمْ يَقُمْ بِهِ نَسِيَهُ)) [126]

ความหมาย **"เมื่อคนที่จำอัลกุรอานหมั่นอ่านและทบทวนทั้งกลางคืนและกลางวัน เขาจะจำอัลกุรอาน แต่เมื่อเขาไม่ทำดังกล่าว เขาก็จะลืมมัน"**

จากหะดีษข้างต้นที่ได้กล่าวมา เป็นที่ชัดเจนว่า ท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ได้กำชับประชาชาติของท่านให้ท่องจำอัลกุรอานและหมั่นทบทวนอายะฮฺต่าง ๆ ที่ได้ท่องจำอย่างจริงจัง ทั้งกลางคืนและกลางวัน อย่าให้ถึงขั้นลืม

4) จากอิบนุ มัสอูด เล่าว่า ท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม กล่าวว่า

---

[125]หะดีษเศาะฮีหฺ มุตตะฟะกุน อะลัยฮ์, อัล-บุคอรีย์ เลขที่ 5031, มุสลิม เลขที่ 789

[126]หะดีษเศาะฮีหฺมุสลิม เลขที่ 789

((بِئْسَمَا لِأَحَدِهِمْ أَنْ يَقُوْلَ: نَسِيْتُ أَيَةَ كَيْتَ وَكَيْتَ، بَلْ هُوَ نُسِّيَ وَاسْتَذْكُرُوْا الْقُرْآنَ فَإِنَّهُ أَشَدُّ تَفَصِّيًا مِنْ صُدُوْرِ الرِّجَالِ مِنَ النَّعَمِ مَنْ عُقْلِهَا))[127]

ความหมาย **"คนที่ท่องจำอัลกุรอานที่เลวยิ่งจากหมู่พวกเขาคือคนที่กล่าวว่า *ฉันลืมอายะฮฺนั้น อายะฮฺนั้น* (ที่ค่อนข้างมาก เพราะไม่ได้ทบทวน) ทว่าจริง ๆ แล้วเขาถูกทำให้ลืม(โดยอัลลอฮฺ อันเนื่องมาจากละเลยจากการทบทวน) พวกท่านทั้งหลายจงหมั่นทบทวนด้วยการฟื้นฟูความจำอัลกุรอานที่ได้ท่องจำแล้ว เพราะแท้จริงอัลกุรอานตื่นเตลิดและหายไปจากความจำของบรรดาผู้ที่ท่องจำได้ง่ายมากยิ่งกว่าอูฐที่หลุดจากที่ล่ามของมัน"**

5) จากอบูซัรฺ เราะฎิยัลลอฮุอันฮุ กล่าวว่า ท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม กล่าวว่า

((إِنَّكُمْ لَا تَرْجِعُوْنَ إِلَى اللهِ بِشَيْءٍ أَفْضَلَ مِمَّا خَرَجَ مِنْهُ))[128]

ความหมาย **"แท้จริง พวกท่านไปกลับไปหาอัลลอฮฺ(ตาย)ด้วยสิ่งใดที่ประเสริฐกว่าอัลกุรอานที่มาจากพระองค์(กล่าวคือ พวกท่านตายในขณะที่พวกท่านจำอัลกุรอาน)**

6) จากอาอิชะฮฺ เราะฎิยัลลอฮุอันฮา นางกล่าวว่า ท่านเราะสูลศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ได้กล่าวว่า

---

[127] หะดีษเศาะฮีหฺ มุตตะฟะกุน อะลัยฮ์, อัล–บุคอรีย์ เลขที่ 5023, มุสลิม เลขที่ 790

[128] หะดีษอัต–ติรมิซีย์ เลขที่ 2912, อัล–หากิม เลขที่ 2039

((اَلْمَاهِرُ بِالْقُرْآنِ مَعَ السَّفَرَةِ الْكِرَامِ الْبَرَرَةِ، وَالَّذِيْ يَتَتَعْتَعُ فِيْهِ وَهُوَ عَلَيْهِ شَاقٌّ لَهُ أَجْرَانِ)) [129]

ความหมาย **"ผู้ที่อ่านอัลกุรอานอย่างเชี่ยวชาญ(เนื่องมาจากว่าเขาจำอัลกุรอาน)ได้อยู่กับบรรดามลาอิกะฮฺหะฟะเซาะฮฺผู้จดบันทึกและมีสัตย์ ผู้ที่อ่านอัลกุรอานอย่างตะกุกตะกัก(เพราะไม่ฉะฉานและไม่คล่อง)ทั้งยากสำหรับเขา จะได้รับสองรางวัล"**

7) จากสะฮฺล์ บิน สะอฺด์ กล่าวว่า **"ท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ต้องการจัดการนิกาหฺหญิงคนหนึ่งที่มามอบตัวนางให้ท่านดำเนินการ กับชายคนหนึ่งซึ่งต้องการนาง แต่เขาไม่มีอะไรที่จะใช้เป็นมะฮัรฺ แม้หลังจากที่ได้พยายามหาทุก ๆ วิธีแล้ว เขาก็ยังไม่ได้ทรัพย์สินอะไรมาพอที่จะเป็นมะฮัรฺให้นาง ท่านจึงได้ถามเขาว่า เจ้ามีอัลกุรอานที่เจ้าสามารถอ่านได้และพอที่จะสอนให้กับภรรยาของเจ้าคนนี้บ้างไหม? เขาตอบว่า ครับ ฉันมีสูเราะฮฺนั้น สูเราะฮฺนั้น แล้วเขาก็นับสูเราะฮฺให้ฟัง ท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ถามอีกว่า**

((أَتَقْرَؤُهُنَّ عَنْ ظَهْرِ قَلْبِكَ؟))

---

[129] หะดีษ มุตตะฟะกุน อะลัยฮ์ โดยอัล-บุคอรีย์ เลขที่ 4937, มุสลิม เลขที่ 798 สำนวนนี้เป็นรายงานของท่าน

ความหมาย **“เจ้าสามารถอ่านสูเราะฮฺที่เจ้าบอกมาได้จากความจำไหม (โดยไม่ต้องดูจากเล่ม)? เขาตอบว่า ครับฉันสามารถอ่านจากความจำได้ท่านเราะสูล ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม กล่าวว่า**

((اِذْهَبْ فَقَدْ مَلَّكْتُكَهَا بِمَا مَعَكَ مِنَ الْقُرْآنِ))

ถ้าเช่นนั้น จงไปเถอะ(พร้อมกับภรรยาของเจ้า) เพราะแท้จริงฉันได้นิกาหฺเจ้ากับหญิงคนนี้ด้วยอัลกุรอานที่เจ้าจำ(เพื่อให้เจ้าไปสอนนาง)”[130]

8) อบู อุมามะฮฺ กล่าวว่า

((اِقْرَأُوْا الْقُرْآنَ وَلَا تَغُرَّنَّكُمْ هَذِهِ الْمَصَاحِفُ الْمُعَلَّقَةُ، فَإِنَّ اللهَ لاَ يُعَذِّبُ قَلْبًا وَعَى الْقُرْآنَ))[131]

ความหมาย **“พวกท่านทั้งหลายจงอ่านอัลกุรอานเถิด และจงอย่าให้มุศหัฟทั้งหลายที่ถูกแขวนนี้หลอกลวงพวกท่าน เพราะแท้จริงอัลลอฮฺจะมิทรงลงโทษหัวใจที่จำอัลกุรอาน”**

ดังกล่าวนั้น คือ คุณค่าและความประเสริฐบางประการของการท่องจำอัลกุรอาน เพื่อว่าพวกเราทั้งหลายจะได้รับการนำทางจากอัลลอฮฺให้ได้ท่องจำอัลกุรอานทั้งหมด หรือเป็นบางบางส่วน วัลลอฮุลมุวัฟฟิก

จากหะดีษหลายหะดีษที่กระตุ้นและส่งเสริมให้จำอัลกุรอาน ทำให้บรรดาเศาะหาบะฮฺ เราะฎิยัลลอฮุอันฮุ และบรรดาสะละฟุศศอลิหฺสมัยก่อน เราะหิมะฮุมุลลอฮฺ มีความจริงจังกับการท่องจำอัลกุรอาน จึงมีพวกเขาที่

---

[130] เศาะฮีหฺ อัล-บุคอรีย์ เลขที่ 5030

[131] มุศ็อนนัฟ อิบนิ อบี ชัยบะฮฺ เลขที่ 30079, 34732, อัด-ดาริมีย์ เลขที่ 3362 เป็นหะดีษเมากูฟ

จำอัลกุรอานทั้งเล่ม และส่วนใหญ่ของพวกเขาจำบางส่วน พวกเขาพยายามอย่างเต็มที่เพื่อให้อัลลอฮฺทรงรับพวกเขาเป็น อะฮฺลุลกุรฺอาน (ชาวอัลกุรอาน), อะฮฺลุลลอฮฺ (คนของอัลลอฮฺ) และคนพิเศษของพระองค์ เพราะการจะเป็นอะฮฺลุลกุรฺอาน (ชาว/พวกอัลกุรอาน) นั้นไม่จำเป็นต้องจำอัลกุรอานทั้งหมด จำเพียงบางส่วนก็ได้ แต่จะต้องมีชีวิตอยู่กับคำสอนของอัลกุรอานทั้งยามเช้าและยามเย็น ทั้งกลางคืนและกลางวันในด้านการอ่าน การฟัง การท่องจำ เรียน สอน ปฏิบัติตาม บริการ สนับสนุน และเผยแผ่อัลกุรอานไปยังผู้อื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบัน ที่สามารถหาอัลกุรอานที่เป็นเล่มและตัฟสีรฺอัลกุรอานได้ง่าย

10.5 การท่องจำอัลกุรอานในวัยเด็ก

ในจำนวนสุนนะฮฺของบรรดาเศาะหาบะฮฺก็คือ พวกเขาจะสอนและให้ลูก ๆ ท่องจำอัลกุรอานตั้งแต่ยังเด็ก

อิบนุ อับบาส เราะฎิยัลลอฮุอันฮุมา ได้กล่าวว่า ท่านเราะสูล ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ได้เสียชีวิต ในขณะที่ฉันสามารถท่องอายะฮฺ *มุห์กะมาต* ทั้งหมดตั้งแต่ฉันอายุสิบขวบ[132] ท่านยังกล่าวว่า

((سَلُوْنِيْ عَنِ التَّفْسِيْرِ فَإِنِّيْ حَفِظْتُ الْقُرْآنَ وَأَنَا صَغِيْرٌ))[133]

ความว่า **"จงถามฉันเกี่ยวกับตัฟสีรฺอรรถาธิบายอัลกุรอานเถิด เพราะแท้จริงฉันท่องจำอัลกุรอานได้ตั้งแต่ฉันยังเป็นเด็ก"**

---

[132] เศาะฮีหฺ อัล-บุคอรีย์ เลขที่ 5035

[133] เศาะฮีหฺ อัล-บุคอรีย์ เลขที่ 5030

จึงเป็นที่ชัดเจนว่า บรรดาเศาะหาบะฮฺนั้นท่องจำอัลกุรอาน ในความหมายที่ว่าได้เข้าใจความหมายของอัลกุรอานไปพร้อม ๆ กันด้วย

มาเถิด พวกเราจงมาพร้อมกันยกระดับฐานะของครอบครัวของแต่ละคนด้วยอัลกุรอานอันทรงเกียรติ เพื่อให้สโลแกนที่ว่า **"หนึ่งครอบครัว หนึ่งคนท่องจำอัลกุรอาน"** เป็นจริงขึ้นมา ด้วยอนุมัติของอัลลอฮฺผู้ทรงความดี ผู้ทรงเมตตายิ่ง

สิบเอ็ด : ปัจฉิมบท

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِيْ هَدَانَا لِهٰذَا وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْلاَ أَنْ هَدَانَا اللهُ، اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيْمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيْمَ إِنَّكَ حَمِيْدٌ مَجِيْدٌ.

ท้ายนี้ ข้าพเจ้าใคร่ขอสรุปเนื้อหาหลักห้าประการดังนี้

หนึ่ง อัลลอฮฺทรงสร้างบ่าวของพระองค์ ทรงประทานอัลกุรอานลงมาเพื่อเป็นวิถีชีวิตแก่พวกเขา เพราะชีวิตของบ่าวนั้นมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่ออัลกุรอานที่เป็นวิถีชีวิตของเขา และอัลกุรอานก็มีเป้าหมายเอาไว้สำหรับบ่าวของอัลลอฮฺทุกคน เพื่อนำความเมตตา ความผาสุก และความปลอดภัยมาให้ทั้งในโลกนี้และโลกหน้า

สอง หน้าที่หลักของท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม และอุละมาอ์ผู้สืบทอดท่านก็คือ พยายามเผยแพร่อัลกุรอานให้เป็นวิถีชีวิตที่รับมาจากอัลลอฮฺเพื่อเป็นของขวัญแก่บ่าวพระองค์ ทั้งในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

สาม อุปสรรคที่เป็นปัญหาหลักในการรับอัลกุรอานให้มาเป็นวิถีชีวิตของบ่าว ก็คือ ความเขลา ความอธรรม อารมณ์ใฝ่ต่ำ และชัยฏอนที่ถูกสาปแช่ง

สี่ วิธีการหลักที่จะใช้แก้ปัญหาดังกล่าวก็คือ บ่าวทุกคนที่ศรัทธาว่าอัลกุรอานเป็นวิถีชีวิต จักต้องหมั่นเรียน อ่าน ฟัง ท่องจำ ตะดับบุร

ใคร่ครวญ ตะดารุส และตัฟสีรฺ อัลกุรอานของอัลลอฮฺนี้ โดยหวังเอาไปปฏิบัติอะมัล ใช้เป็นมารยาท ตัดสินชี้ขาด และดะอฺวะฮฺเชิญชวน เพื่อให้ได้รับทางนำฮิดายะฮฺและความเมตตาจากอัลกุรอาน และมุ่งสู่การมีชีวิตดุนยาที่ดีที่สุด (**الأقوم**) พร้อม ๆ กับใช้เป็นโอสถเยียวยาการป่วยทางจิตใจและร่างกาย รวมทั้งเพื่อหวังชะฟาอะฮฺการให้ความช่วยเหลือจากอัลกุรอาน และได้เข้าสวรรค์ในวันอาคิเราะฮฺต่อไป

ห้า ด้วยเหตุนี้ อีกครั้งหนึ่ง ด้วยความบริสุทธิ์ใจ ข้าพเจ้าใคร่ขอเตือนตัวเอง ภรรยา และลูก ๆ ของข้าพเจ้า และขอเรียกร้องเชิญชวนพี่น้องชายหญิงทั้งหลาย รวมทั้งลูก ๆ นักศึกษาชายหญิง ให้ต่างคนต่างฟื้นฟูความศรัทธาต่ออัลลอฮฺและอัลกุรอานคัมภีร์ของพระองค์ให้ใหม่เอี่ยมอยู่เสมอ ด้วยการทำหะละเกาะฮฺอัลกุรอาน หรือพยายามเข้าเป็นสมาชิกของกลุ่มหะละเกาะฮฺอัลกุรอาน หะละเกาะฮฺใดหะละเกาะฮฺหนึ่ง ในทุก ๆ เวลาและทุก ๆ สถานที่ ช่วยกันชูสโลแกน **"หนึ่งครอบครัว หนึ่งหะละเกาะฮฺอัลกุรอาน"** , **"หนึ่งครอบครัว หนึ่งคนท่องจำอัลกุรอาน"** และ **"หนึ่งมัสญิด หนึ่งมัจญ์ลิสอิลมี"** ขึ้นมาให้เป็นจริงให้ได้ เผื่อว่า ด้วยการนำทางของอัลลอฮฺ พวกเราทั้งหลายจะได้เป็นชาวอัลกุรอาน และเป็นที่รักของอัลลอฮฺ พร้อมทั้งได้รับการชี้นำจากทางนำของอัลกุรอานสู่วิถีแห่งการดำเนินชีวิตที่เที่ยงตรงที่สุด ในการมีชีวิตที่ดี/หะยาตฏ็อยยิบะฮฺในโลกนี้ และได้รับการช่วยเหลือจากอัลกุรอานในปรโลกให้ได้เข้าสวนสวรรค์

﴿ جَنَّٰتُ ٱلْفِرْدَوْسِ نُزُلًا ۞ خَٰلِدِينَ فِيهَا لَا يَبْغُونَ عَنْهَا حِوَلًا ﴾

อามีน ยาร็อบบัล อาละมีน

พึงทราบเถิด หากว่ามีผู้ที่พยายามหลบหลีกจากอัลกุรอาน และไม่ต้องการที่จะปฏิบัติตามคำสอนของอัลกุรอานในโลกนี้ ดังนั้น ในที่สุด ณ วันสุดท้าย–อาคิเราะฮฺ–ที่จะมีมา อัลกุรอานจะยังคงค้นหาเขาออกมา เพื่อผลักลงสู่การลงโทษในไฟนรก เราขอความคุ้มครองต่ออัลลอฮฺให้พ้นจากสภาพเช่นนั้น

และนั่นก็คือจุดประสงค์ที่อัลลอฮฺผู้ทรงรอบรู้ ผู้ทรงปรีชาญาณประทานอัลกุรอานลงมายังดุนยานี้ เพื่อให้เป็นทางนำและความเมตตา และเป็นผู้นำบ่าวผู้ยำเกรงทั้งหลายของอัลลอฮฺ ไปสู่สวรรค์ และปกป้องพวกเขาให้รอดปลอดภัยจากไฟนรก

أَقُوْلُ قَوْلِي هَذَا وَأَسْتَغْفِرُ اللهَ لِي وَلَكُمْ وَأُفَوِّضُ أَمْرِي إِلَى اللهِ إِنَّ اللهَ بَصِيْرٌ بِالْعِبَادِ. اَللَّهُمَّ اجْعَلْنَا مِمَّنْ يَتَّبِعُوْنَ الْقُرْآنَ فَقَادَهُمْ إِلَى الْجَنَّةِ، وَلَا تَجْعَلْنَا مِمَّنْ يَتَّبِعُهُمُ الْقُرْآنُ... فَسَاقَهُمْ إِلَى النَّارِ.

اَللَّهُمَّ اجْعَلِ الْقُرْآنَ رَبِيْعَ قُلُوْبِنَا، وَنُوْرَ صُدُوْرِنَا، وَجَلاَءَ أَحْزَانِنَا، وَذَهَابَ هُمُوْمِنَا، وَشِفَاءَ أَمْرَاضِنَا، وَمِنْهَاجَ حَيَاتِنَا، وَشَفِيْعًا لَنَا يَوْمَ الْقِيَامَة. اَللَّهُمَّ اجْعَلْنَا مِنْ أَهْلِ الْقُرْآنِ الَّذِيْنَ هُمْ أَهْلُكَ وَخَاصَّتُكَ، وَارْزُقْنَا تِلاَوَتَهُ آنَاءَ اللَّيْلِ وَأَطْرَافَ النَّهَارِ عَلَى الْوَجْهِ الَّذِي يُرْضِيْكَ عَنَّا يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِيْنَ.

اَللَّهُمَّ أَحْيِنَا بِالْقُرْآنِ وَاهْدِنَا لِلْقُرْآنِ الَّذِيْ هُوَ نُوْرُكَ الْمُبِيْنُ وَوَفِّقْنَا لِاتِّبَاعِ الْقُرْآنِ الَّذِيْ يَهْدِيْ لِلَّتِيْ هِيَ أَقْوَمُ وَيَقُوْدُنَا إِلَى الْجَنَّةِ وَالرِّضْوَانِ. وَاجْعَلِ الْقُرْآنَ لَنَا نُوْرًا نَمْشِيْ بِهِ فِيْ النَّاسِ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِيْنَ.

اَللَّهُمَّ بَدِيْعَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ذَا الْجَلاَلِ وَالْإِكْرَامِ، وَالْعِزَّةِ الَّتِيْ لاَ تُرَامُ، أَسْأَلُكَ يَا اللهُ، يَا رَحْمَنُ بِجَلاَلِكَ وَنُوْرِ وَجْهِكَ، أَنْ تَلْزَمَ قَلْبِيْ حِفْظَ كِتَابِكَ كَمَا عَلَّمْتَنِيْ، وَارْزُقْنِيْ أَنْ أَتْلُوَهُ عَلَى النَّحْوِ الَّذِي يُرْضِيْكَ عَنِّيْ.

اَللَّهُمَّ بَدِيْعَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ذَا الْجَلاَلِ وَالْإِكْرَامِ، وَالْعِزَّةِ الَّتِيْ لاَ تُرَامُ، أَسْأَلُكَ يَا اللهُ، يَا رَحْمَنُ بِجَلاَلِكَ وَنُوْرِ وَجْهِكَ، أَنْ تُنَوِّرَ بِكِتَابِكَ بَصَرِيْ، وَأَنْ تُطْلِقَ بِهِ لِسَانِي، وَأَنْ تُفَرِّجَ بِهِ عَنْ قَلْبِيْ، وَأَنْ تَشْرَحَ بِهِ صَدْرِيْ، وَأَنْ تَغْسِلَ بِهِ بَدَنِيْ، فَإِنَّهُ لاَ يُعِيْنُنِيْ عَلَى الْحَقِ غَيْرُكَ، وَلاَ يُؤْتِيْهِ إِلاَّ أَنْتَ، وَلاَ حَوْلَ وَلاَ قُوَّةَ إِلاَّ بِاللهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيْمِ.

رَبَّنَا ظَلَمْنَا أَنفُسَنَا وَإِن لَّمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَٰسِرِينَ. رَبَّنَا اغفرْ لَنَا وَلِإِخوانِنَا ٱلَّذِينَ سَبَقُونَا بالإيمان وَلَا تجعَلْ فِي قُلُوبِنَا غلا لِّلَّذِينَ ءَامَنُواْ رَبَّنَآ إِنَّكَ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ. عَلَى ٱللَّهِ توَكَّلنا رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فتنة لِّلقَوْمِ ٱلظَّٰلِمِينَ، وَنَجِّنَا بِرَحمتك مِنَ القوم الكافرين. عَلَى ٱللَّهِ توكلنا رَبَّنَا افْتَحْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ قَوْمِنَا بِالْحَقِّ وَأَنْتَ خَيْرُ الْفَاتِحِيْنَ.

وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَلَّمَ. سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُوْنَ وَسَلاَمٌ عَلَى الْمُرْسَلِيْنَ وَالْحَمْدُلِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِيْنَ.

บ่าวผู้หวังความเมตตาจากอัลลอฮฺ

อิสมาอีล ลุตฟี ฟาฏอนี

อธิการบดี มหาวิทยาลัยฟาฏอนี

17 เราะมะฎอน 1435

พึงระลึกว่า

สุนนะฮฺแรกๆ ของท่านเราะสูล ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิวะสัลลัม ที่เราทุกคนจะต้องปฏิบัติตาม ก็คือ : สุนนะฮฺการน้อมนำอิสลามมาใช้ด้วยวะห์ยูอัล-กุรอานและอัส-สุนนะฮฺ ในทุกบริบทของการดำเนินชีวิต โดยอาศัยการอธิบายของบรรดาอุละมาอ์มุอฺตะบะรีนที่เชื่อถือได้

ดังนั้น มาเถิด มาร่วมกันกันฟื้นฟูสุนนะฮฺดังกล่าวนี้ เพื่อว่าพวกเราจะได้ดื่มด่ำกับคำสอนอิสลามจากแหล่งดั้งเดิมอันบริสุทธิ์ของมัน และปลอดภัยจากการติดเชื้อแนวความคิดเละเทะเกี่ยวกับอิสลามที่รับมาจากสิ่งอื่น ซึ่งไม่ใช่วะห์ยูอัล-กุรอานและอัส-สุนนะฮฺ

อภินันทนาการโดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี